

BULUŞMA

www.sev.org.tr

ocak '10 / sayı 3

"Hâlâ düşlerimde Talas'ı görüyorum"
Doç. Dr. Engin Ünsal

"Değişen Türkiye, değişen roller"
Prof. Dr. İlter Turan

Yeni yılınız kutlu olsun

Gökyüzündeki sihirli dünya.

Dilediğiniz resitali en ön koltuktan izlemeniz için.

Emirates ile nereye ve nasıl giderseniz gidin, size özel eğlence sistemi Ice ile ön koltuk her zaman sizin.

600 kanaldan istediğiniz film, müzik, oyun ve diziyi seçin, bu sıradışı ayrıcalığın keyfini çıkarın.

Emirates ile uçun. Keşfe devam edin.

emirates.com.tr

400'den fazla uluslararası kalite ödülüyle tüm dünyada 100'den fazla noktaya ulaş.
Daha fazla bilgi için www.emirates.com.tr web sitesini ziyaret edebilir veya (0212) 315 45 45 numaralı telefondan Emirates'i arayabilirsiniz.

Merhaba...

Sevgili okulum...

Fusun Östün
(ÜAA '64)

SEV Yönetim Kurulu Yedek Üyesi

Yıl 1957. O yıllarda ilkokul beş sene. 11 yaşında bitiyor. Kişiliğin gelişip şekilleneceği en önemli süreç başlayacak. Başarılı bir öğrenci olduğu için anne ve baba maddi olanaklarını zorlarsa dahi en iyi okula göndermek istiyorlar kızlarını. İyi ve doğru eğitimin önemini çok iyi biliyorlar. Atatürk'ün çocukları onlar. Yeni dönemin vazgeçilmez bir gerçeği de yabancı dilin çok gerekli olması. Bu konuda en başarılı okul Üsküdar Amerikan Kız Lisesi. Tek şart giriş sınavını kazanmak!

Yıl 1985 ve 1986. Yabancı dil öğretimi okul seçenekleri artmış ama değişik açılardan ve tarafsız yorumlarda en iyi hâlâ ÜAA. Zaten anne de okuluna hayran ve kızlarının burada okumasını istiyor.

Yıl 2012. Sıra torunlarda. Okul seçenekleri daha da fazılaşmış ama en iyisi hâlâ ÜAA. Torunlar da geleneği sürdürmeli...

Böyle bir tutkudur işte ÜAA'lı olmak. Bu sadece duygusal nedenlere dayanan bir başlılık değil. Çeşitli okullardaki eğitim düzeyleri hakkında bilgim arttıkça ve okulumun çeşitli organlarında görev aldıkça, ÜAA, ACİ ve TAC'da verilen eğitim ve öğretimin ne denli sağlam temellere oturduğunu, eğitimcilerin ne denli yüksek düzeyli olduklarını ve daha iyiye gitmek için gösterilen çabaları yakından tanıdım.

Elbette 50 yıl önceki çevre ve dünya bugünden çok farklıydı. Teknoloji, hayallerin ötesindeki boyutlara ulaştı ve ne mutlu ki okullarımız da bu gelişmeleri en yakından izledi ve uydu. Ama bu gelişmelerin yanında hiç kaybedilmeyen ve belki onlardan da önemli olan altyapının belkemiği değer yargılarıdır. Bunlar doğru eğitimin

dayanaklarıdır. Arkadaşlık, dayanışma, saygı, sevgi ve yılmadan çalışma azmi bizim içimizde derinlerde yer etmiştir. Önce kendini düzelteceksin sonra çevrene ve ülkeneye yardım edeceksin. Kendine güveneceksin. Başkalarının kendilerini geliştirmeleri için yardımcı olacaksın. Başkalarının dertlerini paylaşacaksın ve sevinçleriyle mutlu olacaksın. Çok çalışarak soru sorarak ve her şeyi sorgulayarak doğruyu bulacaksın. Atatürk'ün gösterdiği akıl ve bilim yolunda yürüyüp ülkeni ileri medeniyetler seviyesine taşıyacaksın.

Bu eğitim ve öğretim sayesinde bugün Türkiye'de ve dünyada Amerikan Okullarından yetişen, başarılı yüzlerce mezunumuz var. Bunların bazıları bilim dünyasında bazıları finans sektöründe bazıları da sanat, edebiyat, iletişim, reklam ve diğer alanlarda adlarını duyurmuşlardır.

1968 yılında kurulan SEV bünyesinde toplanan okullarımız ve Gaziantep'teki Amerikan Hastanemize 1997 yılından itibaren SEV ilköğretim Okullarımız da eklendi. SEV-YAY şirketimiz de tüm yayıncılık işlerimizi başarıyla yürütüyor. Bir yandan 130-140 yıllık geleneği ve değerleri sürdürmek, öte yandan da gelişmelere ve teknolojiye uymak hatta hep önde gitmek en büyük amacımız. SEV Yönetimi ve Mütevellieleri olarak bunun için çalışıyoruz. Arzumuz daima Türkiye'nin en iyi eğitim kurumları olmak. Tüm mezunlarımızı bu amaca katkıda bulunmaları için yönetimde görev almaya çağırıyoruz. Bu olağanüstü varlığı, sizler, 22. yüzyıla taşıyacaksınız.

SEV hepimizin. Beraberce daha ileriye... Sağlık ve başarı dolu çok mutlu bir yıl dileklerimizle! ✍

BULUŞMA

www.sev.org.tr

ocak '10 / sayı 3

BULUŞMA (DİJİTAL SAĞLIK VE DÜŞÜNME YAYI) SEV TARAFINDAN
YAYIMLANAN 4 AYLIK ÜCRETSİZ BİR YAYINDIR.

Huntington Hall, ÜAA Kampüsü

Kapak Fotoğrafı: Ergün Özlü/Çengiz Memuroğlu Arşivi

SEV

SEV Yönetim Kurulu Adına Sahibi:
Erhan Dumanlı

Yayın Yönetmeni ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Ziya Köseoğlu

Yayın Koordinatörü: Leyla Keskiner

Yayın Kurulu: Dine Erdur Bekdik • Ahmet Ceylan • Dilem Deniz
• Tolay Güngen • Leyla Keskiner • Ziya Köseoğlu • Bengü Shepard
• Özlem Tanrıverdi • Dine Tokay • Aydan Yakın • Eylül Yayıncıoğlu

Bu sayıya katkıda bulunanlar: Mustafa Doruk • Özlem Batukan
Esen • Mehmet Gür • Brian Johnson • Efe Kart • Serdar Küçüköğlu
• Dilem Deniz Noonan • Pelin Özensei • Gülşen Seçen • Esra Sunar
• Doğa Ünsal • Yağmur Ünsal • Mustafa Yolaç

Reklam Sorumlusu: Leyla Keskiner • Eylül Yayıncıoğlu

Yönetim Yeri: Mahir İz Cad. No: 17, A Blok K: 2
Üsküdar 34662 İSTANBUL
T: (0216) 474 25 35 F: (0216) 474 25 38
E: sev@sev.org.tr www.sev.org.tr

tetra

Yapım: TETRA İLETİŞİM Hizmetleri Ltd. Şti.
Yönetim: Önder Kızılkaya • Soner Kızılkaya
Yayın Koordinatörü: Şebnem Akçil
Grafik Uygulama: Nur Ayman Çakmak
Orçun Peköz
Yazı İşleri: İpek Şen
Redaktör: Türkkan Karalekin
Fotoğraf: Sinan Kesgin • Yüksel Altıntop

Halaskargazi Cad. Salt Kur'an İş Merkezi
No: 301 Kat: 5 Şişli-İSTANBUL
Tel: (0212) 219 96 76-77 Faks: (0212) 231 33 37
E-posta: tetra@tetrailetisim.com

Baskı: PP Grafik Dizayn ve Baskı Prodüksiyon Hiz. Ltd. Şti.
Topkapı Mektep Mah. Litros Yolu Sok. Fatih San. Sitesi No:12/6/9
Zeytinburnu/İSTANBUL
Tel: 0 212 674 38 89 Faks: 0 212 565 00 61
Basım yeri ve tarihi: İstanbul - Aralık 2009
4 ayda bir yayımlanır.

İçindekiler

Kısa kısa	3
Yeni SEV Yönetim Kurulu ilk toplantısını yaptı	4
TÜYAP'ta gençcekle bir yazar: Mustafa Doruk	6
Yeni 'TANER HALL' açıldı!	7
Engin Ünsal: "Hâlâ düşlerimde Talas'ı görüyorum"	8
2. Ertan Dumanlı Basketbol Turnuvası	11
Ceyda Aydede:	
"Halkla ilişkiler= Sanat+Bilim+Inovasyon"	12
Mystery pix	17
Brian Johnson ile nostalji	18
İlter Turan: "Değişen Türkiye, değişen roller"	22
İF İstanbul 2010	26
Mustafa Aysan: "Hayatımı okul şekillendirdi"	28
SEV Amerikan Hastanesi'nden haberler	31
"Shoe Fitting": Ayakkabıcılıkta yeni bir anlayış	32
Talaslılar Balkanlar'da Osmanlı'nın peşinde	36
Ayfer Gürdal Ünal: "Doğru kitaplarla hayata başlamak"	42
Bir İzmirli Amerikanlı'dan İzmirli Amerikanlı annesine	46
Birleşmiş Milletler ÜAA'da toplandı	48
Okan Tütüncü: "Kriz satış departmanına yaradı"	50
Yemek ve yaşam üstüne filmler	54
Sedefhan Oğuz: "Aynı ağacın dalları gibiyiz"	56
Tarsus'a yepyeni bir ilköğretim kampüsü	60
SEV-YAY TÜYAP'taydı	62
Bahar Ahmet Birinci:	
"Unvan insanın üstüne yapışmamalı"	64
Sağlık: Kalp damar hastalıkları ve kolesterol yüksekliği	68
TAC'da yatılılık	70
Cumhuriyet konseri	72
Mezunlardan haberler	72

BULUŞMA dergisinin içeriği ve tasarımı SEV ve TETRA tarafından yapılmış olup fikir ve sanat eserleri Tescilli Hukukunda korunma altına alınmıştır. Buluşma dergisinde yayımlanan yazı ve fotoğrafların yayımı hakkı SEV'e aittir. Her hakkı saklıdır. Dergi, hak sahiplerini yazılı izni olmaksızın kullanamaz. Dergiye yayımlanan yazılar, fotoğraflar ve diğer içerikler SEV tarafından yayımlanır. SEV, yayımlanan içeriklerin TETRA ya da SEV, yazarları ya da diğer hak sahipleri tarafından başka bir şekilde kullanılmaması için gerekli önlemleri alır.

DUYURULAR...

"TAC Kariyer Günü
2009/2010"
23 Aralık 2009
günü gerçekleşti.

ÜAA'daki veli ve
öğretmenlere Doç. Dr.
Kültegin Ögel'den
"Bağımlılık Semineri"
12 Aralık 2009
tarihindeydi.

ACI'da Heritage
Room'un tekrar
müze olarak
açılması için
çalışmalar
sürüyor.

SAH İlk Yardım
Merkezi "ilk
yardımcı"
yetiştirmeye başladı.

Haberler...

*Buluşma Tergisi Yazı Kurulu olarak tüm
HVT ailesinin yeni yılını kutluyor, sağlık başarı
ve mutluluklar diliyoruz.*

Ahmet Ümit, 17 Kasım 2009'da
Üsküdar Amerikan'daydı. Yaz ödevi
olarak Bab-ı Esrar kitabını okuyan
ÜAA öğrencileri yazarla
tanışmaktan dolayı çok
mutluydular.

Psikolog ve yazar
Doğan Cüceloğlu,
13 Kasım 2009
tarihinde, "Başarıya
Götüren Aile Semineri"
ile özel İzmir SEV
ilköğretim Okulu
velileri ile birlikteydi.

An American Cook in Turkey'den...

Frozen Lemon Pie
1 1/2 c (300)
1 1/2 c (300) fine sweet
cookie crumbs
3 egg whites
3 egg yolks
1/2 c (100 gr) sugar
1 c (250 ml) cream
2-3 t grated lemon rind
1/4 c (50 ml) 100% lemon juice

Grease a 9" (23 cm) pie pan and sprinkle it with
1/4 c (50 ml) cookie crumbs. (Save the remaining
crumbs for the top.) Beat the egg whites until
stiff, then beat in the sugar gradually. Beat until
stiff and glossy. Beat the egg yolks until thick
and lemon colored. Fold into egg whites. Mix the
cream, lemon rind and lemon juice and beat until
stiff. Fold into egg mixture. Pour this filling into
pie pan and cover with remaining cookie crumbs.
Chill or freeze to desired consistency. Serves 6-8.

Afiyet olsun!

Yeni SEV Yönetim Kurulu ilk toplantısını yaptı

Vakıf senedi gereği üç yılda bir yenilenen yönetim kurulu asil ve yedek üyeleri, 7 Kasım 2009 tarihli Olağan Mütevelli Heyeti Toplantısı'ndaki seçimle göreve geldi.

Yeni SEV Yönetim Kurulu, 12 Kasım 2009 tarihinde Feriye Lokantası'nda ilk toplantısını yaptı. Toplantının ardından görev süreleri tamamlanan ve yeni yönetim kurulunda görev almayan 2006-2009 dönemi yönetim kurulu üyelerine çalışmalar için şükran plaketi sunuldu. Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. İter Turan, görev süreleri dolan üyelere "yönetim kurulu üyeliğinden ayrılıyor olmanızın, SEV'e katkılarınızın ve desteğinizin bitmesi anlamına gelmediğini biliyoruz" dedi.

7 Kasım 2009 tarihinde göreve gelen Yönetim Kurulu listesi şöyle:
Yönetim Kurulu Asil Üyeleri:
 Başkan: Erhan Dumanlı (TAC '67)
 Başkan Yrd.: Piraye Erdem (ACI '80)
 Sayman Üye: Mehmet Gür (TAC '69)
 Defne Erdur Bekülük (ACI '94)

Prof. Dr. Alimet Ceranoğlu (TAC '67)
 Gülsen Çapa (ÜAA '66)
 Prof. Dr. Sendar Küçükoğlu (TAC '76)
 Prof. Dr. Sedefhan Oğuz (ÜAA '75)
 Mehmet Yaltır (TAC '67)

Yedek Yönetim Kurulu Üyeleri:

Prof. Dr. Emre Akkış (TAC '76)
 Pınar Aksoğan (TAC '92)
 Salim Erdem (TAC '75)
 Prof. Dr. Ayşan B. Erüzün (ACI '77)
 Tülay Güngen (ACI '74)
 Hazım Kantarcı (TAC '63)
 İbrahim Orhon (TAC '71)
 Zeynep Arabacıoğlu Özbilen (ÜAA '83)
 Füsün Üstün (ÜAA '64)
 Bir önceki dönemde görev yapan Naci Sığın (TAC '80), Sait Tosyalı (TAC '75), Hale D. Yamanoglu (ÜAA '69) ve yedek yönetim kurulu üyesi Ceyda Aydede (ACI '73)'ye çalışmalar için sonsuz şükranlarımızı sunuyoruz. ✓

Sait Tosyalı plaketi alırken

Esin Hıyır plaketi alırken

Detaylı ödeme
planı için
5110'A BUL
yazıp gönderin

Soyak Siesta'da
ayda **492** TL'ye
ev almak
bu kadar **kolay**

PEŞİN ÖDEMEDE
98.000 TL
BAŞLAYAN
FİYATLAR

%5
PEŞİNAT

%0.85
FAİZ ORANI

14 AY SONRA
TESLİM

PEŞİN ÖDEMEDE
%6 İNDİRİM

444 0 795 www.soyak.com.tr
7/24 İnternette Satış

SOYAKsiesta

TÜYAP'ta gencecik bir yazar

Bu yıl TÜYAP Kitap Fuarı'nda pırıl pırıl bir yazar kitaplarını imzaladı.
ÜAA Öğrenci Birliği Başkanı bu yetenekli yazarın ismi Mustafa Doruk.

Muzafa Doruk'un kitapları gerek içeriyinde, gerek tasarımıyla kendine özgü tarzda hazırlanmış bir ayrı kitap. İsmiyle Sivas'ın Doktor Dinazorları, Kapadokya'nın Mamutları, Fethiye'nin Huzurlu Kelebekleri, Nemrut'un Kargacı Hayvanları ve Pamukkale'nin Seradığı Ejderhası. Kitaplar, ablası ve annesi tarafından rejimlenmiş. Sayfalar bildiğimiz klasik tarzda değil, iki katlı ortada dönen yuvarlak bir plak var. Çevirdiğinizde İngilizce, Almanca, Rusça ve Fransızca olarak okuyabildiğiniz jübile kurgulanmış ilginç tasarımlarla da dikkat çekiyorlar. Prof. Dr. Tuncu Tuzgun, gazeteci Ergün Hıçnılmaz, Ekişiler Belediye Başkanı ve eski Anadolu Üniversitesi Rektörü Yılmaz Büyükerçem, gazeteci Şenur Yılmaz gibi pek çok isim tarafından övülen Muzafa Doruk, kendini kendi çizimleriyle anlatıyor bize.

Kitap yazma serüvenim

Beş yıl önce bir lügatlice dersinde yazmıştım bu serinin ilk hikayesi olan "Sivas'ta Doktor Dinozorları"nı. Hikaye öğretmeniim Jake Becker'ı ummahşığı biçimde etkilemişti. Bana neden çocuk hikayeleri yazmaya devam etmediğimi sordu. O güne kadar pek çok hikaye ve şiir yazmıştım – bazıları ödülleri almış, bazıları yayınlanmıştı. Fakat çocuk hikayeleri yazmak hiç aklıma gelmemiş ya da hiç ilgimi çekmemişti. Önceleri bu yazma önerisini kulak arkası ettim. Yazmak için biraz şansa, biraz da ilhamı perdesine ihtiyac olduğuma inanırdım. Daha sonra o ilham, gazeteleri karıştırırken

kaynağı çıkan bir haberle geldi. Haberde, Kapadöky'a'da mamur fosilleri bulunduğundan bahsediyordu; kafasında Kapadöky'a'da yaşamış mamurlar hakkında bir hikaye doğdu. İkinci hikayemle birlikte kendime bir rota çizmiştim: Hayvanları kullanarak çocuklara ahlak mesajları veren hikayeler yazarak ve bu hikayelerin her birinin sonunda Türkiye'nin tarihi – mitistik yerlerinden birini tanıtarakımı. Böylece beş farklı hikaye ortaya çıktı.

Hikayeler dört farklı dilde

Hikayeleri İngilizce ve Fransızca'larına zaten çevirmiştim, bu şekilde Türk turizmine de katkı sağlayabileceği inancındaydım. Aynı düşünceyle Rusça ve Almanca'ya da çevirttiğim öykülerimin birer ayrı dilini de aynı kitapta toplayabileceğimi düşündüm. Sonunda sayfa içersine yerleştiren bir çark sistemi içersine dört çeviri dili, ana sayfa içersine de Türkçe adını bulunduğu bir tasarım ürettim.

Enteresan tasarımıyla dil eğitimine de katkı sağlayacağım düşündüğüm bu eserler, yayınevlerinin de ilgisini çekti. Hikayelerime kızkardeşim Merve ve annem Nilgün Doruk'un çizimleri de eklendince kitapların bantına hazır hale geldi.

"Bu kitap dışarı, geniş bir zalınden yazarı bir fikir ürünü. Değişik düşünce beldiğinizde olduğu değişiklik yapabildiğinizden bir güterini."

Yankı Yargın, Psikiyatr

"Daha ilköğretimde okurken, çocuk yayın
 kurumumuz Mustafa Doruk'u, Emelleri
 yayın umarken o, resim, müzik, şiirle
 uğraşıyordu. Oturup kendinde bir konuda
 bir yetişkin gibi konuşabiliyordunuz.
 Etkileşimli, geleceği çok parlak bir yazar
 geliyor, dikkatle izleyim..."²

Sener Yilmaz, Gazeteci

Yeni "TANER HALL" açıldı!

Özel İzmir Amerikan Koleji'nin 130 yılı aşan tarihinde önemli bir yere sahip "Taner" binası, yatılı programı tekrar hayata geçirerek hizmete girdi.

Adını, İzmir Amerikan Koleji'ne, 1919 yılından 1960 yılında ölümüne kadar hem öğretmen hem de Türk Müdür Bayyadıcısı olarak hizmet veren İbrahim Taner'den alan bina, 1955 yılında inşa edilmiş ve 50 yılı aşkın bir süre ACI öğrencilerinin yetişmesine tanıklık etmişti. Son dönemlerde kullanılmayan binanın yenileme ve güçlendirme çalışmaları Sağlık ve Eğitim Vakfı tarafından yapıldı. Yepyeni imkanlarla donatılan, modern görünümlü yeni Taner Hall, 2009-2010 eğitim-öğretim yılına hazır hale getirildi.

İçinde birçok derslik, tam donanımlı bilgisayar ve fen laboratuvarları ile büyük bir öğrenci kafeteryası bulunan Taner Hall, 1970'li yılların başına kadar okul geleneğinde var olan, yatılı programın da tekrar hayata geçmesine imkan tanıdı. Yenilenen binanın en üst katı "Taner Kız Yurdu" adı altında, il dışından gelecek kız öğrencilere "ikinci bir yuva" oluyor. Konak Kaymakamı Ali Muhsin Nakiboğlu'nun da katıldığı açılıшта, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Sn. Aziz Kocaoğlu'nun eşi Dr. Türkgül Kocaoğlu, Konak İlçe Milli Eğitim Müdürü

Abdülkadir Yıldız, Konak Belediye Başkan Vekili Necdet Durmaz, Sağlık ve Eğitim Vakfı yetkilileri, Taner ailesinden temsilciler ve tüm ACI camiası hazır bulundu.

Sağlık ve Eğitim Vakfı Başkanı Erhan Dumanlı, yaptığı konuşmada, eğitime yaptıkları yatırımlarla gurur duyduklarını, çağdaş ve Atatürkçü gençlerin yetişmesinde pay sahibi oldukları için mutlu olduklarını ifade etti. Okul Müdürleri Charles Hanna ve Anet Gornel de İzmir Amerikan Koleji olarak, gelişen olanaklarla eğitimdeki önderliklerini devam ettireceklerini belirttiler. Açılış töreni, kurdelenin kesilmesinden sonra yapılan bina turlu ve konukların onuruna verilen resepsiyon ile sona erdi. ✍

Hâlâ düşlerimde Talas'ı görüyorum...

Geriyeye dönüp baktığında belki de yaptığı en büyük hizmetin Sağlık ve Eğitim Vakfı'nın kurucularından biri olmak olduğunu söyleyen Engin Ünsal (TAO '51, TAC '55) "İnanır mısınız, ben hâlâ düşlerimde bazen Talas'ı görüyorum" diyor.

Babanın büyük aşerisi ve bir Talas'lı ve TAC'lı olarak o zaman kazandığı sosyal sorumluluk bilinci, Engin Ünsal'ın tüm hayatına ve seçimlerine yön vermiş. Talas ve Tarsus yıllarının ardından İnkölk fakültesini bitiren Engin Ünsal, sendikalara yönlerek işçilerin haklarını savunmuş, çeşitli gazetelerde halkın bu alanda bilinçlendiren yazılar yazmış. Bir taraftan da eğitimine devam eden Ünsal, sonunda milletvekili olarak bir anlamda babasına olan vefa borcunu ödediğini düşünüyor. "Halka hizmet" fikrini her zaman hayatının merkezine koyan ve 2000 yılından beri Maltepe Üniversitesi'nde İş Hukukunu ders veren Doç. Dr. Engin Ünsal'la SEV'in kuruluş hikayesini ve okul yıllarına ait anılarını konuştuk.

Talas Amerikan Koleji'ne nasıl geldiniz, anlatır mısınız?

İlkokulu Çankırı'da bitirdikten sonra orada ortaokula başladım. Babam, birinci sınıfı bitirdiğim yaz beni Talas Amerikan Ortaokulu'na kaydettireceğini söyledi.

Tabii bir polis memuru olarak babamın aldığı maaş nerede, okulun yıllık taksiti olan beş yüz lira nerede, yani yetmesi mümkün değil. Babam annemin altınlarını, evdeki hahları falan satıp beni Talas'a götürdü. Bu elbette çok büyük bir özveri idi. Yola çıkış ve Kayseri'ye gece yarısı indik. Babam büyük bir sok yaşadı çünkü bizi okuldan karşılamaya gelen kişinin görüntüsü babamın kafasında canlandığı tipik Amerikalı görüntüsünden çok farklıydı. Bizi bir Japon karşılamaya geldi. Bu kişi, "End of History" makalesiyle 1990'lı yılların başında büyük ses getiren Francis Fukuyama'nın babası Yoshio Fukuyama idi. Mr. Fukuyama beni, babamı ve birkaç arkadaşımı karşıladı. Biz de onunla beraber ellerimizde bavullarımız yola düştük. Tabii bu arada babam ikinci yokunu yaşadı çünkü daha görkemli şeyler beklerken bu sefer de karşısına Kayseri'nin karanlık garında "Tarzan" diye adlandırılan arkası açık bir kamyonet çıktı. Babam "Amerikan Okulu" denince bir şatafat arıyordu ama okul da dağın tepesinde o kadar sade bir okuldur ki, babam yine hayal kırıklığına uğradı. Akşam eşyalarımızı yerleşirdik, yataklarımızı aıp uyuduk sonra sabah kalkınca baktım ki babam bozulmuş, çünkü görüntü itibarıyla karşıdaki okul beklentilerinin altında. Ben bakımdan çocuklar koşuyor, oynuyor bahçede, değişik jimnastik aletleri var, eğleniyorlar. Her yer yemyeşil, hoşuma gitti. "Ben kalmak istiyorum baba" dedim. "Peki öyleyse" dedi ve sarılıp öptü beni. Sonra, 140 merdiven vardır Talas'tan inen, o merdivenlerden teker-teker inli ve gözden kayboldu. İşte Talas'a böyle başladım.

Talas'ın eğitim sistemi hakkında ne düşünüyorsunuz?

Okulda, herkesin katılması mecburi olan karnuzu, mavi ve yeşil diye üç takım vardı. Takımlar sene boyunca kayak, kızak, atletizm, futbol, voleybol, yüzme gibi dallarda yarışıyor. Birincilerin isimleri de "1947 senesi yüz metre birincisi ..." olarak okulun duvarlarına asılıyor, daima

orada kalıyordu. Bu yöntem, elde ettiğimiz başarıyı ebedileştirerek yarışmayı öğretiyor ve bizleri motive ediyordu. Ayrıca hem özgüvenimizi artırıyor hem de kişiliği güçlendirerek hayatla mücadelede bizi daha donanımlı kılıyordu.

Ben Türkiye'de böyle başka bir okul bilmiyorum. Okul müdürü Mr. Nilson, koy hariç her hafta sonu okulun Tarzan denen kamyonetinin arkasına jeneratörü ve film makinesini koyar, son sınıflardan birkaç öğrenciyi de yanına alarak köylere giderdi. Köylülere eğitici öğretici filmler gösterirdi. Mesela sağlıklı tuvalet nasıl kurulur, tarım sulaması nasıl yapılır, hayvan bakımı nasıl yapılır, sür nasıl yapılır gibi köylüye bilgi veren filmler seyretilirdi. Sonradan bizi neden bu işe kattıklarını çok düşündüm, çünkü yardımımız olmuyordu sadece makineyi indirip filmi takıyorduk. Sonra anladım ki amaç, bizi projenin parçası haline getirmek, bize sosyal sorumluluk duygusu kazandırmaktır. İnanır mısınız ben hâlâ düşlerimde bazen Talas'ı görüyorum. Böyle bir bağlılık olamaz.

Bu okullara gitmeseydiniz şimdi farklı bir yerde olur muydunuz?

Eminim arada çok büyük bir fark olurdu.

"Ben babamı örnek aldım ve babamın yaptıklarını yapabilmek, halkla biraz daha yakınlaşabilmek ve halka hizmet edebilecek bir konuma gelmek için hukuka yöneldim."

Bu tip eğitim veren yani özgüven aşılayan, yarışma ortamı yaratan, toplumla seni birleştiren ve sosyal sorumluluk bilincini geliştiren okullardan mezun olanlar da hayatta sürekli başarılı oluyor.

Kendinize kimi örnek aldınız?

Ben babamı örnek aldım ve babamın yaptıklarını yapabilmek, halkla biraz daha yakınlaşabilmek ve halka hizmet edebilecek bir konuma gelmek için hukuka yöneldim. Ondan sonra daha somut bir alan seçtim kendime, işçilere nasıl yardımcı olurum diye iş hukukunu, sendikacılığı tercih ettim. Amerika'da Cornell Üniversitesi'nde Endüstri ve İş İlişkileri yüksek lisansını bitirdikten sonra gelip sendikalarda avukatlık yaptım. O tarihlerde Türkiye için Amerika'da eğitim görmüş birisinin sendikalarda çalışması bir ilkti. Gelir gelmez gazetelere yazılar yazmaya başladım, "sendika, grev, toplu sözleşme nedir", anlattım, Türkiye'nin bütün

"Vakıf, bugün Türkiye'nin en sağlam temellere dayanan ve eğitim ordusunun başında yer alan kurumlarından biridir."

gazetelerinde yazılarını çıktı. Derken bir gün Bülent Ecevit beni çağırdı ve "Partiye gelip bizimle çalışmanı istiyorum" dedi. Partiye girdikten sonra İstanbul'a bir sendikacının bölge temsilcisi olarak geldim. 1967-68 senelerinde işçi büröleri kurdum. 1973 yılında da kendimi mecliste milletvekili olarak buldum. Babama olan borcunmu milletvekili olarak ödedim. Kahveye gittiği zaman babama, televizyonda beni görenler "Komiser bey, senin oğlun çıktı" derlermiş ve bu da babama çok gururlandırmış. Babam yoksulluğun ateşinden böyle bir durum çıkarmış bir adam. Ben de onun çizdiği yoldan giderek hukukla beraber halka bir şeyler götürmeye çalıştım; işçilerle, sendikalarla ve ülkeyle ilgili güzel şeyler yapmaya gayret ettim. En büyük hizmetim de bu vakfı kurmak oldu.

Sağlık ve Eğitim Vakfı'nın kuruluş hikayesini paylaşır mısınız?

1967 yılında siyasetin en yoğun olduğu dönemde bana Bord Heyeti'ndeki hocalardan görüşme teklifi geldi. O zamana kadar kişisel ilişkiler haricinde Bord Heyeti ile resmi bir bağım yoktu. İdari, parasal ve mülkiyet sorunlarından habersizler. Mülkiyet sorunuyla kastedilen de bu okulların Bord Heyeti tarafından alınırken şahısların (öğretmenlerin) üzerine tapularının çıkarılması ve bu insanların da yavaş yavaş ölmesiyle okulların mülkiyetlerinin parçalanmaya başlamasıdır. Bu durumda malın sahibi olmadan idari mekanizmanın işlemesi çok zorlaşıyor. Çözüm düşünürken vakıf kurma fikri çıktı. "Mal sahipleri bütün tapu haklarını bu vakfa devretsün ve bu okulların sahibi vakıf olsun dolayısıyla da her şeyi vakıf idare etsün" diye düşünüldü. Böyle olunca için içine

biz de dâhil olarak "hocaların seçimi, müfredat programı, bakanlıkla ilişkiler gibi konuları beraberce yürütelim" dedik. Vakıf kurma aşamasında Bord Heyeti'nden biri ve avukat olarak da ben 1968 senesinde mahkemeye ve Vakıflar İdaresi'ne başvurarak vakfı kurduk. İlk kurucu heyette mezunlarımızdan kurucu mütevelliiler oldu. Vakıf, gerek parasızlık yüzünden gerekse organize olamama ve okullarla uyum sağlanamaması yüzünden çok zor günler yaşadı. Artık Bord Heyeti değil bir üst denetim gelmişti. Bir süre çeşitli problemler yaşandı ancak sonradan bu iş vakıf olarak götürmenin gerekliliği, aksi takdirde sorunun Talas gibi kapanmak olacağı anlaşıldı. Zaten vakıf düşüncesini de Talas'ın kapanması ateşledi. Bu aşamada arkadaşlar hakikaten çok özveriyle çalıştılar. Parasız pulsuz vakıf maddi açıdan güçlü ve kendi ayakları üzerinde durabilir hale getirmenin yolları araştırıldı. Bağışlar alınmaya başlandı. Özellikle Amerika'da olan mezunlarımızdan destek istendi. Sonuçta vakıf emekleme dönemine girdi. Vakfın ayağa kalkmasında mezunlarımızın özveriyle çalışmasının katkısı çok büyüktür.

Vakfın bugünlere gelmesini neye borçlusunuz?

İş dünyasında başarılı olmuş mezunlarımızın maddi ve zamansal katkıları olmasa gerçekten vakfın ayakta kalması mümkün olmayacaktı. Bence Vakıf, bugün Türkiye'nin en sağlam temellere dayanan ve eğitim ordusunun başında yer alan kurumlarından biridir. Fakat benim kanaatince Türk toplumunda hak ettiği önemi görmüş durumda değildir. Aslında çok güzel şeyler yapıyor. Mesela doğudaki okullara yardım yapıyor, sosyal faaliyetler

düzenliyor, burs veriyor. Biz bugün Atatürk'ün vasiyetini yerine getirdiğinin bilincinde olan bir vakıftır. Bizim mezunlarımızın arasında çok sayıda, Dışişleri'nde önemli işlere imzalar atmış büyükelçilerimiz var. Oktay İşçen'den başlayıp Oktay Aksoy'a kadar bir sürü isim sayabiliriz. Ayrıca hâlâ büyükelçilik yapan mezunlarımız var. O bakımdan SEV Okulları'nın mezunları, Türkiye'yi yönetecek ve her alanda başarılı işler yapabilecek durumdadırlar. Bu nedenle de bu kadar başarılı bir vakfın öne çıkarak kendi adını daha da yaygınlaştırması gereklidir. /

İsmailhan Talay (en solta) ve Deniz Başkal (soldan beşinci) ile Toprak sendikacılarla.

Mrs. Akın ve kitapları ile öğrencileri, 1953

1954-1955 senesi futbol takımı, Ömer Tunalı Hoca ile okul kampüsüne geldikten gün.

Yıldız Bulvarı'ndan Fatma Cevriye, 1986.

2. Ertan Dumanlı Basketbol Turnuvası tamamlandı

TAC'ın ev sahipliğinde bu yıl ikincisi düzenlenen "Ertan Dumanlı Genç Erkekler Basketbol Turnuvası'nda" TAC Spor Kulübü ikinci oldu.

TAC'58 mezunu, eski Sağlık ve Eğitim Vakfı Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Op. Dr. Ertan Dumanlı anısına düzenlenen "Ertan Dumanlı Genç Erkekler Basketbol Turnuvası" Tarsus Amerikan Koleji Spor Kulübü'nün ev sahipliğinde yapıldı. Turnuvaya TAC'ın yanı sıra Çukurova Spor Kulübü, Özel İçel Koleji, Akademi Spor Kulübü, Gündoğdu Koleji ve Mersin Büyükşehir Belediye genç takımları katıldı. Yaz antrenmanlarını yoğun bir tempoda geçiren takımların sezon öncesinde yapmış oldukları maçlar saha içerisinde dostluk

içinde gerçekleşti. Günde iki maçın yapıldığı turnuva yoğun bir tempoda geçti. 18 Ekim 2009 Pazar günü turnuva sonunda yapılan ödül töreninde takımlara kupalar sunuldu. Tüm katılımcılara verilen Ertan Dumanlı t-shirtleri büyük beğeni kazandı. Yerel lig öncesi hazırlık turnuvası olması açısından bölge basketboluna katkıda bulunduğu inandığımız 2. Ertan Dumanlı Basketbol Turnuvası'nda, Gündoğdu Koleji birinci olurken, Tarsus Amerikan Koleji Spor Kulübü ikinci ve Mersin Büyükşehir Belediyesi ise üçüncü oldu. ✓

Halkla İlişkiler =

Sanat

Bilim

İnovasyon

Global Halkla İlişkiler ve Tanıtım'ın kurucusu ve Yönetim Kurulu Başkanı Ceyda Aydede (ACI '73), Türkiye'de halkla ilişkiler sektöründe faaliyet gösteren şirketlerin üçte birinin dünya standartlarında iş ürettiğini, bize özgü kıvrak zeka ve farklı bakış açılarının da kimi durumlarda öne çıktığını söylüyor.

1971 Basketbol Takımı

demedi ama onu öyle görünce hepimiz kampüste yerde gördüğümüz kağıtları topladık. Okulda Türk öğretmenlerimiz de çok değerli eğitimcilerdi. Mesela Tarih öğretmenim Fikret Hanım benim gerçekten de çok etkilendiğim bir isimdi. Tarih dersini çok sevdim, çünkü tarihi matematik derisi gibi işledik. Sebep sonuç ilişkilerini indelerdik. Ezber yoktu, olan biteni kaymak ve anlamlandırmak çok daha önemliydi. ACT'daki bütün

öğretmenlerimize memleketine, milletine, toprağına bağlı bireyler yetiştirmek için uğraş verdim, istisnasız hepsi.

Amerikan Koleji mezunlarının profili nedir dersek?

mezunları herkes kendisine hitap eden yolu bir biçimde buluyor ama bence bundan daha önemlisi hepsinin tercih ettiği yolda kendine özgü bir duruşunun olmasıdır. Öğrencinin seçtiği yolda daha ileriye gitmesini sağlayan bir sistem var. Amerikan mezunlarına bakarsanız birbirine en düşünceleri savunan siyasetçileri, ekonomistleri, iş ve bilim insanlarını görebilirsiniz.

Akademik eğitimi endüstri mühendisliği alanında yapan biri neden perakende iletişimi üzerine uzmanlaşmak istesin? Bu alanın parlayacağını nasıl öngördünüz ve oraya yatırım yaptınız?

Bizler üniversite tercihlerinizi yaparken aslında çok da bilinçli değildik. Ben endüstri mühendisliğini seçtim, çünkü puanım çok yüksekti. Bona gitmesin diye puanıyla doğru orantılı bir bölüm tercih ettim. Sonra baktım mühendis olarak çalışırken çok keyif almıyorum, biraz daha insanlara dokunan bir mesleğim olsun istiyorum, o zaman farklı bir rotaya girdim. Böyle hissetmemde üniversitemin de etkili olduğunu ama ondan çok daha fazla kolejin etkisidir diyebilirim. Çünkü kolejde bize sosyal bir vizyon kazandırdı. Kişiliğimin geliştiği o dönemde bu vizyon sonraki hayatımı

"Amerikan Koleji mezunu herkes kendisine hitap eden yolu bir biçimde buluyor ama bence bundan daha önemlisi hepsinin tercih ettiği yolda kendine özgü bir duruşunun olmasıdır."

da şekillendiren önemli kazanımlardan biri oldu. Ancak halkla ilişkilerle girmem tamamen tesadüf idi. Migros'ta çalıştığı dönemde halkla ilişkiler departmanı kuruluyordu. O yıllarda "halkla ilişkileri kadınlar iyi yapar" algısı çok yaygın ve güçlüydü. Bugün de bu algının eskisi kadar olması bile, hâlâ sürdüğünü söylemek mümkün. Sonuçta Migros'ta başka kadın yönetici olmayınca bu görevi beni önerdiler, kabul ettim ve öyle başladım. Sonra ABD'ye giderek bu alanda eğitimler aldım, çünkü Türkiye'de kaynak bulmak o yıllar için çok zordu.

Ülkemizde ilk kez Betül Mardin'in halkla ilişkiler sektöründe kadına önemli bir rol biçtiğini görüyoruz. Siz onun açtığı yolu geliştiren ve genişletenlerdensiniz. Neydi o yılların halkla ilişkiler dinamikleri, biraz söz eder misiniz?

1980'li yıllarda halkla ilişkiler sektöründe enneresan gelişmeler yaşanıyor. Gittikçe popüler olmaya başlayan bu alana kimi eski sanatçı ve markalar da girdi. Genç kadın, güzel ve alımlı kadınların halkla ilişkileri iyi yapabileceği yönündeydi. Çünkü halkla ilişkiler bir çeşit sunum (teşvifatçılık) gibi algılanıyordu. Betül Mardin bu algının değişmesi için ciddi sayar verilerini başında getiriyordu. Zamanla iletişim teorisi, stratejik bakıma ve düşünmeye bilen, bu alanda akademik eğitim almış halkla ilişkiler profesyonelleri sektörde ağırlık kazandı ve durum değişti.

Halkla ilişkiler sektörünün evriminden söz ediyorsunuz. Yıllar içinde tanım nasıl değişti?

Mezuniyet sürücü 1973 Mayıs Haziran

Mezuniyet sürücü 1973 Mayıs Haziran

1973 Tuzlu Kızılları

Özel ekonominin yarattığı açılımla birlikte yabancı şirketler ülkeye girdikçe ihtiyaçlar belirlenip, beklentiler farklılaştı. Varolan seçenekler bunları karşılamaktan uzak kaldı. Elbette, hizmet sektöründe müşterinin en iyi şekilde karşılanması ve ağırlanması da gerekiyordu ancak bunun adı tek başına 'halkla ilişkiler' değildi. Halkla ilişkilerin farklı disiplinlere uygulanabilir olduğu ve içeriğinin zenginliği profesyonellerce keşfedildi. O zamana kadar ihtiyaç hissetmeyen sektörlerden bile halkla ilişkilere yönelik talepler gelmeye başladı.

Peki siz bu alanın kurusu olarak halkla ilişkileri kavramını nasıl tanımlıyorsunuz?

Halkla ilişkileri ayırmadan, 'sanat-bilin' olarak kabul ediliyormuş, sonra bir yönetim fonksiyonu olarak tanımlanmış. Halkla ilişkiler kurumlar için bir gereklilik. Burada 'halkla ilişkiler' dedikten temel olarak 'kurumsal iletişim' kavramına gönderme yapıyorum. Çünkü artık halkla ilişkiler de kendi içinde pek çok disipline ayrılmış durumda. Pazarlama iletişimi, sosyal medya gibi her biri ayrı bir disiplin haline gelmiş, farklı farklı çalışma alanları var. Öte yandan halkla ilişkiler, inovasyona son derece açık bir alan. Teknoloji, trendler ve iş modelleriyle yakından ilişkili, bu yüzden yeniliklere ve yaratıcılığa uygun bir zemine sahip.

Kendi kanatlarınızla uçmak istediniz ve Global Tanıtım'ı kurdunuz.

Şirket 1989 yılında kurdum. Kurarken şans da yanımdaydı. Şans bence doğru zamanda doğru yerde olmakla ilgili bir durum. Ne kadar çok yerde olursanız, doğru yeri yakalamaya olasılığınız o kadar yükseliyor. Benim en büyük şansım boydu. Çok yerde bulunuyordum, uluslararası ilişkilerim bu sayede güçlendi. Enteresan insanlarla tanıştım ve ilk uluslararası müşterilerim hep o çevreden geldi. Üstelik onlardan halkla ilişkiler bilgimi ve deneyimimi geliştirmek adına çok

Yeni bir iletişim biçimi: SOSYAL MEDYA

Son birkaç yıldır sanal dünyanın gündeminde hatırı sayılır bir yer işgal etmeye başlayan sosyal medya, kullanıcı tarafından üretilen içeriğin şimdiki son manifestosu sayılıyor. Bloglar, wikiler, video, foto, sunum ve doküman paylaşım servisleri, forumlar ve e-posta grupları gibi seçenekler sosyal medyanın oyun bahçesinde yer alan fırsat alanları. Twitter, facebook, youtube, friendfeed gibi paylaşım siteleri ise bu oyun bahçesinin en gözde oyuncakları arasında.

Sosyal medyanın iletişim kanallarında yaygınlaşması ve insanları etkileme gücünün hissedilmesine paralel, kurumlar için de önemli bir kavram haline geldi. Özellikle sanal alemin gücünü fark eden ve buna yatırım yapanlar için sosyal medya artık pazarlamanın vazgeçilmez mecralarından biri oldu. Öyle ki MySpace'in yaptığı bir araştırmaya göre sosyal medyayı tüketeri her dört kişiden üçünün aynı zamanda sosyal medyanın içerik üreticilerinden olduğu ortaya çıktı.

yararlandım. Türkiye'de bu alanda henüz kültürel bir hafıza oluşmamıştı. Ben de bu için okulları değilim. Sonradan eğitim aldım o kadar. Üstelik o yıllarda Amerika ve Türkiye arasında ciddi bir zaman farkı vardı. Bir yenilik ya da uygulama Amerika'da başlar, sonra Avrupa'ya oradan Türkiye'ye gelirdi. Şimdi bu durum, internet sayesinde değişti, artık olup biteni hemen öğrenebileceğimiz kadar birbirimize yakınız.

Halkla ilişkileri etkileyen dinamikler neler? Halkla ilişkiler sektörü ne gibi yetkinlikleri zorunlu kılıyor?

Bu dinamikleri teknoloji, globalleşme, sınır tanımayan iş hayatı, yerel değerler diye sıralayabiliriz. Şunu da unutmamak gerekiyor, teknolojinin hızından ötürü artık dataya ulaşmak çok kolay ama o datanın güvenilirliği bir o kadar belirsiz olabiliyor. Data kirliliği yaşıyoruz ve böyle bir ortamda vereceğiniz mesajların

ayrışmasını sağlayabilmek için yaratıcılıktan ilham almanız gerekiyor. İyi bir halkla ilişkilercinin DNA'sında da merak ve araştırmaya dürtüleri mutlaka olmalı.

Türkiye halkla ilişkilerle bakış ve ortaya konan yaratıcı çalışmalar kapsamında dünya klasmanında hangi sırada?

Bizim temel probleminiz hâlâ o eski algının izlenimleri, yani her aklına gelenin bu işi yapabileceğini düşünüyor olması. Şöyle bir oran verebilirim: Türkiye'de halkla ilişkiler hizmeti sunan şirketlerin üçte biri dünya standartlarında iş yapabilen şirketlerdir. Bu açıdan zayıf olduğumuzu düşünmüyorum. Sektörde hizmet veren ve alanlar uluslararası kurumlardır. Bazı yerlerde bize özgü farklı bakış açısı var ve insanımızın kıvrak zekasının öne çıkmasını da söylemek mümkün. Uluslararası Halkla İlişkiler Derneği (International Public Relations Association-IPRA)'nın jürisinde yer alıyorum için değişik ülkelerden gelen projeleri görüyor ve bunlarla bizdeki çalışmalar karşılaştırıldığında da böyle bir sonuca ulaşıyorum.

'İtibar zor kazanılır, çabuk kaybedilir' diyorsunuz. Kurumsal itibar, kurumlar için neden önemlidir ve başka hangi kavramlar kurumlar için hayati niteliktedir. Bir iletişimci olarak günümüz şirketlerinin temel yapısını tanımlar mısınız?

Kurumsal itibarı sağlamak uzun ve zahmetli bir süreç ister, ama ufak bir olay bir kurumu bitirebilir de. Bu yüzden temeliler sağlam atılır, şirketin değerleri çalışanlar ve diğer tüm paydaşlar tarafından doğru anlaşılır, doğru uygulanırsa böyle bir risk çok azaltılmış olur. Zaten böyle durumlarda herhangi bir çamur atılsa bile o, bünyede durmaz, akıp gider. Eskiden algı tarifleri vardı, 'öyle algılanmak için böyle davran' denilirdi ama bu artık değişti. Şimdi artık bir algılanma yaratmak istiyorsanız bunun arkasını da aynı şekilde doldürmeniz lazım.

Bloglar, üzerinde durduğunuz konulardan biri. Blog Çağı adlı bir kitabınız var. Bloglar, iletişim dünyasında nasıl bir rol üstlendi ve bu rol zaman içinde neye doğru evrilecek?

Blogların da modası geçti artık. Sosyal paylaşım siteleri (blog) beş-altı yıl önceki bir olay aslında. Türkiye'ye ilk duyurusunu biz yaptık, hatta pek çok gazeteci blogum ne olduğunu bizden öğrendi. Şu anda blog 'out', sosyal medya 'in' dönemi yaşıyoruz. Sosyal medya twitter'i, blogu, facebook'u hepsini kapsıyor. Yenilikçi ve yaratıcı olmak derken bunu anlatmaya çalışıyorum aslında. Bir yenden başlamak ve o kuarda herkesin önünde koymak gerekiyor, kimse yolun nereye gittiğini bilmiyor ama. "Yani ne gelecek" dersiniz onu da bilmiyoruz ama her an her birimiz yeni bir inovasyona imza atabiliriz.

SEV'le ilişkileriniz nasıl?

SEV'le yaklaşık 25 yıldır hiç mola vermeden süren, zaman zaman artan azalan köklü bir ilişkim var. Mütevelliyim.

"Halkla ilişkiler, inovasyonun son derece açık bir alan. Teknoloji, trendler ve iş modelleriyle yakından ilişkili, bu yüzden yeniliklere ve yaratıcılığa uygun bir zemine sahip."

Vaktin farklı kullandında değişik görevler aldım, şimdi de yedek yönetim kurulu üyesiyim ve Mütevelli Heyeti Aday Belirleme Komitesi'ndeğim. Bir özleştirmiş olarak şunu açık yüreklilikle söyleyebilirim ki vakit çok daha iyi noktalara girmeli, gelecektir de. İstanbul insanı tüketen bir şehir, zaman çok hızlı geçiyor ve herkes farklı ideallerin peşinde koştuğu için istediği ya da kendisinden beklenen ölçüde katkı sağlayamıyor.

Nasıl hatırlanmak istersiniz?

Hatırlanmak gerekiyor mu ki? Benim için önemli olan görevimi yerine getirmiş olmamın verdiği huzuru hissetmek. #

Mystery Pix

Can you identify the subject, location, and approximate date of this photo from ABH history? Special credit will be given to anyone who can name individuals in the picture. E-mail your responses to Brian Johnson (bjjohnson62@gmail.com). The answers will be published in the next issue of the magazine.

Doğru cevabı ilk gönderen mezunumuza bir SEV-YAY yayını olan *An American Cook in Turkey* kitabını armağan ediyoruz.

Identifying the Pix

The Mystery Pix photograph from Bulusma's second issue (September 2009) shows a class being conducted by English and music teacher Joseph Barry at Tarsus American College in 1963. Our quiz respondents have identified Mr. Barry's students (whose faces are visible) as follows:

Standing student: Mustafa Danyman

First row (left to right): Vitali Mezulan and Samra Karamahmet.

Third row (by middle window): Selçuk Cingi.

Fourth row (by third window): Ali Arzun (or Bilal Aydın).

Students on right edge of photo: Mehmet Nural.

Nilai Tiner (TAC '68) was the first correct respondent and is the quiz winner. Special thanks also to Sermet Turan (TAC '64), whose email came in a close second. Supposedly, Mr. Barry was a demanding teacher, and it was difficult to pass his English grammar class. Would any of his former students like to write a 500-word essay (in English) relating this

rumor? Grades will be posted in the next issue of Bulusma.

The Forgotten Garden

I used to go out late in the afternoons and look for two species of birds, one called the Indian-roller . . . the other . . . the Bee-eater. This bird is long beaked, somewhat smaller than the Indian-roller, with a bright orange breast and blue head and tail. Its wings are tipped with red. The natives consider it a pest because it eats the grapes and figs from the gardens. They frequently invaded the fig groves, and while there, it was considered the right thing to do, to shoot them. The Bee-eaters, however, were doing nothing but eating the insects which infested the gardens. Nevertheless, this bird was very good to eat.

Frequently, after securing several of these birds, I would find myself at a distance from the village and would go to a hut of one of the watchers (?), in a garden which was a favorite haunt of mine. This garden was on the steep side of a hill, which sloped down to a deep ravine and from here to a gurgling mountain stream. Opposite, towered hills and cliffs, heavily wooded. On my arrival at the hut I would run down and get a jug full of cold spring water from the nearby mountain spring and would build a fire. The watcher would supply the black bread and native cheese. A repast unequalled! Occasionally at the end of the meal my friend would take his flute and play the most weird and minor sounds which fascinate one in this country of . . . exotic surroundings.

This is a childhood reminiscence of Robert Chambers Jr., whose parents served the American Board in

Turkey in the late 1800s; the verdant landscape he describes is the countryside around Bahçecik, in the hills above Izmit, where he spent part of his youth. Roughly 90 kilometers southeast of Istanbul, overlooking the Marmara's southern shore, Bahçecik appears little different today than at the end of the nineteenth century, when the town was an "out-of-the-way little village" surrounded by vineyards and mulberry orchards, whose inhabitants made their living "in the culture of silkworms, grapes, figs, and such products of this fertile country."

But there is one notable difference between Bahçecik ("the little garden") now and then. When Robert Chambers Jr. was growing up, the village was home to one of the largest, most dynamic educational and benevolent operations of the American Board in Anatolia. Today, only a few vestiges of the former physical plant mark the Board's presence there a

Bahçecik, "the little garden."

The American Board's Bahçecik property, c. 1914. The tallest structure (center) is Bithynia High School's main building. Chambers Hall is the last structure up the hill (far left).

century ago—which included a girls' school to which SEV's Üsküdar American Academy of today traces its origins.

The American Board's connection with Bahçecik, or Bardezag (as the village was more commonly called in the nineteenth century), dates back to at least the 1840s, when some of its Christian residents adopted Protestant beliefs. The town became a focus of the Board's labor, as well as an ideal summer retreat for its personnel. In 1855, The Board posted Justin W. Parsons in Bahçecik, and the village was incorporated into the Nicomedia (Izmit) field of its Western Turkey Mission.

For 15 years, Parsons lived and worked among the Protestants of Bahçecik and nearby towns. Shifting his attention to a new endeavor around 1870, he petitioned his colleagues in the American Board for permission and financial support to open a girls' school in Bahçecik. His request reflected the Board's special concern in this era for the general education of youth, particularly women. On 6 June 1871, the delegates to the annual meeting of the Western Turkey Mission approved Parson's proposal and

allocated funds for him to purchase a building.

By the summer of 1873, he had obtained an old cocoonery in Bahçecik and equipped it as a school and a residence for personnel. The American Board appointed Miss Laura Farnham, who had recently been assigned to the Nicomedia field, to run the new institution.

On 1 September 1873, she opened the school and soon had fifty pupils, including seven boarders.

The day students paid a piaster a week for tuition, and some came from as far away as Adapazarı to attend classes. The initial enrollment was encouraging, especially since autumn was a "very busy season, when the labor of every child [was] required in the feeding of worms for the silk culture."

The popularity and student body of the Bahçecik girls' school increased steadily in the following years. Close to 75 pupils enrolled in 1879. Besides academic subjects, including mathematics, geography, science, and language, they received instruction in domestic skills, such as sewing. The primary aim of the school (and other American Board women's schools in this period) was to train educators and cultured, capable homemakers. By 1879, some of its first graduates had already started careers as teachers or become the wives of local Protestant pastors.

A year earlier, in 1878, the American Board had transferred John E. Pierce from Erzerum to Bahçecik to work with Parsons and Farnham. Apparently, Pierce "believed that enlightened women deserved educated men. For him, it was unthinkable that along side of educated girls a generation of boys

should be raised who lacked the culture and learning that the spirit of the times required.¹ In 1879, he opened a boys' school in Bahçecik to give the young men of the region the same educational opportunity the American Board was providing for young women.

Like its women's counterpart, the Bahçecik boys' school grew with time, and by 1885, the student body exceeded 130. This number included 80 boarders from 22 different cities and villages in Turkey. Just as the pupils at the girls' school received domestic training, the enrollees at the boys' school were given vocational instruction. One of the first projects for the carpenters had been to construct desks and chairs for the classrooms. During the 1885 school year, the cobblers produced 150 pairs of wooden clogs, while the weavers turned out 1500 baskets. (These items were later sold to generate revenue.) One student who learned the barber's trade paid at least part of his tuition from money earned cutting his schoolmates' hair, as well as by pressing their fezzes.

Current view towards the former American Board property in Bahçecik. Chambers Hall is the large building just below the trees (middle ground); the principal's house is directly behind it.

In 1885, the boys' school became the sole American Board educational institution in Bahçecik. Two years earlier, the leaders of the Protestant community in Adapazarı had decided to establish a girls' boarding school. After raising capital, they offered the principal's post to Laura Farnham, and she suggested that they ask the American Board to relocate her staff and equipment to Adapazarı. The Board approved this move in 1884, as well as to transfer the girls' school to local management. In September 1885, Farnham commenced the new academic year in Adapazarı. Subsequently, a board of trustees in Turkey administered the American High School for Girls (as the school was now called). Financing came from tuition and donations, with some extra funds supplied from the United States by the American Board and its auxiliary Woman's Board of Missions.

Although the girls' school left Bahçecik, its influence in the village continued. The American Board's monthly journal, the *Missionary Herald*, reported that graduates of the Adapazarı High School for Girls ran a primary school for boys in the 1890s. Well trained at Adapazarı, their work was lauded in the pages of the *Herald*. Along with the elementary school, the American Board also began operating a kindergarten and an orphanage for boys. Robert Chambers Sr., a veteran Board employee in Turkey, had replaced John Pierce as head of the boys' high school in 1891, and he guided the Board's work in Bahçecik for the next two decades.²

In 1899, Chambers opened an imposing new building of several stories to house the boys' school, which was now called Bithynia High School.³ Five years later, he erected a spacious, well-equipped structure for the orphanage, which had been housed in the

¹ Justin Parsons had been killed by highwaymen near Bahçecik in 1880.

² Bithynia was the name of this region of northwest Anatolia in ancient times.

View from Chambers Hall today, looking over a section of Bahçecik towards the Sea of Marmara.

former girls' school building since 1897. More construction followed rapidly, so that by the outbreak of the First World War, the American Board's plant at Bahçecik comprised about a dozen buildings. These facilities seem to have been just enough to accommodate the Board's operations.

In 1914, Bithynia High School was one of the American Board's largest educational institutions in Turkey, with a student body of close to 300. A further 100 boys occupied an industrial school and home for the poor, which had supplanted the orphanage. The Favre Boys' Home, as it was called, worked in conjunction with the high school to teach needy youths a trade. Besides attending a four-year academic course, residents of the boys' home developed occupational skills, such as carpentry, tailoring, and carpet weaving; they also gained experience in agricultural work tending the school gardens. The students at both Bithynia High School and the Favre Boys' Home came from all over the Ottoman realm, neighboring countries, and as far away as Abyssinia, the Sudan, and Russia—earning

Bahçecik a new epithet, "the garden of boys."

The American Board's work in the village ceased during World War I when the school and boys' home were closed by governmental order.

The vast physical plant was vacated, the pupils scattered, and the Chambers family left the country. At the end of the war, the Board recorded its station at Bahçecik "abandoned," and rather than reopening at the old site, Bithynia High School was reestablished in Istanbul's Erenköy district in 1921. It continued to operate there,

under the name American Collegiate Institute (for Boys), until the early 1930s. The American Board gradually sold its property in Bahçecik over the next three decades. Today, two lone buildings—the principal's house and an assembly hall and gymnasium built in 1906 (Chambers Hall)—stand as mute witness to the Board's educational ventures there a hundred years ago.⁷

And what of Robert Chambers Jr., who spent part of his childhood in Bahçecik and wrote so expressively about its natural beauty? After graduating from Robert College in 1900, he studied science in Canada and Germany and eventually became an internationally renowned cell biologist. During his career, he made fundamental contributions to the field of biophysics and developed the Chambers Micromanipulator for operating on individual cells, which is regarded as a milestone in the progress of science. His biographers recount that his life's work had been inspired by a boyhood interest in nature—a fascination and love that emerged, no doubt, in the hills above İzmit, rambling among the trees of a forgotten garden.✓

⁷A living witness is SEY's Oshûdar American Academy—the descendant of the Adapazarı High School for Girls, which moved to Istanbul in 1921.

Değişen Türkiye, değişen Roller

Son bir yılda yaşanan küresel ve yerel gelişmeleri değerlendiren SEV Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. İlter Turan (TAC '59), Türkiye'nin de bu süreçten kendine yeni bir rol biçerek çıktığını söylüyor. Buna göre güvenliği temel alan geleneksel bakışın yerini, her işi müzakereyle çözme niyeti ve maksimum iktisadi refah hedefi alıyor.

Derğimizin Mayıs '09 sayısında, mevcut krizin ekonomik altyapısına değinen bir röportaj yayınlamıştık. Ancak, krizlerin siyasi boyutu da oldukça belirleyici. Bu perspektiften hareketle, yeni sayımız için SEV Müterelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. İlter Turan (TAC '59) ile 2009'un değerlendirmesini yaptık. Bu yıla damgasını vuran küresel ve yerel gelişmelerin neler olduğunu konuştuk.

Yaşadığımız son kriz, ulus-devlet ile küreselleşme arasındaki mücadelede dengeleri nasıl değiştirdi?

Bu krize girmeden önce, uluslararası ekonomik sistemin entegre bir dünya ekonomisi yaratmış, ulus-devletin uluslararası ekonomiye müdahale olanaklarının giderek kısıtlandığı gibi bir izlenim ortaya çıkmıştı. Fakat krizle beraber görüldü ki, mal ve sermayenin hareket serbestliğinde bir bozukluk oluştuğu zaman, müdahale araçları halen ulus devletlerin elinde. Ulus-devletlerin tepkisi de, krize karşı mevcut uluslararası yapılaşmayı kullanmaktan ziyade, kendi tedbirlerini almak oldu. Tabii bunun sebepleri arasında, belki her ülkenin krizden farklı şekilde etkilenebileceği olabilir ama ilk başta evrensel bir tepki verince iraklaşma olmadı da aşkâr.

Anında tepki verememek, IMF ve Dünya Bankası gibi mevcut uluslararası kuruluşları nasıl etkiledi?

Kriz sonrasında ilk tepki ulus-devletler tarafından gösterilmiş olsa da, aslında kısa bir süre sonra uluslararası mekanizmalar devreye girdi. Onlar da krizin çözümüne katkıda bulunmak için çaba göstermeye başladı. Yalnız böyle bir durum daha ortaya çıktı: 2. Dünya Savaşı'ndan sonra oluşturulan ve dünya ekonomisinin düzenli çalışmasını amaçlayan mekanizmalar, aradan geçen zamanda meydana gelen değişimleri yeterince yanıtırmıyor. Bu değişimler bir yandan ikisadi güç dağılımı, diğer yandan da yeni ikisadi enstrümanlar ve etkileşim

biçimlerinin ortaya çıkmasıyla ilgili. Bunun her ikisi için de bir şeyler yapılması lazım.

Krize karşı IMF, nasıl bir tutum takındı?

IMF, geçmişteki istikrar politikalarının yerine, bu sefer, ekonomileri canlandırmak için para aktarmayı tercih etti. Bu, IMF'nin ekonomik sorunlara yaklaşımında önemli bir değişiklik. Yine IMF'nin tutumunda başka bir değişiklik daha gerçekleşmeye başladı; oy haklarının yeniden dağıtılması söz konusu oldu. Gerçi henüz Amerikan ekonomisinin ve arkasından da Avrupa ekonomilerinin hakim konumu ortadan kalkmış değil ama anlaşılıyor ki giderek o yönde. Esas itibarıyla, bir kuruma hakim olan ülkeler, kendi durumlarında göreceli bir zayıflama olsa bile hemen üstün konumlarını terk etmeye hazır gözüküyorlar. Bu güç dağılımındaki değişikliğin zamanla sisteme yansımaları beklememiz gerekecek. Bu arada, uluslararası rezervlerle ilgili istikrarsızlığı yaratan sistemin büyük ölçüde Amerikan dolarına dayalı olması konusunda da değişiklik önerileri dile getiriliyor. Aslında bu, uzun süreçler Amerika'nın lehine işlemiş bir mekanizmadır. Özetle, Amerika bastığı dolarların önemli bir bölümünü uluslararası dolaşıma sokmuştur. Bu paralar başka ülkeler tarafından uluslararası rezerv olarak kullanılmış, Amerika'nın ilk harcamasından sonra tekrar Amerikan piyasasına talep olarak dönmüştür. Ancak günümüzde bu durumda önemli bir değişim söz konusu. Bunun sonuçlarını zaman içinde göreceğiz. Uluslararası ekonomik sistemin değişmesi çok kısa süreli bir hareket olarak gerçekleşmeyecek. Şimdilik ulus devletler kendilerine ait ayrıcalıklardan terk etmekte isteksiz gözüküyorlar. Özellikle mevcut düzenden azami istifade sağlayan ülkelerin değişikliği arzulanması doğal bulunabilir. Ama insanlık tarihine baktığımız zaman, son tabiiide devrini tamamlayan yapıları korumaya dönük girişimler değişimi yavaşlatabiliyor ama değişimin önüne geçemiyor.

Krizin orta ve uzun vadeli etkilerinden biri de emek piyasasında. Bunu her ülke artan işsizlik oranlarıyla yaşıyor. Amerika'da da yükseliyor, Türkiye'de de yükseliyor. Hatta belki Türkiye'de rekor seviyelere geliyor. Peki bu, ulus-devletlerin bir anlamda kendi başlarına halletmesi gereken bir sorun olarak gözüküyor mu?

Evet, ulus-devletler kendi başlarına halletmek durumundalar fakat bir hususa daha dikkatinizi çekmek isterim. Aslında ikiside faktörler arasında, hareketliliği üzerinde en fazla kayn ve engel bulunan emektir. Sermayenin serbestçe dolaşımını sınırlayanlar emeğin de daha serbest dolaşımını kabul etmek ve bu konuda tutarlı olmak mecburiyetindedirler. Ulus-devletler istemese bile, bir hareketlilik zaten yasadışı güç hareketleri olarak gerçekleşiyor. Ancak, işsizlikle mücadelenin daha uzun süreler ulus-devletlerin sorumluluğunda olacağını düşünmemiz doğru olur.

Tabii karınıza bir soru geliyor. İşsizlikle baş etmek için tedbirler alırken, ulusal sistemlerin sermaye ve mal hareketlerinden hiç etkilenmeden bunu başarabilmeleri mümkün müdür? Şimdilik evet.

Toplumdaki yarattığı gelir farkları az değil. İşsizlikle mücadelede bu kaynağa başvurabilirler. Dolayısıyla işsizlikle ulusal düzeyde baş etmenin daha uzun süre mümkün olacağını düşünüyorum.

Bu krize ve siyasi tepkilere baktığımızda, 2008 sonunda Amerika'da bir iktidar değişti ama Almanya'da Merkel devam ediyor. Fransa'da çok yakında bir seçim yok ama orada da bir değişim olacakmış gibi görünmüyor. Bu kriz, iktidar değiştiriyormuş gibi durmuyor pek. Şimdilik ciddi bir iktidar değişimi olmadı fakat yeni hanteramamız lazım. Bu ikiside olayın, şiddetli siyasal sonuçlar doğurması için önceden bir zaman geçmesi gerek. Avrupa ülkeleri içinde bu kriz sonrası seçim yaşayan bir tek Almanya var. Dolayısıyla henüz krizin ne gibi siyasal

sonuçlar doğuracağını yeterince bilmiyoruz. Belki daha vahim olarak, krize çözüm olacak fikirler üretin güçlü siyasal hareketler de ortada yok. Mesela, orta sağ iktidarlara cevap olabileceğini düşündüğümüz sosyal demokrasi iktidarlara da henüz inandırıcı çözümler ortaya koyabilmiş değil.

O zaman şöyle diyebilir miyiz, konjonktürel bir değişimin belki ilk sinyalleri alınıyor olsa da, ne olduğunu tahmin edebileceğimiz bir yapı daha 2009'da ortaya çıkmadı. Hâlâ eski aktörler ve eski şekil devrede.

Almanya'ya baktığımız zaman, Merkel kazandı diyoruz ama Merkel oy da kaybetti. Marjinaldeki partiler önem kazandı. Siyasal krizin habercisi de, iktidarı parçalanması ve koalisyon mecburiyetlerinin yoğunlaşmasıdır. Bu, seçimin meclisîyetçiliğinin bir yansıması. Aynı koalisyon hükümetlerinin ciddi tedbirler almaları da çok zor. Yani insanların çözüm için kullandıkları tercihler çözümsüzlüğü daha fazla yaklaştıran tercihler.

Buradan tekrar Amerika'ya dönersek... Amerikan başkanı Nobel Barış Ödülü'nü aldı. Bir tarafta Amerika'nın Afganistan ile olan mücadelesini görüyoruz, bir taraftan Türkiye-Ermenistan ilişkilerinde Hillary Clinton ön plana çıkıyor. Amerika hali hazırda dünyanın en büyük nükleer gücü. Hem askeri güç, hem nükleer güç ve başkanı barış ödülünü alıyor...

Diğer konulardaki Nobel ödülleri genel olarak krizin geçişte sağladığı bir başarı için veriliyor. Fizikte, kimyada, tıbbatta adayları daha kolay tespit edilebilmek mümkün. Barış ödülü daha karmaşık. Her sene bir barış ödülü veriliyor. Aslında her sene barış ödülü verilecek kadar fazla olay cereyan etmiyor dünyada. Bu sefer belirli bir irtisatlık hüküm olmaya başlıyor. Obama'nın kendisinden kaynaklanan ve barış için büyük bir başarı telâkko

"Obama'nın da ilerideki başarılarıyla bir Nobel ödülü hakkı edebileceğini düşünürüm ve ümit ederim ama şu andaki icraatının hangi barışı ne ölçüde sağlamış olduğu konusunda bir bilgi sahibi değilim. Yani, gerçeğe dönüşmeden niyetlere de ödül verilmesi, benim alışık olmadığım bir düşünce tarzı."

edilebilecek herhangi bir eylemi bulundurmamak. Yani sebep Irak'tan asker çekilmesi ne buna zaten Bush yönetimi karar vermişti. Müretteklerle daha fazla dansarak eyleme yitirmek, kendi başına bir başarı başarısı değil. Zannediyorum ki Obama'nın kendisi de bu ne sağdı ve bu için sadece Nobel komitesi zarar görecektir. Çünkü bu ödülün itibarında zannediyorum büyük bir aşınma oluyor. Ben Obama'nın da ilerideki başarılarıyla bir Nobel ödülü hakkı edebileceğini düşünürüm ve ümit ederim ama şu andaki icraatının hangi barışı ne ölçüde sağlamış olduğu konusunda bir bilgi sahibi değilim. Yani, gerçeğe dönüşmeden niyetlere de ödül verilmesi, benim alışık olmadığım bir düşünce tarzı.

"Kıbrıs'ta durağan olmayan yıl yoktur. Bu durağan yılın baş müsebbibi de Avrupa Birliği'dir. Avrupa Birliği kendi koyduğu ilkeleri, yani bir ülkenin üye olmadan önce diğer ülkelerle olan temel problemlerini hallederek üye olması ilkesini tamamen görmezden gelerek Kıbrıs'ı üye yapmıştır."

Obama'nın söylemiyle başlayan, silah yerine diyalog ve diplomasiyle sorunların halledilmesi tutumunun dünyada kabul görüp yayılması, 2009 temelli bir hareket mi olacak? İnsanlar artık diyaloga daha mı yer verecekler?

Oyle ilerlemeyi isteyebilirler. Oyle yapabilecek olanlar bile böyle bir söylemin temsilcisi olabilirler. Ama ayinesi iştir kişinin lafa bakılmaz.

Potansiyel tehdide karşı savunma doktrini unutuluyor mu?

Savunma konusunda Avrupalılarla bir türlü anlaşma yakalayamayan Amerikan dış politika yapıcılarının, Avrupalılara homurdanmaya başladığını anlatan bir makale okudum. Demek ki, Obama'nın yaklaşımını mutlakla mutlakı sonsa varacağını hükmetmemiz gerekmiyor.

Peki, Türkiye'den dünyaya değil de dünyadan Türkiye'ye bakarsak, 2009 nasıl geçti Türkiye için?

Dünyadan bakacak olursak, belki söyle bir değerlendirme yapmak lazım: Türkiye geçmişte dış dünya ile ilişkilerini daha çok, güvenliğini maksimize eden bir paradigma çerçevesinde düzenlemekteydi. Bu paradigma, dünyaya bir miktar kapalılık, tüm etkileşimi kısa ve uzun vadeli güvenlik endişelerine endekslemek, güvenliği tehdit ettiği düşünülen risklere hiç girmek gibi yolları içeriyordu. 2009'da Türkiye, her işi müzakerelerle çözmeye çalışan, zaman zaman yumuşak güç kullanarak hedeflerini elde etmeye çalışan bir ülke görünümüne vardı. Karşılaştığı sorunları ısrarla kaçınmayan ve bu sorunları konuşarak, görüşerek halledebileceğini düşünen, bilhassa iktisadi refah maksimizasyonunu öngören bir yola

girmek istediğini göstermeye çalıştı. Değandan bakıldığında, görüldüğü kadar, bu olumlu algılanıyor. İçeriden bakanlar ise, bazen ülkenizi dışarıya satığınızı da düşünebiliyor.

Batı komşularımızla ilişkilere baktığımızda, özellikle Kıbrıs meselesinde, 2009'un durağan geçtiğini söyleyebilir miyiz?

Kıbrıs'ta durağan olmayan yıl yoktur. Bu durağan yılın baş müsebbibi de Avrupa Birliği'dir. Avrupa Birliği kendi koyduğu ilkeleri, yani bir ülkenin üye olmadan önce diğer ülkelerle olan temel problemlerini hallederek üye olması ilkesini tamamen görmezden gelerek Kıbrıs'ı üye yapmıştır. Sonra da bu emrivakî Türkiye'nin kalıfellenmesini istemiştir. Rum tarafının hesabına göre hâlâ, Türkler'in Avrupa Birliği'ne girmeye arzusu o kadar ağır basacaktır ki sonuçta Rum Kıbrıs'ın onaylayacağı bir çözüme destek olmaya mecbur kalacaklardır. Fakat belki Rum tarafının fark etmediği başka bir olay gerçekleşiyor. Avrupa Birliği'nin bazı üyelerinin katında da bu him olamayacağı kanısı yerleşmeye başlıyor. Şu anda Avrupa Birliği'nin genişlemeye ilgili gündemi zaten pek kalabalık ve acil olmadığından, Kıbrıs Rum yönetimi bu rehavetten yararlanarak Türkler ile müzakereleri sürüncemede bırakıyor. Bu böyle devam edebilir; Türkiye'nin üyeligini istemeyen üye ülkeler geçmişte nasıl Yunanistan'ın arkasına sığınmışlarsa, bugün de Kıbrıs'ın arkasına sığınabilirler ki bunu bile yapmıyorlar. Fransa, Kıbrıs'ın arkasına sığınma düşüncesi duyurmadan açılan yapıyor. Aslında Anıtan planı Rum ozeklerini ile gözetken makul bir plandı. Bence kabul etmensekle hata ettiler. Kuzey'le bütünlüğe imkanlarını azaltılır. ✍

!f

İstanbul
2010

9. AFM Uluslararası Bağımsız Filmler Festivali !f, 11 ve 21 Şubat tarihleri arasında İstanbul, 25 ve 28 Şubat tarihleri arasında ise Ankara'da sinemaseverlerle buluşacak.

9. AFM Uluslararası Bağımsız Filmler Festivali !f'e aylık güncel kula festival yöneticileri Serra Çalır ve Pelin Turgut'u soran yayıncıların tuzak !f'e 2010 yılında neler olup bitecek öğrenmeye çalıştık.

Çalışmalar nasıl gidiyor?

Aşında çalışmalar hiç bitmiyor. İlk önceliğimiz program oluyor, bunun için de en yeni filmleri sürekli takip altına almak gerekiyor. Festival bittiğinde ekipçe Cannes ve Toronto gibi dünya çapındaki önemli festivallere katılıyor ve yeni filmler izliyoruz. Bir yandan program oluştururken diğer yandan sponsor bulmak, tanıtım kampanyasını planlamak gibi işlerimiz başlıyor. Kasım'da yeni ofise geçtik, tüm ekip toparlandı ve artık geri sayıma başladık.

Bu sene !f'te neler var?

Uluslararası yarışmamız Key'f bu sene üç yaşına basıyor. Genç yönetmenleri teşvik etmeyi amaçlayan, para ödüllü, sinemamızın geleceğine odaklı bir yarışma. Bugüne kadar aralarında John Cameron Mitchell,

Cannes Film Festivali yönetmenlerinden Christophe Lecoq, Oscar ödüllü senarist Jose Rivera, oyuncu Serra Yılmaz ve yönetmen Reha Erdem gibi isimler jürimizde görev yapmıştı. Key'f bu sene üçüncü kez sinemada cesur hikaye anlatımı, teknik ve tarzda yenilik kriterleriyle "İlham Veren Yönetmen"i seçecek. Yarışmaya Türkiye'den hangi filmin katılacağını bizler de çok merak ediyoruz. Bunun dışında kısa filmlerin toplu gösterimi ve yarışması da devam edecek. "Türkiye'den Kısalar" bölümünde yine !f izleyicileri halk oyu ile kendi birincilerini seçecek. Ayrıca her sene büyük ilgi gören parti serimiz bu sene de yurtdışından önemli isimlerle devam edecek. Atölye çalışmaları, sohbet ve panelleri de saymak gerek.

Yeni bölümler olacak mı?

Her sene programına bazı yeni bölümler ekliyor. Bu sene bunlar yazan/öretme biçimi veya eylemciliğiyle ilham veren "Şairler", dünyanın önündeki acil sorunlara odaklı "Dünyayı Düzelt" ve günümüzde erkekliğin irdelendiği özel

bir bölüm olacak. Olmazsa olmaz "Tür Filmler", "Fantastik Filmler", "Nobelci Sinema" ve "Gökkuşak" gibi bölümlerimiz de devam ediyor elbette.

Geçen sene festivalin bir teması vardı: "Senden başla!" Bu sene tema nedir?

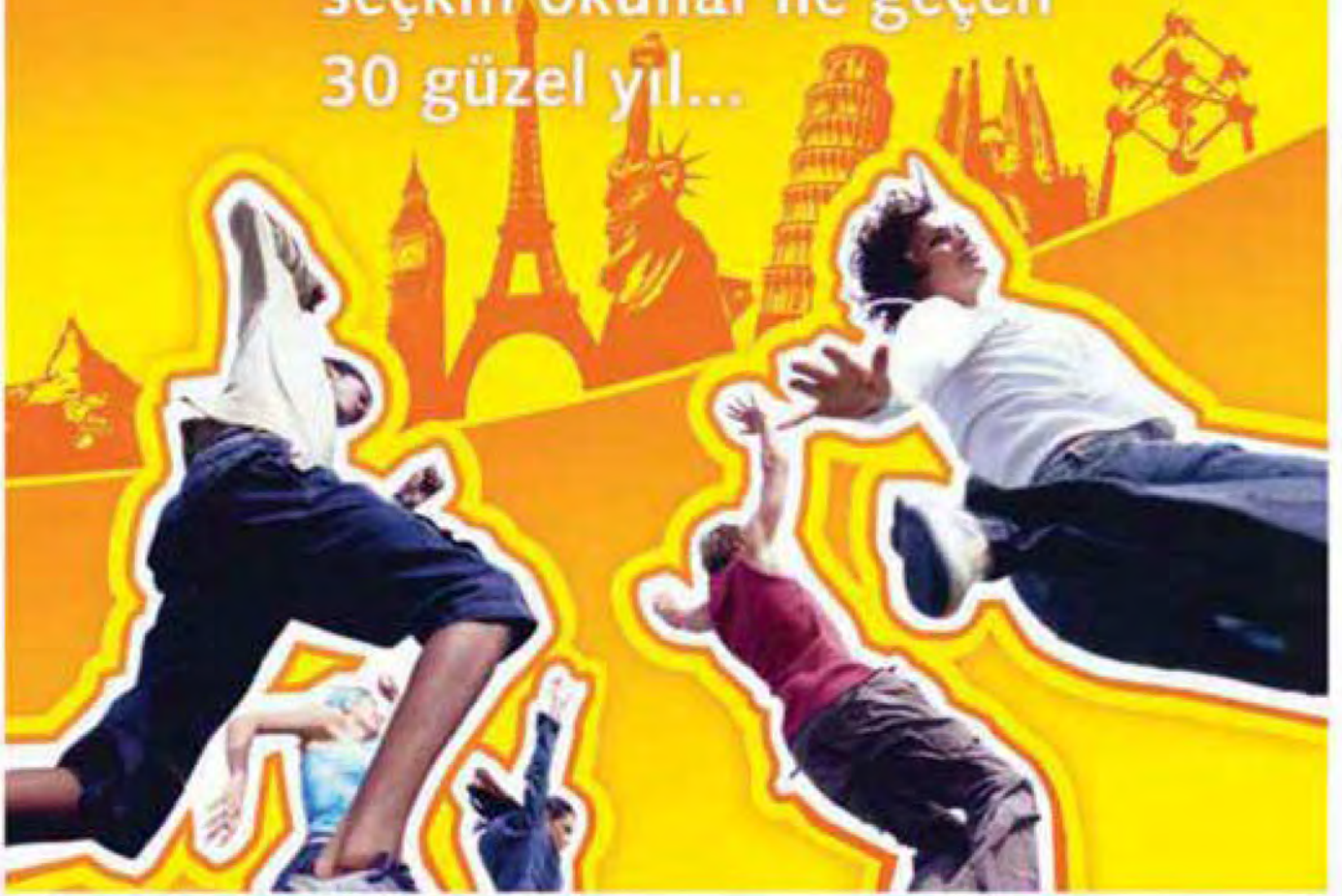
"Senden başla!" içinde bulunduğumuz kriz koşullarının getirdiği zorluklara rağmen eldeki imkanlarla üretime ve eyleme davet niteliğindedir. Bu sene temamız onun doğal bir uzantısı gibi. Geçen sene kendinden başladın, bu sene "Bırak!" Yani öğütten, başkalarıyla ilişki kur ve bu şekilde güçlen. Festivalin her alanına sığın bir tema olacak.

Peki son olarak !f'te neyi kesinlikle kaçırmamalıyız diye soralım...

Mutlaka ama mutlaka en az bir Key'f filmine gitmeli. Yarışta ufak açıyor, ayrıca gelen konuk yönetmenlerle sohbet imkanı doğuyor. Mutlaka en az bir etkindiğe katılmalı, örneğin "Açılış Partisi" gibi. Bir de !f Blog'u düzenli takip eden !f'çiler, birden kaçırılmaması gereken her şey ile ilgili düzenli ipuçları alacaklar. *f*

Önümüzdeki yıl 30. Yılımız...

Yurtdışı eğitim,
seçkin okullar ile geçen
30 güzel yıl...

Fener Kalamış Caddesi, 50/2 Kalamış 34726 / İSTANBUL • Tel: 0216 336 33 63 • 0216 336 14 45 Faks: 0216 336 14 63 • info@biltur.com

Konumuz yabancı dil,
ama sizinle aynı dili konuşuyoruz.

www.biltur.com

Biltur

EDUCATIONAL TRAVEL AGENT

"Hayatımı, okul şekillendirdi"

Sağlık ve Eğitim Vakfı'nın, bünyesindeki okulları koruyarak çok önemli değerlere sahip çıktığını belirten SEV'in kurucu mütevellilerinden Prof. Dr. Mustafa Aysan (TAC '52) okulunun kendisine aşıladığı hizmet anlayışının, bu okulları kurtarmak için sarf ettiği çabanın en önemli nedeni olduğunu söylüyor.

Harvard Üniversitesi'nde master yapan ilk Türk olan Prof. Dr. Mustafa Aysan (TAC '52), Alarka Holding Denetim Kurulu Üyesi, Fibu Holding ve Finansbank Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı olarak görev yapıyor. Bunların yanı sıra Cumhuriyet Gazetesi'nde köşe yazarlığı da yapan Aysan ile okul yıllarını, Harvard'a gidişini ve okulların atlattığı zor dönemleri konuştuk.

Önce TAC yıllarınızdan bahsedelim. Koleje nasıl girdiniz?

Okula 1946'da girdim. Ben zaten Tarsusluyum, ilkokulu da Tarsus'ta okudum. O zamanlar okullar ilkokul başarısına göre öğrenci kabul ediyorlardı, ben de TAC'a o şekilde başladım.

Ortaöğretimdeki yedi yıllık öğrencilik hayatım boyunca çok çalışkan bir öğrenci oldum, derslerim hep çok iyiydi. Bu nedenle bursam da vardı. Tabii o zamanlar Sağlık ve Eğitim Vakfı yoktu ama okul çalışan öğrencilere okul taksitleri için indirim yapıyor. Ben de o öğrencilerden biriyim. Babam devlet memuruydu ve beni bu okula göndermesi gerçekten büyük bir fedakarlıktı, hele ki İkinci Dünya Savaşı'nın ardından gelen o çok zor günlerde.

Sizin döneminde Tarsus'a sadece erkekler alınıyordu değil mi?

Evet, ben her ne kadar okuduğum dönemde çok mutlu olsam da sonraları gördüm ki, aslında kesinlikle kız erkek beraber okumak gerekliliği. Yıllık tahsilatı yapmak için İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'ne girdiğimde herhangi bir sebeple lisans arkadaşlarıma telefon ederken dahi ellerimi titretirdi. Aslında biz, kız erkek arkadaşlığı konusunda çok eksik kalmıştık, bunu gördüm. Bir nedenle kız erkek karışık okuması konusunda sonradan çok ısrarcı oldum.

Okulunuzun eğitim anlayışını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Gerçekten çok farklı bir eğitim ve öğretim anlayışıyla yetiştiler. Öğretmenlerimiz hayatı tam anlamıyla için bizi okulun dışına çıkarıyor, bisiklet yolculukları yapıyor. Aslında o serbest zamanlarla bile bize bir şeyler öğretmeye devam ediyorlardı, üstelik biz bunun farkına bile varamazdık. O dönemlerde Tarsus çok gelişmiş bir yer değildi, kültürel aktiviteler açısından da zayıftı. Fakat biz çok yönlü bir eğitim gördük, spordan tiyatroya ve müziğe yepyeni ufuklar önümüzde açıldı. Her türlü eğlence imkanını da sağlanmaya çalışıyorlardı. Mesela topun çok bulunmadığı bu dönemde bizim okulumuzda her çeşit top vardı. Yani hırsız okul dışı faaliyetler de sunarak hafta sonunu okulda geçirmemizi sağlıyorlardı. Çok geniş bir kurulumumuz vardı, ben okuma zevkini ve alışkanlığını orada kazandım.

Prof. Dr. Mustafa Aysan kimdir?

1933 yılında Tarsus'ta doğdu. Tarsus Amerikan Koleji'nden 1952 yılında mezun oldu. İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'ni 1957 yılında bitirdi. 1959 yılında Harvard Üniversitesi'nden master derecesiyle mezun oldu. 1962 yılında İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'nden doktora derecesi aldı. 1968 yılında Doçent, 1974 yılında Profesör oldu.

1968-2000 yılları arasında yurtiçi ve yurtdışında çeşitli üniversitelerde öğretim üyeliği yaptı. Bu süre zarfında 1964-68 yılları arasında İktisadi Devlet Teşekküllerini Yeniden Düzenleme Komisyonu, 1981 yılında T.C. Danışma Meclisi Bütçe Komisyonu Başkanlığı ve 1982-83 yılları arasında İse Ulaştırma Bakanlığı yaptı. Aysan halen Alarko Holding Denetim Kurulu Üyesi, Fiba Holding ve Finansbank Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı olarak görev yapmaktadır. Cumhuriyet Gazetesi'nde köşe yazarlığını sürdürmektedir. Sağlık ve Eğitim Vakfı kurucu mütevelliisi de olan Aysan iki çocuk babasıdır.

Zamanında çok problemler yaşanmış ve okullar kapanmanın eşiğinden dönmüş...

Öncelikle okulların merkezi olarak yönetilmiyor olması ciddi sorunlara yol açıyordu. Bu sebeple dağılım ve kapanma noktasına gelince bir dönem oldu. Ancak bu okulların asla yitirilmemesi gereken bir değer olduğumu bilen kişiler olarak ben ve arkadaşlarımı çok çaba sarf ettik. Bunu önlemek adına çok çalıştık, bir sürü insanın ismini sayabilirim bu noktada. Aslında bir nevi Vakıf'ından kuruldu ve okullar kapatılmak zorunda kalmadı. Bu merkezi mekanizmayı onartmak da zaman ve emek isteyen bir şeydi elbette ama el ele uzun mücadeleler ve ısrar süreçleri sonunda başarılı olduk. Okulların kapatılacağı duyduğum anki çoktu ve birimiyi tarif etmem zor. Bu sonu durdurduğumuz ve merkezileşme sürecinin içinde bulunduğumuz için mütevelli heyeti kurucusu ve üyesi olarak hakikaten çok mutluyum.

Okulun size aşıladığı hizmet ruhunun bu sonuçta etkili olduğunu söyleyebilir miyiz?

Kesinlikle. Okulun verdiğimiz benim tüm hayatımı şekillendirdi. Öğretmenlerimizin emekleri ve hırsı aşıladıkları hizmet anlayışı olmasaydı belki biz de mezun olsaydık sonra dönüp bu okulları kırtarıp ve Vakıf kurmak için bu kadar çaba sarf etmezdik. Yoklari bir devanın bile örölmesinre izin verilmeven bir dönem yaşadıık, çünkü Lozan Anlaşması dolayısıyla konulan şartlandırmalar vardı. Biz bunu aşmak için Vakıfı okul kurdurdük ve bu okulları da aynı prensiplere bağladık.

Vakfın yatılı okumayı desteklemesini ve tekrar işler hale getirmesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Ben yatılı okunadım, gündüzlü öğreniyordum ama yatılı okumayı çok istemiştim. Yatılılığın tekrar gelmesi benim zaten çok istediğim ve desteklediğim bir durumdur. Çünkü ancak yatılı bir okul, hayat okulu olabilir. Öğrenci onun içindeyken

yani tüm ihtiyaçlarını kendi karşılayırken her şeyle tek başına mücadele ediyorken hayatı öğrenebilir. Elbette yatılılığın kalkmasının sebebi aslında okulların kapanmasına karar verilmiş olmasıydı. Ama şimdi yatılılığın yaygınlaştırılması için çalışmalar yapıyor. Bu okullar için yatılılık çok önemlidir, o nedenle de konumtalılar diye düşünüyorum.

Harvard Üniversitesi'nde master yapan ilk Türksünüz. TAC'dan Harvard'a uzanan öykünüz nasıl gerçekleşti?

Aslında tesadüfler ve şans çok yardım etti. Tarsus Amerikan'ı bitirdikten sonra 1952 yılında İstanbul'a geldim. Teknik Üniversite'nin sınavlarına girdim, tabii sınav Türkçe'ydi ancak biz İngilizce gördüğümüz için cebir sorularını cevaplayamadım. Bunun üzerine İktisat Fakültesi'nin sınavına da girmedim. Çalışmaya karar verdim. İşte o zaman her zaman hayatımdaki önemli şeyleri tavın etmiş olan rahmetli babam bana bir mektup yazdı. "Oğlum ben yüksek tahsil yapamadım ama senin yapmanı istiyordum" dedi. Ben de bunun üzerine Tarsus-Ticaret Odası'ndan bir burs aldım. Burs, İktisat Fakültesi'ne ya da Sultanahmet Akademisi'ne veriyorlardı. Bkenden birine girmem gerekiyordu ama ben okula başlamamıştım, sınavına da girmemişim. Kayıtlar kapanmış olmasına rağmen ben dosyama alarak okula gittim ve "Bu okula girmek istiyorum" dedim. Daha 18 yaşındaydım. Tabii yetkili güldü bana ve "On beş gün oldu biz kayıtları kapatalı, 500 öğrenci aldık, 501 olamaz, sen geç kaldın" dedi. Biraz sohbet etmeye başladık, o sırada yan odadan çok iyi giyimli, yaşını almış ama çok yakışıklı bir adam çıktı. Benim görüşüğüm yetkiliye halini hatırladı. O da "Eferdün bu delikanlı biz kayıtları kapatalı 15 gün olmasına rağmen okula girmek istediğini söylüyor ama gremez" dedi. O yakışıklı adam bana baktı, güldü ve neden girmek istediğini sordu. "Babam bana bir mektup yazdı ve bu okula girmem istedi, ben de

bu okula girmek istiyordum" dedim. "Gel içeri" diyerek beni odasına çağırdı. Meğer karşıdaki, okulun dekanı Sükrü Baban imiş. Kendisi hem çok meşhur bir iktisat profesörü hem de bir siyaset adamıdır. Yani aslında efşane olmış bir adam ama ben o sırada ne dekan olduğumu ne de Sükrü Baban olduğumu biliyordum. İçeri girdikten sonra "Baban sana ne yazmış" diye sordu, ben de anlattım. "Mektubu okumamda bir sakınca var mı" dedi ben de "hayır" diyerek verdim mektubu. Açtı, mektubu okudu. Mektupta da babam, benim yüksek tahsil yapmamı istediğini, paramızın olmadığını ama bir burs bulunduğunu, bunun da ancak bu okula verilmesini anlatıyordu. "Çok mu seviyorsun babam" diye sordu bana. "Evet" dedim. Bakış bana sonra diğer odadaki yetkiliye çağırıldı ve ona "Arkadaşın kaydını yap" dedi. Şimdi yok ama o zamanlar her okul kendi öğrencisini kendi aldığı için dekanların böyle bir yetkisi vardı. Böylece benim kaydım İktisat Fakültesi'ne oldu. O sırada ablalarımla İstanbul'daydı, onlara gidip durumu anlattım. Çok sevindiler ama ben dedim ki "Bu kadar sevinmeyin buraya bursam istiyor diye giriyordum, gelecek yıl tekrar sınavlara girip okulu değiştireceğim". Okula başladığım ilk gün ilk dersim İktisat,

"Bu okulların asla yitirilmemesi gereken bir değer olduğunu bilen kişiler olarak ben ve arkadaşlarım çok çaba sarf ettik. Bunu önlemek adına çok çalıştık, bir sürü insanın ismini sayabilirim bu noktada."

Sükrü Baban gelip anlattı dersi ve öyle bir anlattı ki ben daha ilk gün ekonomiyi açık oldum. O bir yılın sonunda da okula kalmaya karar verdim. Geçen dört yılın sonunda askerlik için tek bir ders bırakım ve bu yüzden bursum kesildi. Bunun üzerine iş aramaya başladım, hocalardan yardım istedim ve onların da yönlendirmeleriyle okulun içinde yeni kurulan işletme ilkösseli enstitüsüne girdim. Kolejeyleken bize daktilo öğretmişlerdi, enstitüye de daktilo bildiğim için girdim. Sonra orada gördüm ki vaka metoduyla işletmecilik öğretme çalışmaları yapılıyor ve bu çok hoşuma gitti. Bir ders yılı kadar çalıştım. Orada karşıma öğretmen olmak için burda Amerika'ya gidip okuma fırsatı çıktı. O zamanlar Türkiye'de sadece üç kişiye verilen Ford Vakfı burslarından biri bana tahsis edildi. Ben o bursla Harvard Business School'a girdim. ✍

Başkonsolos'un hastane ziyareti

Ağustos ayında ABD Adana Başkonsolosu olarak atanan Daria Darnell, 6 Ekim 2009 tarihinde SEV Amerikan Hastanesi'ni ziyaret etti.

Başhekim Op. Dr. Cezmi Ük ve Hastane Mali ve İdari İşler Müdürü M. Metin Güney ile görüşerek hastane ve tarihi hakkında bilgi alan Başkonsolos, hastaneyi gezdi, hastalarla konuştu. SEV Amerikan Hastanesi'nin tarih ve teknolojiyi aynı çatı altında toplamış olmasının ve vakıf hastanesi bilinciyle bölge halkına 130 yıldır hizmet vermesinin çok gurur verici olduğunu belirten Başkonsolos Darnell, hastane bahçesindeki küçük mezarlığı da gezdi.

SEV Amerikan Hastanesi Lazer Merkezi Hizmete girdi

SEV Amerikan Hastanesi Dermatoloji Kliniği'nde açılan Lazer Merkezi'nde, yanık, yara, sivilce izleri ve kırışıklıkların giderilmesi gibi farklı uygulamalar yapılıyor.

Reni açılan Lazer Merkezi'nde, lazer epilasyon; fraksiyonel lazer işlemi ile ameliyat izi, cilt çatlakları, yaşlılık ve güneş lekelerinin tedavileri yapılıyor. Tüm bunların yanı sıra yine bu merkezde küçük varis ve damar çatlamaları ile yaşlılıkta ortaya çıkan kalıverekli yuvarlak kabarıklıkların, sığillerin, benlerin, yüzde oluşan küçük sarı beyaz renkli leşlerin giderilmesi, göz kapaklarında oluşan beyaz sarı renkli yağ bezlerinin, iyi büyü tümöral lezyonların tedavisi yapılabiliyor. Ayrıca yanık, yara, sivilce (akne) izlerinin ve kırışıklıkların giderilmesi işlemleri de bu merkezde uygulanıyor. Bu işlemlerde Lazer Epilasyon MedioStar (810+940nm) yüksek enerjili Diode Lazer kullanılıyor.

"Shoe Fitting"

ayakkabıcılıkta yeni bir anlayış

Candan Ateşoğlu Çilingiroğlu (ACI '74) ve kızları Burçak Çilingiroğlu (ACI '00) ile Başak Çilingiroğlu Kurtoğlu (ACI '97) aile meslekleri ayakkabıcılığı, okullarından aldıkları ACI'lı ruhla sürdürmeye devam ediyorlar. Bu anlamda Türkiye'de çok yeni olan "shoe fitting" anlayışıyla bizleri ilk tanıştıran da onlar oldu.

Candan Ateşoğlu Çilingiroğlu (ACI '74), 1978 yılında Ege Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Bölümü'nden mezun olduktan sonra aile şirketi Çilingiroğlu Kumdura Sanayi ve Ticaret A.Ş.'de çalışmaya başlamış. 1926'da kurulan Çilingiroğlu Kumdura, İzmir'in köklü şirketlerinden biri. Büyük kız Başak Çilingiroğlu Kurtoğlu (ACI '97) ise, Boğaziçi Üniversitesi İşletme Bölümü'nü bitirdikten sonra İngiltere'de mağaza yöneticiliği konusunda yüksek lisans yapmış. Ayrıca bir yıl "shoe fitting" eğitimi alıp Türkiye'ye dönmüş. Şimdi İstanbul'daki mağazalarını yöneticiliğini yapıyor. Küçük kız Burçak Çilingiroğlu (ACI '00) ise Sabancı Üniversitesi İşletme Bölümü'nden mezun olduktan sonra

yaklaşık üç yıl uluslararası bir şirkette pazarlama alanında çalışmış. Ardından aile şirketine dönerek işin daha çok makina ve tasarım yönünden sorumlu olarak çalışmaya başlamış. Ayakkabıcılık mesleğine gönül vermiş ACI'lı Çilingiroğlu ailesi ile hem okullarına bağlılıklarını hem de ayakkabıcılığa getirdikleri yeni anlayışı konuştuk.

ACI yıllarınızı nasıl hatırlıyorsunuz?

Candan Ateşoğlu Çilingiroğlu: 1974 yılında ACI'dan son Lise 4 olarak mezun oldum. Sonra lise aniden üç yıla indi ve biz Lise 4'ler ve Lise 3'ler aynı yıl mezun olduk. Fakat ben o son ACI yılımı hiçbir zaman kayıp olarak görmedim. Tam tersine hayatımda yaşadığım en güzel

villardan biriydi. Müthiş keyifli bir dönemdi. Şimdi ise yine dört yıl oldu. Üniversite gündeli öğrenciler de son yıldan çok keyif alırlar. Tabii o zamanlar üniversite hayatı böyle yoğun değildi. Bizler bu yüzden okulumuzun keyfini daha güzel çıkarabiliyorduk. Sekiz yıllık okul hayatım boyunca sosyal kulüplerde çok aktıım. Çalışkan bir öğrenciydim de. Bana iş hayatındaki başarıyı da bu deneyimlerimin getirdiğine inanıyorum. İçinde ne varsa, kabiliyetim neye doğruysa hepisi ACT'da ortaya çıktı. Okul çok disiplinliydi ama bizler de bir o kadar hürdük. Hem Türk hem de yabancı öğretmenlerle ilişkilerimiz mükemmeldi. Bize her konuda destek oldular. Kendinize güvenmeyi, doğru bildiğinizi çekinmeden söylemeyi, planlı programlı olmayı, zamanı doğru ve faydalı kullanmayı hep ACT öğretti. Sanıyorum iş hayatındaki yönetici becerilerinde de ACT'daki kulüp ve komite başkanlıklarında öğrendiklerimizin çok faydası oldu.

Başak Çilingiroğlu: Ailemizin neredeyse tamamı İzmir Amerikan Koleji, yani sadece biz değil kuzenlerimiz de öyle. Annem zaten hayrandır okuluna. Küçüklüğümüz annemizin Yetişenler Derneği Başkanı olarak yaptığı aktivitelerle geçti. Zaten hâlâ SFV'nin Mütevelli Heyeti'nde. Biz de annem gibi okulumuza bağlıyız. O kadar zevkle ve keyifle okuduk ki

Okulun en çok neyini özlüyorsunuz?

Burçak Ç.: Bir kere çok eğleneliydi. Kız erkek beraber okuduk. Arkadaşlarımızla geçirdiğim zamanlar öyle keyifliydi ki. Sosyal aktivitelere severek girdik. Başak da ben de Öğrenci Birliği'nde idik. İzmir

Amerikan özgüvenimizi güçlendirdi, iş yapmayı ve organizasyonu öğretti. Bunların yararını hem üniversitede hem de iş hayatında gördüm. Lisede sosyal kulüplerimiz çok falldı, bize bu anlamda çok güzel bir kültür aşıladılar. Üniversiteye gittiğimizde aynen bu alışkanlığımızı sürdürdük. Sabancı Üniversitesi'nde okurken Diyarbakır'a gittim, burada okuyan çocuklar için yaz okulları düzenledim, yaşlılarla ve kimsesizlerle çalıştım. Sonra Unilever'e girdiğimde benzer çalışmaları orada da yaptım.

Candan A. Ç.: Tüm öğretmenlerimi, yöneticileri, okul çalışanlarını her zaman sergile saygıyla hatırlıyorum. Biz sınıf olarak 35 senedir 15 günde bir toplanıyoruz. O arkadaşlıklarını değeri hiçbir şekilde ölçülemeyiz. Bir de tabii biz Mrs. Blake gibi müthiş bir eğitmeni ve yöneticisini disiplinini aldık. Hâlâ yolda yere atılmış kağıt görünce Mrs. Blake aklıma geliyor.

Başak Ç.: Ben de en çok herhalde organizasyon olayını seviyordum. Öğrenci Birliği Başkanı iken yaptıklarımı çok özleyorum.

Ayakkabıcılık mesleğini ve sektörünü nasıl görüyorsunuz?

Başak Ç.: Bu iş kadınlar için oldukça zevkli sayılabilir çünkü ayakkabı her kadının ilgi duyabileceği bir nesne. Ayrıca babam da ayakkabıcılığı çok severek yapıyor. Ayakkabı bizim hayatımız adeta, yemek masasında bile konuştuğumuz konu ayakkabı. Biz de ailemiz üstediyi için değil, kendi tercihlerimiz doğrultusunda bu yöne yöneldik.

Candan A. Ç.: Benim işime olan sevdam, aynen ACT'ya olan sevdam gibi. Yaptığımı işi çok seviyorum ve inanılmaz keyif alıyorum. Ayakkabı enteresan ve çok detaylı bir konu, fakat yıllarca Türkiye'de bu sektör çok önemsenmemiş. Ayakkabının sağlıklı olan ilişkisi hep göz ardı edilmiş. Hâlbuki artık sağlıklı yaşamaya çok daha özen gösteriyoruz. Tüm vücudumuzu bütün gün taşıyan zavallı ayaklarımıza da çok özen

Candan Ateşoğlu Çilingiroğlu: "Hâlâ yolda yere atılmış kağıt görünce Mrs. Blake aklıma geliyor."

göstermeniz gerekir. Yurt dışında konfor ayakkabı üreten firmaların sloganı şudur: "Ayağınızda çok iyi bakın, yeni bir çift almazsınız." Biz yandı ağırlıklı olarak bu konuya eğiliyoruz.

"Shoe fitting" nedir?

Başak Ç.: "Shoe fitting" kişinin ayağına en uygun ayakkabıyı verebilmektir kısaca. Biz mağazamızda rahat ayakkabılar satıyoruz. Rahat ayakkabı nedir bunu da açmak gerekiyor. Bizim ayakkabılarımızın kabloları oldukça farklı. Bir müşterimiz geldiğinde, müşteriye oturttuğunuz ve ayağın ölçüyorsunuz. Ayağın eni, boyu ve yüksekliği önemli çünkü ayak sadece ayak numarasından ibaret tek boyutlu bir şey değil ve Türkiye'de bu pek bilinmez. Biz kişinin ayağına en uygun ayakkabıyı vermeye çalışıyoruz. Normalde yurtdışında bunu profesyonel olarak yapan kişiler var. "Shoe fitting" İngiltere'de oldukça yaygın ve bilinen bir kavram. Eğitim programları var. Bir yıl boyunca her ay projeler hazırlıyor, önce ayağı yakından tanıyor, belli başlı ayak problemlerini öğreniyor, sonra ayakkabıya geçiyorsunuz. Özellikle ayağı sorunlu kişilere ne tür ayakkabı vermeniz gerektiğini öğreniyorsunuz. Örneğin jeket hastası ya da kemik çıkışı olan birine ne tür bir ayakkabı vermeniz gerektiğini eğitim sonunda biliyorsunuz. Sertifika aldığınızda başkalarını da eğitme yetkiniz oluyor. Yurtdışında kimi mağaza vitrinlerinde "özel shoe fitter tarafından eğitilmiş eleman vardır" şeklinde yazılar görürsünüz. Türkiye için henüz erken belki ama yurtdışında bu, o mağazayı müşteri gözünde cazip kılan bir unsur. Ayakkabıcılar bana bu mağazayı açtığınızda "Sen bir yıl boyunca ne öğendin de böyle bir mağaza açtın" diye yaklaşıyorlar. 80 yıllık ayakkabıcılar ya her şeyi biliyoruz gibi düşünüyorlar. Oyle değil, hâlâ yeni bir şeyler öğreniyoruz.

Burçak Ç.: Türkiye rahatlıktan çok

modayı takip eden bir ülkedir şimdiye kadar. Ama yavaş yavaş insanlar anlamaya başlıyorlar ki ayakkabı sadece moda demek değildir, aynı zaman rahatlık ve sağlık da önemlidir. Ayakkabı hem sık hem rahat olabilir.

Başak Ç.: Biz insanlara "shoe fitting"i anlatmaya başladığımız zaman, rahat denince zihinlerinde hemen çirkin ayakkabılar canlanıyor. "Sadece spor ayakkabı mı satıyorsunuz?" diye soruyorlar. Oysa biz burada bu düşüncüyü kırmaya çalışıyoruz. Çünkü çok yüksek topuklu bir ayakkabı bile rahat olabilir.

Genel hatlarıyla iyi bir ayakkabının özellikleri nelerdir?

Burçak Ç.: Ayakkabıların kabloları çok önemlidir. Ayağınıza doğru kalıplı bir ayakkabı giymeniz gerekir. Ayak parmaklarınızın hepsinin yere basabiliyor ve hareket edebiliyor olması çok önemlidir. Sonra içimin dışımı deri olması yani kullanılan malzeme dikkat edilmesi gereken bir diğer başlıktır. Sını malzemeler ayağı terletir, nefes almaz. Ayakkabının içi dışı deri olursa ne koku, ne mantar olur.

Başak Ç.: Ayakkabı aslında hem çok önemli hem de son derece kişisel bir eşyadır. Bu yüzden ayakkabı alırken derisinin yumuşak ve kaliteli olmasına dikkat edilmelidir. Bir

ayakkabının tabanının yumuşaklığı ve esnekliği önemli bir

referanstır. Ayakkabı topukları da çeşitli özelliktedir. Mosela beşe darbeyi azaltan, yayılan ya da jelli topuklar vardır.

Türkiye'de ayakkabı tasarımı ne düzeyde?

Burçak Ç.: Biz moda konusunda çok esinlenen bir ülkeyiz. Özellikle İtalya'yı çok yakından takip ediyoruz ve onlar genelde bizden bir sene ilerde giderler.

Başak Çilingiroğlu Kurtoğlu: "Ayağın eni, boyu ve yüksekliği önemli çünkü ayak sadece ayak numarasından ibaret tek boyutlu bir şey değil ve Türkiye'de bu pek bilinmez."

Yani şu an kesin İtalya'da olan modanın bir kısmı Türkiye'ye geldi ama daha üç şeyler biraz gecikmeyle buraya ulaşıyor. O nedenle "tasarım çok gelişmiş ve buna

Burçak Çilingiroğlu: "Kışın göreceğimiz ayakkabılar 'bootie' dediğimiz kısa, bilekteki botlar. Malzeme olarak yılan derisi ve süet çok popüler. Renk olarak kahverenginin her tonu, kremden başlıyor ve gidiyor."

yatırım yapıyor" diyemem. Ama yavaş yavaş üreticiler bunun farkına varmaya başlıyorlar. Çünkü eğer tasarım yapmazsanız her şeyi sürekli bir yerlerden almak zorunda kalıyor ve başka yere bağını

oluyorsunuz. Bu şekilde kendi markanızı yaratmanız mümkün değil. Biraz daha kurumsallaşan yapılarda tasarıma ciddi yatırım yapıyor. Bu alanı yakından takip ediyorum. Gençler ayakkabıcılık üzerine eğitim veren okullarda tasarım eğitimi alıyorlar.

Bu kış ayakkabıda trendler neler?

Burçak Ç: Kışın göreceğimiz ayakkabılar "bootie" dediğimiz kısa, bilekteki botlar. Malzeme olarak yılan derisi ve süet çok popüler. Renk olarak kahverenginin her tonu, kremden başlıyor ve gidiyor. Kum renkleri, konyak renkleri, bunların yine mavimsi ve morla karışımını revaçta. Yine gri var ama grinin çok açık renkleri, taş dediğimiz açık tonlardan başlayıp koyu grilere kadar gidiyor. Baskılı deriler ve binici botları dediğimiz dümdüz botları da unutmamak gerek. Elbise moda olduğu

için çizime de aynen devam edecek. Babetlerin saltanatı da devam ediyor.

Son olarak Vakıf'la ilişkiniz ne düzeyde? SEV'in çalışmalarını nasıl buluyorsunuz?

Candan A. Ç: Vakıf'la ilişkim aslında AÇI Yetişenler Derneği'ne girmenle başladı. 1990 yılında Yetişenler Derneği Yönetim Kurulu'na seçildim. 1997 yılına kadar derneğin başkanlığını yaptım. O yıllarda işlerimin çok yoğunlaşması nedeniyle dernek yönetiminden ayrıldım ama gönülüm hâlâ onlarla ve desteğini sürdürüyorum. Başkanlık dönemimde Blake House'u açtık. Çok gurur duyduğum bir projedir. SEV bize çok destek verdi ve bizim topladığımız kadar bağış SEV de ekledi (matching fund) bu sayede Blake House'u restore ederek mezunlarımızın kullanımına sunduk. Aslında başlarken hiç paramız yoktu ama azmin elinden hiçbir şey kurtulmuyor. AÇI'dan aldığımız girişimci ruhla bu projeyi başarıyla bitirdik.

Dernekte ilk çalışmaya başladığım yıllarda İzmir camiası SEV'i pek tanııyordu, ilişkiler pek yakın değildi. Ben de Blake House dolayısıyla SEV'le daha yakın oldum, bu vesileyle de SEV'i tanıdım. Mezunlar, veliler, öğrenciler SEV'i öğrendiler. Daha sonra SEV yönetim kurulunda bir dönem görev yaptım ve onun akabinde mütevelli olarak seçildim. Büyük bir zevkle hâlâ bu görevi yapıyorum. Benim yönetim kurulunda görev yaptığım yıllarda SEV, yeni yeni kurumsallaşıyordu ve o yüzden bugüne mürthiş bir ivmeyle çok kurumsal ve sistemi yerine oturmuş bir kimlik kazandı. Sadece gönüllülük ilkesiyle yapılan bu işte devamlılığın sağlanması çok büyük bir başarıdır. Şimdi görüyorum ki yönetim kurulları değişiyor ama işler aynen hatta daha hızlı bir şekilde devam ediyor, projeler sonuçlandırılıyor. Yeni projeler art arda geliyor. Tabii burada vakfın profesyonel yönetimini de unutmamak gerek. Doğru kişilerin iş başında olması da biz gönüllülerin işini kolaylaştırıyor. ✓

Balkanlar'da Osmanlı'nın peşinde

Talaslılar "Balkanlar'da Osmanlı'nın Peşinde" temalı kültür gezilerinin anılarını bizlerle paylaştı.

Uçağımızın tekerlekleri 26 Ekim 2009 tarihinde Saraybosna havaalanının pistine değdiğinde hepimiz heyecanlıydık. "*Balkanlar'da Osmanlı'nın Peşinde*" temalı kültür gezimizin ilk günündeydik. Talas '64 mezunı ve Talaslılar'ın *Tüce Mod'u Cem Baysal*'ın girişimiyle dört-beş ay önce başlayan gezi hazırlıkları, 44 kişilik bir

kafilde, muhtelif senelerde 1967'de kapanan TAO'dan mezun Talaslılar'ı ve eylemleri bir araya getirmişti. Ortak payda "Talas" olunca, en yaşlının 70'ine merdiven dayadığı, en gencinin ise 57 yaşında olduğu katılımcılar arasında birbirlerini hiç tanımayanların bile kaynaşması, daha Yeşilköy havaalanının bekleme salonunda tamamlanmıştı.

Kalkandelen'de Paşa Camii

BOSNA-HERSEK

Uçaktan iner inmez, Ankara'da MAN tesislerinde üretilmiş, Makedonya plakalı gezi otobüsümüzle, bizim Saraybosna, yabancıların ise saray ve ova kelimelerini harmanlayıp Sarajevo dedikleri, geçmişinde derin Osmanlı izleri bulunan bu şehirde şehir turu yaptık. Savaş yıllarında Boşnaklar'ın kendi bölgelerine yiyecek, ilaç ve cephane temin edebilmek için inşa ettikleri 800 metre uzunluğundaki yeraltı tüneli, kurşun ve bomba izleri taşıyan binalar, Sırp'ın attığı bir havan topu mermisi sonucu 42 kişinin can verdiği pazaryeri, savaşta ölenlerin defnedildiği kabristan (Boşnak lider Aliya İzzet Begović'in kabri de orada), I. Dünya Savaşı'nın başlamasına neden olan suikastın yapıldığı *Latin Köprüsü*, Saraybosna'nın görmeye değer yerlerindendi. Şehir Osmanlı eserleriyle dolu: Osmanlı döneminden beri hâlâ faaliyette bulunan *Karpetulu Medresesi*, Kanuni Sultan Süleyman'ın akrabası Hüsnü Bey'in kendi adına yaptırdığı cami, kadrınında eski Türkçe rakamlar bulunan saat kulesi, zarif bir *Osmanlı çeşmesi* ve *Fatih Camii* bu eserlerden bazıları. Şehrin *Bağarici* denilen çarşısında gezerken bazı esnafın dükkanlarına Türk

bayrakları asmış olmalarını görmemiz güzel bir anı olarak kaldı.

Bosna-Hersek nüfusunun %51'ini Boşnaklar, %49'unu ise Hırvat ve Sırp asıllılar meydana getiriyormuş. Boşnaklar daha çok Bosna bölgesinde, Hırvatlar Hersek bölgesinde yaşıyorlar. Ülkenin Sırbistan sınırına yakın bir de Özerk Sırp Bölgesi mevcut. Bir arabanın başka bir bölgeye gittiğinde saldırıya uğramaması

"Bosna-Hersek nüfusunun %51'ini Boşnaklar, %49'unu ise Hırvat ve Sırp asıllılar meydana getiriyormuş. Boşnaklar daha çok Bosna bölgesinde, Hırvatlar Hersek bölgesinde yaşıyorlar."

için, arabalara takılan plakalar vasıtasıyla hangi şehre/bölgeye kayıtlı olduğunu belli etmiyor. Boşnaklar ve Hırvat asıllılar Latin alfabesini, Sırp'lar ise Kiril alfabesini kullanıyorlar. Trafik levhalarındaki şehir/kasaba isimlerinin her iki alfabe kullanılarak yazılması gerektiğinden, gerek Bosna, gerek Hersek bölgelerindeki çoğu levhalarda Kiril alfabesiyle yazılı isimlerin siyah boyayla kapatıldığını gördük. Bu, "*Burada Sırp yoktur*" anlamına geliyormuş. Kafilerin ortak kanaati, Bosna-Hersek'in bundan sonra da önemli gelişmelere sahne olabileceği yönündeydi...

Mostar, Neretva nehrinin iki yakasında kurulmuş ve adı *Köprü (Most)* kelimesinden türemiş bir şehir. Nehir iki dini ayıran doğal bir sınır gibi. Bir yakada Katolik Hırvatlar, diğer yakada Müslüman Boşnaklar. *Mostar Köprüsü* hepimizi

Tasavvur Mostar Köprüsü önünde

Kotor toru

gürültüsündü. **Mimar Hayrettin** tarafından 1557 yılında inşa edilen bu kavisli köprü, Osmanlı mimarisinin şaheserlerinden biri olmaya hak kazanmış. Köprünün ilginç bir hikayesi var. Rivayete göre, Kanuni Sultan Süleyman, köprünün yıkılması halinde Mimar Hayrettin'i öldürmekle tehdit etmiş. **Mimar Sinan**'ın öğrencilerinden olan Hayrettin, köprüyü tamamladıktan sonra uzun bir süre bir köyde gizlenmiş. En büyük korkusu, üzerinden geçecek olan kervanların köprüyü yıkmamasıydı. Bu Osmanlı şeheri 436 sene boyunca ayakta kalmış, ta ki, 1993 yılında Hırvat topçusu tarafından yıkılana kadar... Köprü, Türkiye'nin de katkılarıyla 2004'te yeniden hizmete girmiş. Mostarlı delikanlılar, kendilerini genç kızlara beğendirebilmek için, 20 m. yükseklikteki bu köprüden nehrin atlamayı asırlar boyunca bir gelenek haline getirmişler. Biz oradayken, zıplam bir genç turistik gösteri amaçlı bir atlayış yaptı; bizlerden büyük bir alkış aldı.

Bosna-Hersek topraklarında ilerleyerek Blagaj'a geldik. Osmanlılar bu bölgeyi 1446 yılında hakimiyetleri altına almışlar. Bosna'daki ilk derviş tekkesi burada. Buna nehrinin doğuluğu kayalık tepenin eteğinde kurulmuş; günümüzde küçük

"Karadağ Cumhuriyeti'nde kalan Kotor kenti turizme bel bağlamış. Hoş bir kale içi mahalli var. Rivayete göre Barbaros Hayrettin Paşa'nın gemileri Kotor'u kuşatmışlar, ama levantiler kente girememişler."

bir müze olarak tarihe şahitlik ediyor.

HIRVATİSTAN

Bosna-Hersek'in Adriyatik kıyısındaki 20 km. uzunluğundaki sahil şeridi Hırvatistan topraklarını ikiye bölüyor. Aldığımız bilgiye göre, *Neum* adı verilen bu denize çıkış kapısını, Venedik istilasından korunmak isteyen Dubrovnik Cumhuriyeti Osmanlılar'a bir anlaşma çerçevesinde hediye etmiş. İşte bu anlaşmaya istinaden, Yugoslavya'nın dağılmasından sonra da, söz konusu sahil şeridi Bosna-Hersek toprağı olarak Hırvatistan'ı ikiye bölmüş. Hırvatlar, Neum bölgesini "by-pas" edebilmek için anakaradan Adriyatik Denizi'ndeki adalara köprüler yapmayı planlıyorlarmış. Uzun, ince Hırvat adaları sahil şeridine paralel uzanıyor; öyle ki, insan kendini kilometrelerce boyunca İstanbul Boğazı'nda dolaşıyormuş gibi

hissediyor. Güney Hırvatistan'da bulunan Dubrovnik şirin ve zengin bir kent.

Unesco tarafından *Dünya Mirasları Listesi*'nde yer alan eski şehri hem gece hem de gündüz gezme fırsatını bulduk. Bu Hırvat şehri de Sırp'lar tarafından bombalanmış. Gösterişli surları ve kulelerin çevrelediği eski şehri, 14. yüzyıldan kalma ve dünyanın en eski eczanelerinden birini barındıran *Francis Manastırı* ve *Rector Sarayı* ile ün yapmış.

KARADAĞ

Dubrovnik'ten sonra Tiran (Arnavutluk) istikametinde yol alırken doğal güzellikleri olan bölgelerden geçtik. Karadağ Cumhuriyeti'nde kalan Kotor kenti turizme bel bağlamış. Hoş bir kale içi mahalli var. Rivayete göre **Barbaros Hayrettin Paşa**'nın gemileri Kotor'u kuşatmışlar, ama levantiler kente girememişler. Karadağ 1499 yılında Osmanlı hakimiyetine girmiş, 1878 yılında yapılan Berlin Kongresi'nde bağımsızlığını kazanmış. Son bağımsızlığı ise 2006 yılında Sırbistan'dan ayrılarak ilan etmiş. Ben 2006 yılında, Hırvatistan-Karadağ sınırına motosikletle gelmişim. Karadağlı sınır mahafızı *"Biz geçen hafta başımız bir talle olduk. Sizin Karadağ vizeniz yok; buradan geçemezsiniz!"* demişti. Bir saatlik uğraştan sonra 40 Euro karşılığında 6 saatlik bir transit vize alıp, yaklaşık 14.000 km kare olan Karadağ topraklarının diğer ucundan 3 saat sonra çıkmışım.

ARNAVUTLUK

29 Ekim sabahı *"10. Td"* ve *"Dağ Başını Duman Almış"* marşlarının tüm kabile tarafından söylenmesinin ardından, transit geçiş bu sefer Arnavutluk üzerinden yapıldı. Sadece başkent Tiran'da şehir turu yapıldı. Bir zamanların ateist devleti olan Arnavutlar, Osmanlı camilerinin çoğunu yıkmışlar. **Enver Hoca**'nın vefatına kadar tam bir kapalı kutu olarak yaşayan Arnavutlar, rejim değişikliğinden sonra boyayı açmışlar... Enver Hoca için Tiran'da yapılan piramit şeklindeki anıt kabir, Hoca'nın naaşıyla daha sonraları başka bir yere nakledilmesi sürüyle boşaltılmış ve

bir süre diskotek olarak kullanılmış. Arnautluk'ta Mercedes marka arabaların geçmiyor. Anlatılanlara göre, Almanlar binlerce 3. el (!) Alman arabasını Arnautluk halına neredeyse bedavaya vermişler. Maksat daha sonra yedek parça sarılabilecekmiş. Arnautlar'da ise yedek parça alacak para yok. Bunun üzerine, bazı girişimci Arnautlar yedek parça elde edebilecekleri arabaları muhtelif Avrupa ülkelerinden sahiplerinin haberi olmadan ithal etmişler...

Arnautluk toprakları üzerinden transit geçiyorduk, hize bu memleketin üç özelliğini gösterdi: 1) Yüzlerce atölyede araba sökümü, montaj ve tamiri yapılıyor. Hırda araba yığınlarının oluşturduğu tepcikleri uşka görmek mümkün. 2) Geçmiş dönemde Arnautlar, memleketlerinin bir gün mutlaka bir askeri işgale uğrayacağı endişesiyle, her yere yarım küre şeklinde betondan savunma siperleri yapmışlar. Sayılan 700.000 olarak belirtilen bu yapılar, sağlamlıklarından dolayı sökülmemişmiş. 3) Amerika çok seviliyor. Arnautlar, kaba inşaatları biten binaların çatılarına Arnautluk bayrağının yanı sıra Amerikan bayrağı da dikeyyorlar.

Sonunda, Arnaut kaldırımları üzerinde yürüyemeden, Arnaut çigiri yiyemeden Arnautluk'tan Makedonya'ya geçtik.

MAKEDONYA

Gezdiğimiz ülkeler arasında, genç Mustafa Kemal'e en çok özdeşleşen topraklar olmasından mı nedir, kafiye herkesin en çok hoşuna giden ülke Makedonya oldu. İlk duragımız, ismini Makedonya'nın en büyük gölünden alan Ohrid kentiydi. Göl sahilinin büyük kısmı Makedonya topraklarında, diğer bölümü Arnautluk topraklarında kalıyor. Göl incileriyle ünlüymüş; dolayısıyla, geziye katılan hanımlar kendileri, kızları ve gelinleri için alışveriş yapınca, otobüsümüzün taşıdığı yük bayagi arttı. Ohrid Gölü üzerinde yapılan tekne turu, daha çok Ortodoks mahabetlerinin yer aldığı

"Gezdiğimiz ülkeler arasında, genç Mustafa Kemal'e en çok özdeşleşen topraklar olmasından mı nedir, kafiye herkesin en çok hoşuna giden ülke Makedonya oldu."

bu kent silüetinin hafızalarımızda daha iyi yer etmesini sağladı. Dönüşte, göl kenarındaki parkta Kiril alfabesini yaratan Kiril Kardeşler'in heykelini görmek mümkün oldu. Türk asıllı bir Makedon'un bizler tekneye binerken çektiği fotoğraflar satın alındı.

Ohrid'de akşam yemeği için gidilen lokantada canlı müzik vardı. Altı kişiden oluşan orkestranın keman ve çimbiş çalan iki elemanı Türk asıllı çıktı. Bu ikilinin çalıp söyledikleri Türkçe şarkılara orkestranın diğer elemanları da rahatlıkla ayak uydurunca, ortaya nefis bir müzik ziyafeti çıktı. Meğer bizim Talas kafesinde de ne hünerler varmış! Sazlı, sözlü gösteriler yabana atılacak gibi değildi. Yaklaşık 20 kişilik bir masada oturan Makedon grubun kendi dillerinde söyledikleri şarkılar da geceye ayrı bir renk kattı.

Bitola'ya, yani bizlerin Manastır olarak bildiği şehre giderken Resne'ye uğradık. Burası, *İttihat ve Terakki Partisi*'nin önde gelen ve renkli simalarından Resneli Niyazi'nin yaşamış olduğu yer. Niyazi Bey'in hem evini, hem de İttihat ve Terakki binası (Resneli Niyazi'nin Sarayı olarak biliniyor) ziyaret etme fırsatını bulduk. Niyazi Bey'in yaşamı ve ölümü Türkçe'de hâlen sıkça kullanıldığımız iki deyimün yaratılmasına vesile olmuş: 1) Niyazi Bey geyik beslemiş. İstanbul'a gelişlerinden birinde geyiğini de getirmiş ve hatta saraya geyiğiyle beraber gitmiş. Bu olay birçok muhabbere konu olunca, "geyik muhabbreti" deyimini ortaya çıkmış. 2) Sıkı bir Türk milliyetçisi olan ve kendini Türklük için savaşmaya adanmış Niyazi

Bey, bir dağ yolunda hayşatlar tarafından öldürülmüş. "Ne jebittir, ne gazi; b.k yoluna gitti Niyazi" deyimini de işte bu olay üzerine dilimize yerleşmiş.

*"Manastır'ın ortasında var bir çeşme,
Aman çeşme, canım çeşme,
Bu kıyan kızları hep de çeşme,
Biz güler, oymarız."*

Otobüsümüzün hoparlörlerinden yankılanan ve tüm yolcuların katılımıyla söylenen bu güzel Rumeli türküsünün eşliğinde Manastır'a geldik. Gezimizin en duygusal anları, Atatürk'ün mezarı olduğu *Manastır Askeri İdadisi*'ni (lise) ziyaret ederken yaşandı. Binanın ana girişine yerleştirilen plakette Makedon dilinde, Türkçe ve İngilizce olarak, "Çağdaş Türkiye Cumhuriyeti'nin yaratıcısı ve ilk cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Atatürk 1899 yılında Askeri İdadisi'ni bu kışlada bitirdi" yazıyor. Günümüzde bir müze olarak kullanılan binanın ikinci katındaki bir salon Atatürk'e ayrılmış ve hayati

Mustafa Kemal Manastır Askeri İdadisi'nde öğrenci iken...

ayrıntılı bir biçimde resmedilmiş. Duygulanımı ziyaret defterine yazılık. Müze rehberi Makedon hanım, Atatürk Salonu hakkında bilgiler verdikten sonra, "Her şehrin bir aşk hikayesi vardır, Manastır'ın aşk hikayesi ise, Eleni Karinte'nin Mustafa Kemal'e duyduğu büyük sevginin hikayesidir" dedi.

Müzeden çıktıktan sonra, tur rehberimiz bize, **Karinte Ailesi**'nin bir zamanlar oturduğu iki katlı, balkonlu evin önünde, **Eleni Hanım**'ın Atatürk'e yıllar sonra yazdığı mektubu okudu. Nefeslerimizi tutarak dinledik:

"Kemal Atatürk'e, herhangi bir zamanda ve yerde!

Çok umut geçti, ben bütün her gün içerisinde senden haberi bekliyorum. Herhangi bir zamanda mektubumu alırsan, beni hatırla ve baştaki gözyaşlarımı görebilirsin. Yollar ve olaylar geçiyor, içinde ilgili çok yerler konuşuluyor. Mektubumu okurken başka kadın sevdiysen, mektubumu kopar ve kendine ver. İnanabiliyor mu(nu) ki, Manastır'lı bir Eleni Karinte, bir günlük tanıdığı ve aşık olduğu adama bütün ömrünü harcamıştır? Və, benim seni sevdiğim kadar, o kadını o kadar sevmişsin, kendine hiçbir şey söyleme, senin kadar

mutlu olmasını diliyorum! Fakat, balkondaki kızı hatırlıyorsan ve başkasını sevmiyorsan, seni beklediğimi ve ömrümü boyunca bekleyeceğimi bilmeni istiyorum!.. O zamanlardaki gibi artık genç ve güzel değildim... Tüm ömür bir gün içerisinde! Ebediyen seni seven ve seni bekleyen, senin Eleni Karinte."

Eleni Karinte Atatürk'ü bir daha gördü mü, bilinmez; lakin, Eleni Hanım'a ne mutlu ki, Atatürk'ü görerek, tanıyarak aşık olmuş. Eleni Hanım bilseydi, mutlaka şaşırıp kalırdı: Kendisinden sonra Atatürk'e daha milyonlarca kadın aşık oldu ve hâlen oluyor; ve onların aşkı da ebediyete kadar sürüp gidecek!...

Manastır turumuz, Manastır'ın "ortasına" yürüyerek devam etti. Şarkıya konu olmuş çeşmesi ve havuzu tavaftı ettik ve Balkanlar seferimizin türküsü haline gelmiş olan bu şarkıyı orada koro halinde, şef Yüce Mod idaresinde bir dala icra ettik. Biraz ilerde, **İshak, Yeni ve Haydar Kadi** adlı üç Osmanlı camii'nin kubbeleri ve minareleri yükseliyordu.

Balkanlar gezimizin altıncı gününde ilk durağımız Tetova (Kalkandelen) kenti

oldu. "Kalkandelen" adı, burada Osmanlı orduları için imal edilen kılıçları ve okları sağlamlığından geliyordu. Bu oklardan birini, şehirdeki bir Osmanlı camii'nin minaresine saptırılmış olarak görmek mümkün. Kalkandelen'de geniş bir arazi üzerinde yer alan **Bektâşî Harabati Baba Tekkesi** var, Tekke, Kanuni Sultan Süleyman'ın vezirlerinden **Sersem Ali Baba** tarafından 16. yüzyılda kurulmuş. Bakım ve onarım için Türkiye'nin yardımı olmuş. Bizi odasında ağırlayan Bektâşî Dedesi ile uzunca bir müddet sohbet ettik. Grubumuzun ziyaretini İstanbul'daki tanıdıkları vasıtasıyla öğrenerek tekkeye gelen Türk anlılarla tanıştık ve bizler için hazırlanmış oldukları tepşiler dolu leziz börekleri afiyetle yedik.

Makedonya'nın başkenti Üsküp'e geldiğinde kenilimizi doğrudan doğruya taş sokakları ile ün yapmış Başçarşı'da bulduk. Buradaki alıverişin güzdesi Üsküp çarıkları oldu. Sokakta Makedon şarkıları çalan üç kişilik bir müzik grubu, Türk olduğumuzu anlayınca, şifletilerine Türkçe Rumeli şarkıları çalıp söyleyerek devam ettiler.

Üsküp, Osmanlılar için Balkanlar'da yüzyıllar

Paşa Camii (Xhamia e Pashes): Kalkandelen'deki Paşa Camii, benzeri belki de başka bir yerde olmayan bir cami. Anadolu'dan göç eden iki kızkardeş, Hürşide ve Mensure hanımlar tarafından 1495 yılında yaptırılmış. 1830'larda Adburrahman Paşa tarafından onarıma tabi tutulmuş. Caminin en büyük özelliği dış duvarlarının renkli geometrik şekillerle süslenmiş olması. İç süslemeler de göz alıcı. Üzüm salkımları, çiçek demetleri ve palmiye motifleri çok canlı renklerle nakşedilmiş. Kubbenin alt tarafında, Osmanlı İmparatorluğu'ndaki muhtelif şehirlerin manzara gravürleri yer alıyor.

Kalkandelen Paşa Camii'nin iç süslemeleri

boyunca çok önemli bir şehir olmuştur. *Sultan Murat Camii, Davut Paşa Külliyesi, Mustafa Paşa Camii, Çifti Hanım, Kurbanlı Han ve Sulu Han, Osmanlıların* bu şehre bıraktıkları eserlerin bazıları. Cumbalı Osmanlı evlerini sıkça görmek mümkün. Üsküp'te, *Türk Mahallesi* olarak adlandırılan bir de bölge var. Makedonya, kendini bizlere birçok yönüyle sevdirdi.

KOSOVA

Balkanlar seferinin son gününde dünyanın en genç devletlerinin topraklarına girdik. Kosova, Osmanlılar'ın **Sultan Murat Hüdavendigar** komutasında 1389 yılında Sırp'lar'a karşı Kosova Meydan Muharebesi'ni kazandıkları ve Sultan Murat'ın şehit düştüğü topraklar.

Priştina Havaalanı'nda buluşmak üzere katile ilkiye ayrıldı. Küçük bir grup, Osmanlıların 37 camii inşa ettikleri Priştine'ye gitti. Buradaki Osmanlı Mezarlığı da son dönemlerde Türkiye tarafından restore edilmiş. Priştine grubuna katılan Yüce Mod Cem Bayсал'ın bir maksadı da dedesinin mezar olduğu okulu arayıp bulmaktır. Dedenin mezar olduğu eski okul binası tam olarak tespit edilemeyince,

"Kosova, Osmanlılar'ın Sultan Murat Hüdavendigar komutasında 1389 yılında Sırp'lar'a karşı Kosova Meydan Muharebesi'ni kazandıkları ve Sultan Murat'ın şehit düştüğü topraklar."

Cem, eski oldukları belirlenen üç okul binası önünde ile fotoğraf çekti.

Büyük grubun girişti Priştina kenti 15. yüzyılda inşa edilmiş *Fatih Sultan Mehmet Han Camii*'ni ve hamamını barındırıyor. Kosova Meydan Muharebesi kentin üzerinde yer aldığı ovada yapılmış. Sultan Murat'ın türbesi de şehre üç kilometrelik bir mesafede. Türk asıllı türbedar hanımla sohbet etmek ve dualarımızı yaparak ayrıldık.

Ne yazık ki, dünya tarihi çoğu zaman savaşlarla yazılıyor. Yurdumuza dönmek üzere Priştina Havaalanı'na giderken, karşı yonden gelen **Bill Clinton**'un korveyu ile karşılaştık. Eski Başkan Clinton, başkanlık döneminde Sırp'ları Nato uçaklarıyla bombalattı. Kosova halkı, şükranlarını sunmak üzere Priştina'daki Clinton Caddesi'ne bu kez bir heykel

Murat Hüdavendigar Türbesi

dikiyordu. Bill Clinton kendi heykelinin açılışını yapmak için Priştina'daydı...

Bir haftalık Balkanlar gezisi, *"Osmanlı atalarımızın"* üç kıtada 600 yıl boyunca camileri ve tekkeleriyle, hanları ve hamamlarıyla, türbeleri ve mezarlıklarıyla, idadileri ve medreseleriyle, türküleri ve ağıtlarıyla, kılıçları ve oklarıyla, sarayları ve evleriyle, kazandıkları ve kaybettikleri muharebeleri ve savaşlarıyla *"ne müminim bir imparatorluk yarattıklarını"* bizlere bir kez daha gösterdi. Olayın büyüklüğü karşısında şaşkınlıkla hayran kalmak mümkün değil; insanın içini atalarına karşı bir şükran duygusu kaplıyor. Ne mutlu bize!... ✍

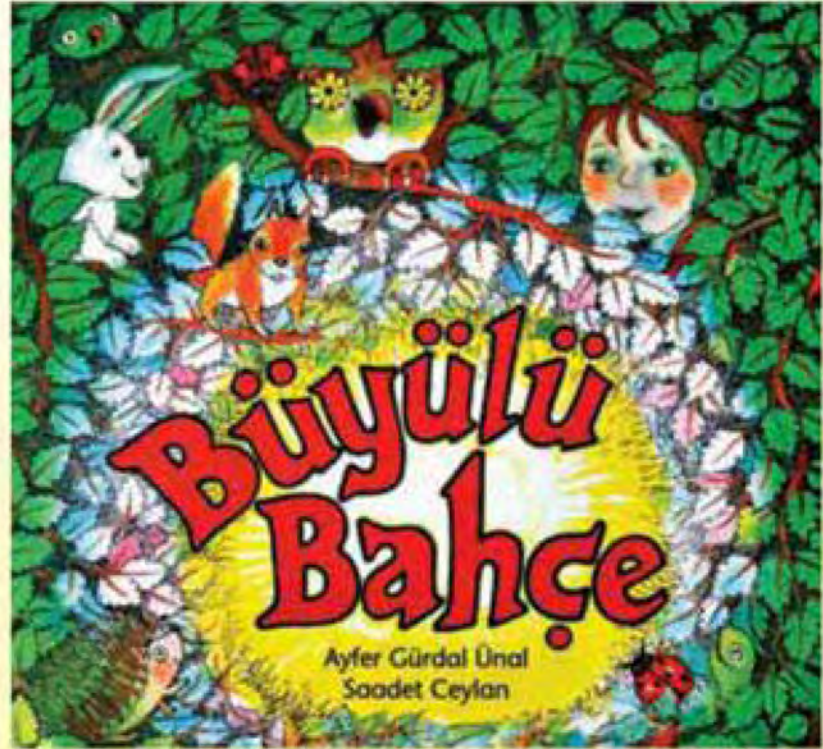

Balkanlar'da bir kahve molası

“Doğru kitaplarla hayata başlamak”

Çocuk kitapları yazarı ve eleştirmeni Ayfer Gürdal Ünal (ÜAA '71), çocuğun hayal gücü, dili ve duyarlılıklarının gelişmesinde kitapların çok önemli bir rol oynadığını söylüyor. Ona göre insanın sağlığı için vitamin alması ne kadar önemliyse, doğru kitaplarla hayata başlaması da bir o kadar önemli.

H iç aklında yokken, bir anda yazmaya başlayan bir yazar, Ayfer Gürdal Ünal (ÜAA '71). İçindeki yazma aptalını tetikleyen de kızı. Onun sayesinde çocuk kitaplarındaki yeterliliği ve baya boyluğun görüyor ve yine onun teprikleyle bir gece ilk hikayesini yazıyor. Katıldığı yarışmada maniryon kazansa da profesyonel mesleği yerine yeni bir denize yelken açmaya karar veriyor. Yazmaya başladıktan sonra bundan kendini alamıyor; yazdıkça bu alandaki boşlukları daha iyi görmeye başlıyor. Girdükçe konular zenginleşiyor, okurlar çoğalıyor. Aileler onun kitaplarının rahatlığından son derece memnun kalıyor. Çocuk kitapları dediğimiz o büyülu ama derinlemesine farkında olmadığımız dünyanın kapılarını Ayfer Gürdal Ünal'la açıyoruz:

Çocuk kitapları yazmak sizin için ne zaman ve nasıl başladı?

Okul sırasında yazar olmayı hiç düşünmüyordum, aslında psikolog olmak istiyordum. Tabii aileler insanları yönlendiriyor ve her zaman da doğru yönlendirdiklerini söyleyemeyeceğim. Ailem de beni işletme bölümüne yönlendirdi, zaten çok revaçta bir meslekti o yıllarda. İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi'nden mezun oldum ve 20 yıl bu alanda çalışım. Aklında hiç yazarlık gibi bir meslek yoktu ama yazma kabiliyetim her zaman vardı. Okumayı

çok severdim fakat yazar olmak gibi bir idealim yoktu. Sonra çalışma hayatım başladı, ardından kızım Zeynep doğdu. Onun doğumuyla beraber benim de çocuk kitaplarına ilgim artmaya başladı.

Çocukların gelişiminde kitapların rolü nedir?

İnsanların protein, karbonhidrat ya da vitamin alması nasıl çok önemliyse doğru kitaplarla hayata başlaması da o kadar önemli. Çünkü çocuğun hayal gücü, dili ve duyarlılıkları ona göre gelişiyor yani iyi bir kitabın çocuğun ruhu üzerinde çok

büyük bir etkisi var. Çocuklar çok kitap tüketirler, her zaman değişik şeyler isterler.

Neydi çocuk kitaplarında eksik olan?

25 yıl önce çocuk kitaplarıyla ilgili çok fazla seçeneğimiz yoktu. Bir kere dil gerçekten çok bozuktu. Çizimler çok kötüydü. Mesela "karga" diyor ama resmine baktığınızda bülbüle benzeyen bir hayvan var ya da "köpek" diyor ama tiliğe benzer bir çizim var. Ama çocuğun okuduğuyla gördüğünün eşleşmesi aslında çok önemli. Bu beni o zamanlar bilimsel olarak ne olduğunu bilmesem de çok rahatsız ediyordu. Okulun bize getirilerinden biri de çok iyi İngilizce bilmemizi, o nedenle yurt dışından kitap alıp orları okuma imkanını olundu. Neden bizim ülkemizdeki çocuklara daha güzel kitaplar sunulmuyor diye kızırıyordum. Sonra o dönem bitti fakat içinde bir yerde o kızgınlık hep kaldı.

Sonra ne oldu da profesyonel kariyer bitti ve yazarlık başladı?

Kızım kolej sınavları dönemine geldiğinde işten ayrıldım çünkü çocuğumun başında otursam daha iyi sonuç elde edeceğimize inanıyordum. Nitekim öyle de oldu, kızım Robert Koleji kazandı. Ben işe dösem mi dönmeyim mi diye düşünürken, gazetede Kültür Bakanlığı'nın bir yarışma açtığını okudum. Bir çocuk kitabı yazılacak ve bu kitap da bir ressamla eşleşecek yani yazım ve sunum bir arada yapılacak. Ben sürekli düşünüyordum ama eyleme geçip de elim kalem almıyordum. Sonra bir gece çim Ankara'dayken Zeynep elinde yorganiyle geldi yanıma ve "seninle yatacağım" dedi. "Tamam" dedim yattık beraber ve bana "sigarayı bırakacağım diyorsun bırakmıyorsun, kitap yazacağım diyorsun yazmıyorsun" dedi ve uyudu. Ben o gece ağladım ağladım ve sabaha karşı *Tombi'nin Oyküsü*'nü yazdım. Aydan diye bir arkadaşım vardı, o da resimledi ve biz bunu o yarışmaya yolladık. Ben orada ilk üçe giremedim ama mansiyon aldım ve eserim sergilenmeye layık görüldü. Çok mutlu oldum ve bu

bana muazzam bir motivasyon kazandı. Sonra da yazmaya başladım. Çınar Yayınları'ndan Aydın Yılmaz yazdıklarımı görmek istedi ve böylece ilk kitabım *Doğum Gününde Gelen Ağaç* 1996'da çıktı. Onu *Minik Ayı Vadu* dizisi takip etti.

2007'de Boğaziçi Üniversitesi yaz okulunda misafir öğretim görevlisi olarak "Çağdaş Türk Çocuk Edebiyatı" dersi verdim. Sonra da Boğaziçi Üniversitesi'nde yüksek lisans yapmaya başladım. Tez aşamasındayım. "Türk Çocuk Edebiyatında Engellilerin Temsili" konusundaki çalışmamı Mayıs'a kadar tamamlayacağım.

Yüksek lisans nasıl gidiyor şimdi?

İlk başladığım zaman sınıftaki çocuklar çok yadırgadılar, hep soruyorlardı. Daha sonra evde beni kendi annelerine anlattıklarını söylediler ve bazılarının anneleri de "Benim içinde tarih ya da felsefe okuma hevesi vardı olabilir mi acaba?" demişler. Hatta işlerinden birinin annesi tıpkı benim gibi ALES'e girdi ve şimdi felsefe okuyor.

İşletme kariyerinden yazarlığa geçtiniz ve sanki zembereğinden boşalmış saat gibi ardı ardına hızla kitaplar çıkarttınız.

Aslında kendim de çok şaşırıyorum, gerçekten benim için de sürpriz oldu. Birden altı kitaptan oluşan *Minik Ayı Vadu* dizisi, ardından *Süzcük Sibirbaza* çıkıverdi ortaya. Önce resimli kitaplar geldi sonra yavaş yavaş romana cesaret edebildim. Daha sonra *Takma Adı Gagalı* adlı ilk romanımı yazdım. Kız arkadaşım agresyonuyla ilgili bir kitapta bu 26 cilt kitap okudum yazmadan önce ve okuduklarımı beni çok etkiledi. 9-16 yaş grubu kızlar birden bire birbirlerini dışlayabiliyorlar. Bir gün bir grubun parçasıyken ertesi gün dışında kalabiliyorsunuz. Bir çeşit agresyon (şiddet). Maruz kalan için gerçekten incitici bir durum. Kızımın başına da gelmişti ve o da bundan çok etkilendi.

Konu ilgimi çekti, araştırmaya ve kaynakları okumaya başladım. Aslında görünen sadece buzdüğünün üstü gibiydi. Gençlerle konuştuğumda durumun ciddiyetini daha iyi anlamaya başladım. Kız okulunda okumama rağmen ne agresyon ne de dışlanmayı bilirim ben. Buldıklarımı daha çok ilgimi çekti ve "Bunları yazmalıyım, önemli bir konu" diyerek *Takma Adı Gagalı*'ya başladım. Bana kalırsa bu biraz modern çağ ile rekabetten biraz da ailelerin içindeki problemleri işleyip kaynaklanıyor. Sonuçta bu şekilde bir sürü çocuk acı çekiyor ama sorunu kenilçerinde arıyorlar. Aslında sorun karşı tarafa.

Kitaplarınızın konularını nasıl belirliyorsunuz?

Genelde yaşadığım ya da gözlemlediğim olaylardan, durumlardan etkilenecek

yazıyorum. Sadece benim ve ailemin başta gelmiş olması gerçelmiyor, çevreden gözlenilme imkanı bulduğum konularda da yazıyorum.

Sıklıkla katıldığım sosyal sorumluluk projeleri de benim kitaplarımı adına bedenimeme katkıda bulunuyor. İLKİYAR (İlköğretim Okullarına Yardım) Vakfı ile Türkiye’de birçok yere gittim. Bu vakaf gittiği yerlerde okulu bir günlüğüne tamamen teslim alıyordu. Ben de çocuk edebiyatı dersine giriyordum. Erkinlik yapıyor, kitap okuyor, öğrencilere sorular soruyordum. O akşam da okulda kalınıyordu. Programı tamamladıktan sonra yatakhane çocuklarla beraber yatıyordum. Bir gün yatağama yatmıştım ki küçük bir çocuk doğruca bana geldi, başını omzuma koydu. O kadar üzgün görünüyordu ki; “Neyin var bir şeye mi üzülüyorsun?” diye sordum. “Bana çiçe diyorlar” dedi. “Ne hissediyorsun peki” dedim, “Ölmek istiyorum” dedi. Hakikaten çok üzülüm. “Ne yapabilirsin?” diye düşündüm ama ertesi gün başka bir okula gideceğiz, tek bir gün de hiçbir şey yapamaz. Sonra “bullying” denen bu durum üzerine pek çok okuma yaptım, ardından da *Nisan Bebek* adlı kitabımı yazdım. Kitapta çocukların kendilerine yakıştıran isimlerle nasıl başa çıkabileceklerini anlatmaya çalıştım.

1996 yılından beri bu işin içindesiniz. Türkiye’deki çocuk edebiyatını nasıl buluyorsunuz?

O zamandan bugüne bakıldığında gerçekten çok daha iyiye gittiğini söyleyebilirim. Özellikle resimlarımızda değişim var. Hem sayıları artıyor hem de farklı yaklaşımlar sergiliyorlar. Üstelik artık resimli çocuk kitaplarının değeri daha çok anlaşıyor. Yayınevleri dile artık çok daha fazla özen gösteriyor, pedagoğlara danışıyorlar. Yeni yeni çocuk kitabı yazarları çıkıyor, bunlar güzel gelişmeler. Elbette bu arıların yanı sıra gelişmeye gereksinim duyduğumuz alanlar da var. İlk gençlik çağı edebiyatı hakikaten bu açıdan dikkat çekici, hem dokunulmayan

konular var hem de dokunulsa da oto sansür uygulanan konular var. Tabii bu, bir süreç meselsi. Öte yandan maalesef Anadolu’ya giden çok özensiz kiraplar da söz konusu. Çocuk kitaplarının içinde din ve siyaset olmamalı. Ayrıca didaktik bakış açısından uzaklaşmak ve karanı çocuğa bırakacak bir üslupla ilerlemek gerekiyor.

Çocuk kitapları eleştirmenliği de yapıyorsunuz. Kitapları ele alırken nelere dikkat ediyorsunuz?

Hayal gücünü geliştiriyor mu ona çok dikkat ediyorum. Ayrıca diline önem veriyorum, bir de ele alınan konu beni çok ilgilendiriyor. Dikkat edilirse eleştiri yazılarım temattiktir. Engelliler, ekoloji, boşanma gibi temaların vardır. Bunların yanı sıra, yeni bir yazar çıkarsa ve tarzıyla bu alana farklı bir soluk getiriyorsa onu mutlaka izliyorum. Genelde eleştirilerimde üç kitap ele alıyorum, yani tek bir kitaba ayırmıyorum bütün sütunu. Seçtiğim temanın altını üç kitapla doldurabildiğim zaman yazıyorum. Bu da epey zaman alıyor.

Kitaplarınızla çocukların ruhuna dokunuyorsunuz. Bu anlamda çok önemli bir iş yapıyorsunuz. Bize

“Yayınevleri dile artık çok daha fazla özen gösteriyor, pedagoğlara danışıyorlar. Yeni yeni çocuk kitabı yazarları çıkıyor, bunlar güzel gelişmeler.”

onlarla yaşadığınız bir anınızı anlatır mısınız?

Bir ilkokula ziyarete gittik ve çocuklara *Büyülü Bahçe* kitabını okudum. Sonra çocuklar soru sormaya başladılar. İçlerinden biri parmak kaldırdı ve “Büyülü bahçe gerçek mi?” dedi. Kitapra da çocuklar bir bahçeye giriyor ve yılda bir defa açan, en güvendiği insana kendini sunan mor gülü anıyorlar. Ben “Hayır değil” cevabını verdim ve diğer soruya geçtim. Ama sonra içimden bir ses “Bu soruya doğru cevap vermedin” dedi. Başka şekilde yaklaşmam gerektiğini düşünüp soruya geri döndüm. “Eğer sevgiye inanıyorsan ve ilişkilerinde sevgiyle hareket ediyorsan o zaman gerçek olur. Ona göre bir dünya kurarsın ve o büyülü bahçe senin gerçeğindir. Ama sana kötü davranan olabilir, onu bahçenin dışında tutarsın” şeklinde bir cevap verdim. Sonra öğretmenler bana geldiler ve “Bir mucize oldu” dediler. O çocuğun soruları varmış.

Anladığım kadariyle babasından şiddet gören bir çocukmuş. Sonra annesi babadan ayrılıp. Ama çocuk hiç konuşmuyormuş. Okula, sınıfa geliyormuş, bütün ödevlerini yapıyormuş, dersleri dinliyormuş fakat ne derste ne de arkadaşlarıyla konuşuyormuş. İlk defa parmağını kaldırıp bana orada bir soru sormuş. Kendimi o kadar mutlu, o kadar faydalı hissettim ki.

Mesela bir anımdan e-posta aldım, *Takma Adı Gagalı* ile ilgili, ki bu kitabında satire aralarında hedef koymaktan bahseder. Mailinde şöyle diyordu anne: "Yıllarca anlatamadığımızı sizin kitabınızla başardık, çok teşekkür ederiz. Niçin bunun gibi başka kitap yazmıyorsunuz?" Bunu bilmek çok hoş bir duygu. Bir çocuk kitap okuyarak iki saat geçirecekse mutlu geçsin. Eğer bir yer işgal ediyorsam bu dünyada böyle bir yer işgal edeyim.

Geriye baktığınızda okulunuzun size kattıkları hakkında ne düşünüyorsunuz?

Üsküdar Amerikan Lisesi bana insanın kendi düşüncesinin ne kadar doğru ya da yanlış olursa olsun çok değerli olduğunu öğretti. İyi ya da kötü düşünce yoktur, farklı düşünce vardır ve bu senin düşüncen olduğu için kıymetlidir. Nasıl yaptılar bilmiyorum ama bunu çok küçük yaştan aşıladılar.

Bir de iki Üsküdar Amerikanlı arkadaşınızla projelendirdiğiniz ve Yunanistan'la

gerçekleştirilen "Komşuma Kitap" projesi var. Ondan da söz eder misiniz?

Bu da aslında bana okulun getirilerinden biriydi. Serpil Ural çocuk kitapları yazarı ve çizeridir, bizim mekeğin en eskilerinden biridir aynı zamanda. Ayrıca Üsküdar Amerikan meczanıdır, Pelin Sezin de sınıf arkadaşındır ve Sezin Okulları'nın sahibidir. Proje benden çıktı. International Board on Books for Young People (Uluslararası Çocuk Kitapları Konseyi - IBBY) 72 ülkenin üye olduğu büyük bir kurum. Biz de Türkiye olarak Çocuk ve Gençlik Yayınları Derneği (ÇGYD) aracılığıyla bu kuruma üyeyiz. Yılda bir kez kongre yapıyor. Çin'deki kongreye ben gittim. O kongrede ayrıca Serpil Ural ve Gülçin Alpöge de vardı. Serpil'in *Kapru Olan Deniz* isimli bir kitabı var. Kitapta bizim kıyımızdan bir top karşı kıyıya Yunanistan'a gidiyor, buradaki topun sahibi çocuğun adı Osman, oradakinin adı da Manos yani tam tersi. Bu kitap sayesinde bir anda bir şimşek çaktı. Biz bir proje yapsak, üç resimli çocuk kitabı seçsek ve Yunanistan'a desek ki bu üç kitabı okullarımızdaki çocuklar okusa siz de üç kitap seçeriz onlar da bizim okullarımızda okunsalar. Başlangıçta ve sonunda sonuçları ölçsek ve çocuklarımızın algıları nasıl değişecek görsük. Projeyi ÇGYD'ye anlattım onlar da kabul ettiler. Serpil Ural proje başkanı oldu, ben proje üyesi oldum ve diğer bir üye de Tülin Sadıkoğlu oldu. Üç tane kitap seçildi. Proje yazılarak Yunanistan'a teklif edildi ve kabul gördü. Onlar da üç kitap seçti. Sonra üçer okul seçildi. Okulların öğrencilerine kitaplar dağıtılmadan önce ve sonra anket yaptık. Sonuçlar şaşırtıcıydı. Başlangıçta birbirlerinin ülkelerini ziyaret etmek istemeyen çocuklar kitaplardan sonra fikirlerini değiştirdiler. Gerçekten çok somut, ölçülebilir bir projeydi. Pelin Sezin'in projesinin içinde olması hem projenin görsel açıdan zenginleşmesini sağladı hem de kamu otoriteleriyle ilişkiler ve izinler konusunda çok faydalı oldu. Aslında Üsküdar Amerikan'lı olmak böyle

"İyi ya da kötü düşünce yoktur, farklı düşünce vardır ve bu senin düşüncen olduğu için kıymetlidir. Nasıl yaptılar bilmiyorum ama bunu çok küçük yaştan aşıladılar."

bir şey, yani karşıdaki seni anlıyor ve nereye gitmek istediğini gördüğü için ona göre destekliyor.

Son olarak sizce çocuk edebiyatına kaliteli eserler nasıl kazandırılabilir? Yayınevleri nasıl teşvik edilmeli?

Televizyonun bir şekilde devreye girme gerektiriyor çünkü çok etkili. Ancak bu nasıl olacak, bilemiyorum. Çocuk kitapları okunsa ve dramayla oynansa sonra da çocuğun ruh sağlığı için bunun önemi anlatılsa belki etkileri daha kalıcı olur. Belki de bu kültürü dizilerin içine serpiştirerek konuyla ilgili bilinç oluşturalabiliriz. Kaliteli eserler var ama bilinç düzeyinde hâlâ istenen noktada değiliz. Ayrıca dağıtım noktasında da eksiklerimiz var. İyi eser bulabilmek için kitap fuarlarını ziyaret etmek gerekiyor.

Bir İzmir Amerikanlı'dan İzmir Amerikanlı Annesine Diana Deniz Noçnan'dan İsmet Kabaoglu'na

23 Ekim 2009
İzmir

Sevgili İsmetula, Zambetula,
Ya da babama kızıdığında söylediğin gibi "İsmet İsmet,
bütün kumet"...

Sen bir mektuba uyar mısın? Ya da bir şiir? Bir
film? Bir kitaba? Sanmam... Ama içte elimizde bir
kızap var... yaşadığın. Güzel insanları andığın, güzel
insanları yaşadığın, güzel insanlarla yaşadığın anılar
var. Teşekkür ediyorum, "Anılar Akin Akin" kitabın
ve her şey için!

"İnşaat hayk... Çıkıyor hayk... Derrilen bir atın
artından inip jahlanan bir ata biniyor hayk..." Oğul
aykularımın ninnisi büyü benim. Utanırdayım yanına,
dağları dinlerdim içinde. Nazım Hikmet'in "Balı-
lı Hazer'i ve nice şiir dala. Herpi ezberinde! Senin ve
babamın mühteyim hafızaları karpında hep
yaşırdım; akyam sofrada okulda okuduğumuz bir
romanın adı geyi roman kahramanlarının isimlerini
bile hatırlardınız. Şimdi 80'e merdiven dayadınız ve
senin haldı majallahın var. Babamın börsi yalandı ve
artık hepimizin çocuğu gibi oldu. Özellikle de senin.
Ve sen vazgeçmiyorsun ondan. İçme, sütlacı, ilağları,
dolmuş bunlarla. Bu bağlılığı bize öğrettiğin için
teşekkür ederim.

Bu satırları 23 Ekim'de yazıyorum, yani kuruluşunun
56. yılında. İlk gün ağrınca Cevat, sevgili Kükümiz,
arkadan bir de Dodo kumpuzı derreye girince aile
tamam, ama çok ender hep kızıyla uyarlı kaleyse, değil
mi? Çocukluğumuzun büyük bir bölümünün geçtiği
Merbaba apartmanındaki erimiz dopdolu her zaman.
En güzeli de nene ve dedenin alt katta oturmaları.
Her iki eve de gelen giden hiç eksik olmuyor majallah!
Akrabalar, dostlar, komşular derken İstanbul'dan

gelen renkli akrabalar da neçmize neç
kattıyor. Riya gibi bir çocukluk yaşıyorum, bu güzel
insanların arasında. İste anı bunun için teşekkür
ederim.

Bizler usaklardayken sen daha seyrekle yazardın
babamdan. Ama yazdın mı da içimiz tırtırdı
satarlardaki ucaklıktan, sevgiden... Kucakladın hep
hayatı, yeniliklerden çok aldın hep, eski
alışkanlıklarından aldığın kadar. Yeni yüzler, yerler,
tatlar... Balı Gölü molalarında bir karpuz-beyaz
peynir yiyişini en zengin sofralardakiler göre
khanerler. Peki ya orada ki güzel yüzü büyü kızıların
sahladıkları kervançı yuvalarını sana verdiklerinde
gözlerindeki mutluluk? İste ona paha biçilmez. Bizce
ve pekçok insana o kuy yuvaları kadar ucak bir
yura sunup, üzdüğümüzde kanatlarının altında
sattığın için teşekkür ederim.

Sen hem titiz ev hanımı, hem gece gündüz dernek

İleri, hem anne, nasıl tuttu bu ayak kalabalığı bir arada? Ne çok sofru kuruldu dostlara! Ne çok Noel jemeği paylaşıldı, hemik dıslarında başlayan. Er aynı zamanda Kolej'in arka bahçesi sandı; senin, Kuki'nin, benim arkadaşlarımız... İki dakikada masada ziyafet kurulur, sen de oturur bizimle sohbet ederdin ve severdi herkes bunu. Hep dabrıydan sen? Duyduklarımız hoşumca gitmesi de bazen, çoğu zaman haklıydın söylediklerinde. Bazen çok kızar, ama asla kopamayız bu yüzden. Kopamayışımıza neden olan her şeyden dolayı teşekkür ederim.

Annecim, aramızda durmak, görmek isterim ama bizler de 21. yüzyılın kışkırtmasında kendi kültürlerimizde yol almaya çalışıyoruz. Yoksa da işle aileden kalan tapular filan, bilirsiniz kıymetini, aileden ve yakından gelen diğer temgindiklerin. Ararsız sizi elimizden geldiği kadar, ama hiç memar ki sizin telefon! ACI dostların kalabalık bir kızkardeşler grubudur sandı. Malum, '54 mezunusun sen. Yani Kolej'in, kızların tırlındaki yılları. Eee sen bir de Amerikan Kolejinden Yetişenler Derneği'nde 20 yılı aşkın gönüllü çalışanca gülmeye kalabalıklaştırmışsın ekip. 16 Ekim'de dernekten arkadaşlarımızın kitabının profiline organize etikleri malteşem işle jemeğinde bir kez daha ne kadar sevildiğini gördüm. O insanları hayatımıza soktuğun için teşekkür ederim.

Ereket ... Günlük hay hay içerisinde her zaman fırsat bulamayız teşekkür etmeye. Ben de sana bir mektupla da ona teşekkür edebilmek için bu satırları karaladım. Sanı geçirlerde yaşadığın bir kaç soruyu ve cevaplarını koyacağım mektubuma:

Bir renk olaydın? Portakal rengi
Ya bir bayran olaydın? Kıy
Üç kelime ile Bodrum? Döngün, Deniz, Özgür
Üç kelimede ACI? Sevak, Aile, Dostluk
Kitabın başında, eline aldın, bir de baktın dede karjında.
Ona ne derdin? Bak baba, kızın da bir kitap yazdı!
O ne cevap verirdi? "Merhaba İncetula!"
Nene ne derdi peki? Kızardı, "Sen de baban gibi oldun, para kazanamayacak, sürüneceksin" diye
Kitabı yazarken en keyifli zaman? Babar (Vardarlı ACI '88) geldiğinde onunla pay/kavre keşi yaparak yazdıklarına paylayışım anlar
En zorlandığın? Babanla ilgilenmek ve babamın son günlerini yazmak
"Tuh, böyle kitaba çıkıyordun" dediğin bir olay? Tarunum Can'ın İzmir'de bizimle yaşadığı yıllar
Daha kaç kitap çıkar anılardan? Çok... En az üç tane daha.
Yazmasaydın dediğin bir şey? (Cevabını bilerek sordum!) Hiçbirşey yok!
Çocuklarına tek bir şey söyleme hakkın olaydı? Hep kendinize saygınlık olsun ve kıymetinizi bilin.

İçinde ukte kalan? Üniversiteye gitmek, mesela İtalya'da Güzel Sanatlar okumak isterdim.
Memnuncim, çok renkli bir insanın ama bence en iyi yünün ne, biliyor musun? Yajama tırlık ve enerjin! Öde bir enerjili, zordur sana ayak uydurmak. Bir gün Robert Kolej'deki evde a boyaldığın Kulüli Akıncı Lise'nin manzarasını seyredirken derin bir iç içtün. "Hayırdır? Kulüli'den yakışıklı yarın mı geldi aklına?" diye sorunca, "Yok, ne güzel olurdu yeniden 80 yaşında olam!" deriverdin. Bu konuda örnek olduğun için teşekkür ediyorum.

Senin kitabından satırlarınla veda ediyorum sana: "Yajamama can kıtan güzel insanlar ve canıma da okuyun, zor ama sevdiğim insanlar, bir işik uli içinde akıp geldiniz bana yine akın akın anılarla. İyiziyle kütüleriyle, acısıyla tatlılarıyla... Geçen de kalan da, derbeder ömür".

Seni seviyoruz, bir mektuba, bir kitaba, bir yajama sığmayacak kadar...

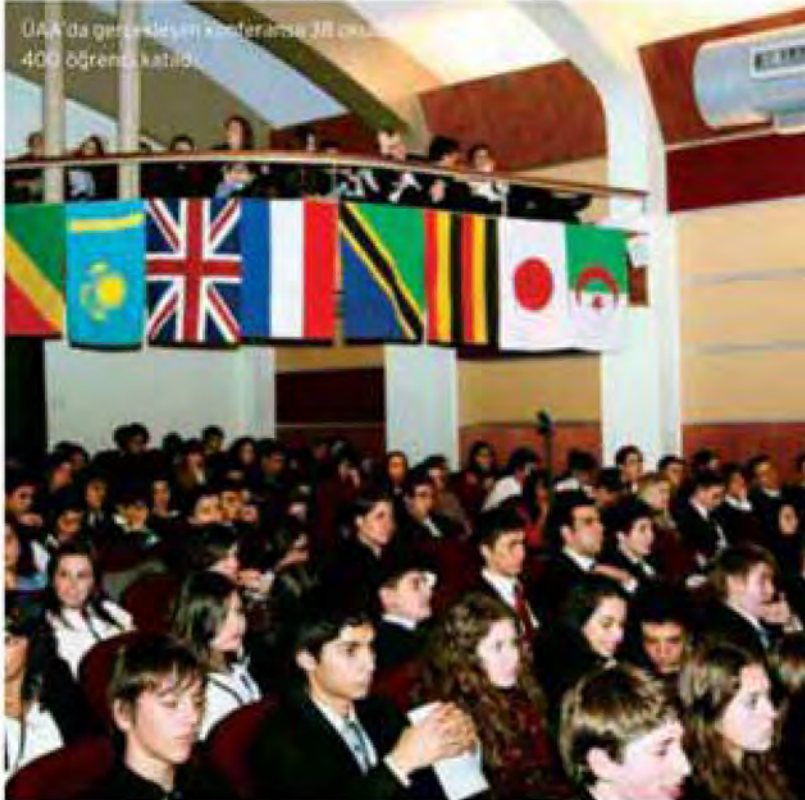
Birleşmiş Milletler (BM) ÜAA'da toplandı

Genç delegeler 10-13 Aralık 2009 tarihlerinde dünya sorunlarını tartıştı.

Birleşmiş Milletler Örgütü'nün alt kuruluşlarından biri olan Lahey Uluslararası Model Birleşmiş Milletler (TIMUN)'a bağlı olarak düzenlenen Türkiye Uluslararası Birleşmiş Milletler Konferansı (TIMUN) 38 okuldan 400 öğrencinin katılımıyla Üsküdar Amerikan Lisesi'nde gerçekleşti. Bu yıl yurtdışından 150, Türkiye'den ise 250 öğrencinin katıldığı konferansın emur konluğu eski Dışişleri Bakanı, Birleşmiş Milletler nezdinde eski Daimi Temsilci, emekli büyükelçi, İlter Türkmen'di. Bu yılki konferans, Amerika, Meksika,

Almanya, İsviçre, İngiltere, Mısır, Yunanistan, Suudi Arabistan, İtalya ve İsrail'den katılan öğrenciler ile bir kez daha dünyayı ilgilendiren konuların tartışılmasına ve verimli çözümlerin üretilmesine öncülük etti.

Bu yıl, Birleşmiş Milletler kulübünün yönetim komitesi, konferansın temasını "Deniz Hukuku" olarak belirledi. Deniz Hukuku, Birleşmiş Milletler'in önderliğinde denize kıyısı olan bölgelerin bağımsızlığı konusunu ele alıyor ve uygulanması gereken çeşitli kurallar çerçevesinde bazı standartlar oluşturuyor. ✓

ÜAA'da gerçekleşen konferansa 38 okuldan 400 öğrenci katıldı.

TIMUN nedir?

Türkiye Uluslararası Model Birleşmiş Milletler Konferansı (TIMUN), öğrencilere uluslararası ilişkilerde evrensel ve diplomatik bakış açısı kazandıran bir simülasyon çalışmasıdır. Genç beyinler, bu konferansla, dünyanın tartıştığı pek çok konuyu münazaralarla masa başında çözmeye çalışırlar. Konferansın esas amacı, gençlerin dünyaya karşı bakış açılarını geliştirmek ve uygulama yaparak demokrasi ilkesini pekiştirmektir. TIMUN, Uluslararası Adalet Makamı'nın da bir uyarlamasıyla beraber 9 komiteden oluşur. Bu komiteler, Ekonomik ve Sosyal komite, Güvenlik Konseyi, Çevre komitesi, Silahsızlanma ve İnsan Hakları komitesi gibi komitelerdir. Komitelerin her biri, deneyimli Model Birleşmiş Milletler kulübü öğrencileri tarafından yönetilir. Komitelerdeki tartışmaların amacı dünyayı ilgilendiren sorunlara bazı çözümler üretebilmektir. Konferansa 16. kez evsahipliği yapan Üsküdar Amerikan Lisesi, Türkiye'de Uluslararası Model BM konferansı düzenleyen tek okuldur.

formül
yayınları

Çocuğunuzun
Hayal Dünyasının
Gelişimi için
Oxford Üniversitesi'nin
Okul Öncesi
Resimli Hikaye
Kitaplarıyla
Tanıştınız mı?

formül
yayınları

Fon Yayıncılık Özel Eğitim San. ve Tic. Ltd. Şti. kurulusudur.
www.formulyayinlari.com

KRİZ, satış departmanına yaradı

Son iki yılda krizin de etkisiyle pek çok sektörde işten çıkarmalar yaşanırken satış pozisyonlarındaki fırsatların arttığı gözleniyor. Sanal dünya üzerinden adayları ve işverenleri buluşturan Secretcv.com'un kurucusu Okan Tütüncü (TAC '85) krizin etkilerini, farklı sektörlerdeki yansımalarını ve CV yazmadaki incelikleri anlattı.

Internet ortamında iş arayanlarla eleman arayanları buluşturan bir insan kaynakları sitesi olan Secretcv.com'un kurucusu Okan Tütüncü (TAC '85) krizin farklı sektörlerde farklı yanımları olduğunu ve bunun da aranan meslek gruplarını etkilediğini söylüyor.

İş başvurularının internet platformunda yapıldığı ve kariyer sitelerinin sayılarının arttığı günümüzde "iş aramak bir iştir" diyen Okan Tütüncü'yle (TAC '85) okul yıllarından üniversite döneminde edindiği iş tecrübelerine, krizin insan kaynakları alanındaki etkilerine ve CV doldurmanın inceliklerine kadar pek çok konuyu konuştuk.

Secretcv.com'u kurmadan önceki iş tecrübelerinizden söz eder misiniz?

Ben 1985'te Tarsus Amerikan Koleji'nden mezun olduktan sonra İstanbul Teknik Üniversitesi Kinyo Mühendisliği Bölümü'ne girdim. Fakat hiç mühendislik yapmadım. Lise döneminde sporla ilgileniyordum, hentbol oynuyordum. Para kazanma serüvenim de hentbol sayesinde başladı. İstanbul'a gelince hentbolu devam ettirdim. Milli olamasam da bir süre iyi kulüplerde oynadım. Ancak üniversite üçüncü sınıfta geçirdiğim trafik kazası sonucu hentbolu bırakmak zorunda kaldım. Gelirim kesilince farklı bir şeyler yapmam gerektiğini düşündüm. Yapacağım ilk iş de kapı kapı iş hanlarını dolaşarak telex kağıdı sarmak oldu. Okulum da uzadı için yazlık işlere önem vermeye başladım ve host'luktan kasiyerliğe kadar kısa dönemli birçok iş yaptım. Böylece kendi paramı kazanmaya devam ettim. Ardından daha ciddi ve biraz daha uzun dönemli işleri tercih ettim. İtali ufaklı firmalarda çalıştım. Nihayetinde mezun olmak üzereyken ilk ciddi işim olarak Unilever'e girdim. Unilever'den sonra sırasıyla Pepsi, Ariston, Cine5 ve Sabah'ta çalıştım.

İnsan kaynakları sektörüne geçişiniz ve ardından Secretcv.com'un

kuruluşu nasıl gerçekleşti?

Sabah Gazetesi'ndeyken bana "bir insan kaynakları gazetesi yapalım" dediler. Bunun sonucunda da "İşte İnsan" ortaya çıktı. Tabii işin içine girince sektördeki boşlukları görmeye başlıyorsunuz. Kendi işimi kurmaya uzun zamandır planlıyordum. Böylece kendimi birden bire Secretcv.com'un içinde buldum. Siteyi 2000 yılında, henüz sektörün çok küçük, internet bağlantısının bu kadar gelişmemiş olduğu ve gazetelerin insan kaynakları alanında hâlâ liderliğini sürdürdüğü bir dönemde kurdum. Zaten o zaman benimle birlikte bu sektörde iki firma vardı. 2001'de kriz dolayısıyla sıkıntılar yaşadık ancak 2003'ten sonra her şey rayına oturdu. Şu an itibarıyla veri tabanımızda 8.100.000 aday CV'si ve 13.600 üye firmamız bulunuyor.

Sizi diğer iş bulma sitelerinden ayıran özellikler neler ve neden ismi "secret"?

Secretcv.com'un kuruluş amacına baktığımızda neden "secret" olduğunu görebilirsiniz. Orta ve üst düzey yöneticiler kendilerini deşifre etmeden iş aramak istiyorlar ve Secretcv.com'a girdiklerinde adınızı ve çalıştığınız kuruluşu yazmak zorunda kalmıyorsunuz. Halbuki rakip firmalar "yaz ve sakla" diyorlar. Oysa yazdığınız zaman deşifre olursunuz. Mesela beyaz eşya sektöründe faaliyet gösteren A ve B firmalarını düşünelim. A firmasında ürün müdürü olarak çalışan biri B firmasına başvuruyor. Ancak bunu A firmasından saklasa bile başvurusu B firmasına gittiğinde B firmasının insan kaynakları departmanı bunu doğrudan ya da dolaylı olarak kontrol etmek isteyecektir. Bu durumda kişi yine deşifre olacaktır. Bu nedenle Secretcv.com'da adınızı yazmıyorsunuz, sadece Bay X oluyorsunuz, çalıştığınız kuruluş için de sadece "beyaz eşya" diyorsunuz. Bizim üst düzey pozisyonlarda öne çıkmamızın ve rakiplerden ayrılmamızın temel sebebi budur. Orta düzeyde de bir numara olduğumuzu rahatlıkla söyleyebilirim.

"Orta ve üst düzey yöneticiler kendilerini deşifre etmeden iş aramak istiyorlar ve Secretcv.com'a girdiklerinde adınızı ve çalıştığınız kuruluşu yazmak zorunda kalmıyorsunuz."

Keza perakende ve sağlık sektöründe de lideriz.

Bize internet üzerinden iş ve eleman arayan bir sitenin nasıl işlediğini kısaca anlatabilir misiniz?

Bu işin iki tarafı var; birisi aday diğeri de firma. Aday gelir ve CV'sini siteye yazar. Ondan sonra biz firmalara gideriz ya da firmalar bize gelecek eleman alacaklarını söylerler. Biz de firmaya bir şifre veririz ve şifre karşılığında ilanı çıkar. Bu ilan çıktığı zaman, sistem o ilana uygun olan her adaya otomatik e-mail atar. Bundan sonrası da artık adayın kontrolindedir yani eğer ilana bakıp beğenirse onay verir.

Böylece firma adayı görür, sürecin kalan bölümü firma ve aday arasında ilerler.

CV'lerin değerlendirilmesi konusunda site nasıl bir rol üstlenir?

Aday kendine uygun gördüğü pozisyona başvurur ve firma da artık adayı görür. Bazı firmaların pozisyonları, firmaya ya da pozisyona bağlı olarak, çok fazla sayıda başvuru alabilir. Bu nedenle firmalarda filtre sistemi vardır, böylece firma sadece aradığı tipteki başvuruları görür. Filtreye istediği kriterleri koymakta serbesttir. Eleme sonucunda kalan adayları sms, e-mail, mektup ya da telefon gibi tercih ettiği iletişim yoluyla mülakata çağırabilir ya da online mülakat yapabilir.

Kriz döneminde insan kaynakları sektöründe ne gibi değişiklikler oldu? En çok aranan meslek grupları ya da elemanlarda en çok aranan özelliklerde bir değişim söz konusu mu?

Krizle beraber firmalardaki eleman alma

oranları azaldı. CV artışı ise öyle düşünüldüğü gibi fazla yüksek olmadı. Son iki yıla baktığımızda krizin de etkisiyle satış departmanları ve pozisyonlarında artış gözleniyoruz. Yani krizle beraber öne çıkan bölüm satış oldu, çünkü herkes bir şey üretiyor ve o malın bir şekilde satılması gerekiyor. Ancak ilaç sektörü gibi krizden etkilenmeyen ya da turizm gibi dönemine göre işe mutlaka eleman alınması gereken sektörler var. Bir dönem inşaat sektöründe ciddi bir yükseliş vardı çünkü çok sayıda proje üretilmişti. Başka bir dönem otomotiv sektöründe bir artış vardı ve endüstri mühendisi alımı artmıştı. Fakat son beş yıla bakıldığında perakende alanı çok büyüdü. Bu nedenle de perakendede çalışacak eleman alımı yoğun. Alımlar hâlâ devam ediyor. Yani genel olarak hep satış odaklı artış söz konusu.

Yeni mezunlara CV hazırlama ve iş arama konularında neler önerebilirsiniz?

"Krizle beraber öne çıkan bölüm satış oldu, çünkü herkes bir şey üretiyor ve o malın bir şekilde satılması gerekiyor."

CV'nin kişi gerçekten çok iyi tanımlaması gerekir. Bu nedenle de CV yazmak ciddi bir iş. Bizim belki de meşur olacak tüm gençlere vermemiz gereken nasihat aslında öncelikle kendilerini tanımalardır. Çünkü ancak kendilerini tanıdıktan sonra ne istediklerini bulabilirler. Bu yüzden önemli olan da sahip oldukları karakteristik özelliklerin ve yeteneklerin farkında olmaları ve bunların ışığında seçimlerine yön vermeleridir. Mesela dışa dönük biri satış, pazarlama, halkla ilişkiler, insan kaynakları gibi alanlara yönelebilir ya da tersine içe kapanık daha operasyon odaklı işleri ve türevlerini seçebilir.

CV'ye de adım adım bakmak gerekir. Öncelikle karşınıza kişisel bilgiler çıkar. Bu kategoriye cep telefonu ve sürekli kontrol edilen e-mail adresi mutlaka

yazılmalıdır. Sonra kesinlikle resmi görünümlü, ciddiyet taşıyan bir fotoğraf eklenmelidir. Adres kısmına geldiğimizde, sürekli ikamet edilen adres tam yazılmalıdır çünkü adres işe alımda önemli bir etkidir, firmalar kendi yerlerine yakın oturan adayları tercih edebilirler. İş tanınlarında yeni mezun olarak mutlaka stajlar ve part-time çalışmalar ile serbest zamanlarda edinilen iş tecrübeleri yazılmalıdır. Tabi CV'de yapılan bu işler doğru bir şekilde anlatılmalı ve elde edilen kazanımlar doğru tanımlanmalıdır. Hobilerde de gerçekçi olmak gerekiyor, ortada gerçek anlamda bir hobi yoksa surf boşluğu doldurmak için bir şeyler yazılmamalı.

Sizce CV'lerde en çok yapılan hatalar nelerdir?

Bana kalırsa yapılan en büyük ve en önemli hata iş tanınlarının yazılmamasıdır. Çünkü işin tanımını yazmazsanız yaptığınız işe sahip çıkmadığınız izlenimini verirsiniz. ve başvurduğunuz firma da sizi doğru tanıyamaz. Ayrıca CV'de ne iş yapmak istediğini belirtirken de doğru kelimeleri kullanmak önemlidir. Yani "Kendimi satış departmanına yakın görüyorum" demekle "Ben kesinlikle satış departmanında çalışmak istiyorum" arasında ciddi bir fark vardır. Çünkü şirketlerde birçok departman vardır ve belki siz, "istiyorum" diye belirttiğinizi değil ona benzer farklı bir departmana uygunsunuzdur. Bu yüzden "yakın görmek"

bence yeni mezunlar için daha uygun bir anlatım biçimidir. Belli bir süre çalışmış biri için ise neyi sevip sevmeyiğine karar vermek kolaydır yani uzun süre çalışıp yanlış departmanda olduğunu hisseden ve bunu değiştirmek isteyen çok çalışan var etrafımızda. Bu nedenle ne istediğini belirleyebilmek adına deneyim kazanmak çok önemlidir. Bunun yanı sıra yanlış fotoğraf konulması da en sık yapılan hatalar arasındadır. İnsanlar CV'lerine sigara içerken ya da köpeğini severken çekilmiş

fotoğraflarını koyabiliyorlar. Maalesef bunlar başımıza gelen durumlar. O yüzden CV'ye doğru bir fotoğraf yani vesikalik çekilmiş net bir fotoğraf konulmalıdır.

"CV yazmak ciddi bir iştir. Bizim belki de mezun olacak tüm gençlere vermemiz gereken nasihat aslında öncelikle kendilerini tanımalarıdır. Çünkü ancak kendilerini tanıdıktan sonra ne istediklerini bulabilirler."

Son olarak bir Tarsus Amerikanlı olmanın hayatınızdaki etkisinden bahsederseniz?

Gerçekten TAC'lı olmaktan gurur duyuyorum. Okul bana çok şey verdi. Okulumun gerçek değerini özellikle üniversiteye başladığım zaman anladım. Çünkü Tarsus Amerikan Koleji aslında bir üniversite gibi insanı hayata hazırlıyor. Biz orada ayakta kalmayı, kendi kendine başarmayı ve hayatla savaşmayı öğrendik. Arkadaşlarımızla bir grup halinde yaşamayı tecrübe ederken aynı zamanda birey olmayı, kendi kendimize yetebilmeyi ve güçlü kalmayı da öğrendik. Elbette bu becerileri kazanmamda ve olgunlaşmamda okulumdaki hocaların verdikleri eğitimin de inanılmaz payı var. Hepsi için minnet borçluyum. ✓

YEMEK ve YAŞAM

üstüne filmler

Hayatı "yeme" ve "yemek pişirme" motifleri arasında aktaran, 1990'lardan bugüne iki elin parmakları kadar film var. Mutfakta çoğunlukla kadınların egemen olması nedeniyle, çoğunlukla da kadın hikayeleri anlatır bu filmler.

Yemek, en temel ihtiyaçlardan, hayatı sürdürmek için en gerekli şeylerden biri. Oysa diğer temel ihtiyaçlar gibi, sadece ihtiyacı gidermenin ötesine geçer, yaşamı sürdürmenin ötesinde kalitesini artıran bir olguya dönüşür. Yemek pişirmek rafineleşir, "sanatlaşır", yemek yemek aynı zamanda sofra düzeninden yemeklerin sunumuna, gösel başta olmak üzere pek çok duyuya hitap eden bir şölene dönüşür. İşte bu şöleni konu alan birkaç film var aklınıza gelen. ABD'nin güney eyaletlerinden birinde Whistlestop Cafe ekseninde geçenleri anlatan **Fried Green Tomatoes** (1991), mutfakta doğup yaptığı yemeklere tüm duygularını aktaran

Tita'nın öyküsünü anlatan Meksika filmi **Like Water for Chocolate** (1992), tat alma duygusunu kaybettiği için emekleyle ayrılan sefa açığı ve kızlarının hikayesini müthiş bir gösellekle anlatan ve Tayvan'da geçen Ang Lee filmi **Eat Drink Man Woman** (1994), kızı ile birlikte Fransa'da küçük bir kasabaya yerleşip çikolatalılık yapan bu arada kasabanın "katı ahlakçı" anlayışını sarstığı için tehdit oluşturan Vianne'in hikayesini anlatan **Chocolat** (2000), fare ve mutfak ikilişinin zihinlerde uyandırdığı tiksinnme duygusuna rağmen bu ikiliş başarıyla bir araya getiren animasyon film **Ratatouille** (2007) bu filmlerden bazılar. Bu münvalde üretilmiş son filmlerden biri

de yönetmenliğini, yapımcılığını ve senaryo yazarlığını, **Sleepless in Seattle**, **When Harry Met Sally** gibi filmlerin senaryolarından tanıdığımız Nora Ephron'un üstlendiği **Julie and Julia**.

Julie and Julia

Yönetmen/Yapımcı: Nora Ephron
Senaryo/Yazan: Nora Ephron ve Julie Powell
Oyuncular: Meryl Streep (Julia Child), Amy Adams (Julie Powell)

Tam bir "chick flick" olarak adlandırılabilir, zarif bir komediyle donatılmış duygusal bir "kadın öyküsü", iki kadının "yemek pişirme" paydasındaki

hayatları üzerine bir film, **Julie and Julia**. Film, yemek kitabı yazarı Julia Child ile Julia Child'in **Mastering the Art of French Cooking** kitabında yer alan 524 turlü 365 gün boyunca pişiren ve bu deneyimini bir blog halinde internet üzerinde yayımlayan Julie Powell'in hikayesi.

İki "gerçek" öyküsü birbirine bağlayan, esas olarak bir kadını diğer kadını yemek tariflerini kullanıyor olması tabii ki, ancak "zamanın iletişim organlarını" kullanarak yemek pişirme deneyiminin kitlelerle paylaşılması ve "zamanın sıvısı ortamının gölgelediği kişisel tarifler" de arka plandaki önemli unsurlar.

Amerikalılara Fransız mutfakını öğreten bir kadın

Julia Child, Fransız mutfakını tanıtan yemek kitabı ve televizyon programlarıyla, ilginç (hatta komik) ses tonu, uzun boyu ve iri kemikli yapıyla Amerikan popüler kültüründe (ve dolayısıyla oarak habızasında) önemli bir yer sahibi. Amerikalılara Fransız mutfakını öğreten kadın olarak tanınıyor. 1960'ların başında yayımlanan televizyon programı, "Fransız Şef" on yıl aşkın süre yayınsa kalan başarılı bir program.

(Örnek programların videolarına <http://www.pbs.org/juliachild/> linkinden ulaşmak mümkün)

II. Dünya Savaşı'ndan sonra eşinin Amerikan Dışişleri Bakanlığı mensubu olarak Paris'e atanmasının ardından Fransız yemekleriyle tanışan Julia, evde oturmak fikrini kabul edemediğinden Fransız mutfakını öğrenmeye soyunur ve ünlü yemek okulu Cordon Bleu'nun sınıfındaki tek kadın öğrenci olur. Amerikalılar için Fransız mutfakını anlatan bir yemek kitabı hazırlayan Simone Beck ve Louisette Bertholle ile tanışır, onların temelini attığı kitabı "Amerikalılaştırma" görevini üstlenir.

Hikayenin Soğuk Savaş'ın ve komünist ayının en yoğun yaşandığı McCarthy döneminin gölgesinde geçen bu bölümü yönetmenin ışık ve renk kullanımında farklılığı gitmesiyle bugünün hikayesinden ayrılır.

2000'lerde (tam zaman yemek gerekirse 2002 Ağustos'undan 2003 Ağustos'u'na kadar geçen bir zaman diliminde) geçen Julie Powell'in hikayesinin arka planında da, 9/11 sonrası var. Lower Manhattan Development Corporation'da. İkiz Kule mağdurları ile ilgili "call center" memnesi olarak çalışan Julie, hayatına arılan katma çabası içinde **Julie & Julia: 365 Days, 524 Recipes, 1 Tiny Apartment Kitchen** olarak isimlendirdiği bir Blog başlar. Bir anda tutan ve pek çok kişi tarafından takip edilen blog'un başına bir kitap ve bir filmde de "katlanır" ya da "kanutlanır".

Keyifli bir şölen

Konunun ilginçliği, yemek pişirmenin de iyi yemek pişiren birini (birilerini) seyretnenin de büyüleyiciliği ve şağalnel keyfi ile birleşince iyi bir film seyretnenin hazzıyla çöbüyor sinemadan.

Farklı malzemelerin, baharatlar ve su erkişyle birbirlerini dönüştürmeleri, peril peril ovulmuş tencereceke, kazandar, kokular, tatlar, anne evinin mutfakına ve çocukluk günlerine görünen huzurlu bir yolculuk, tüm duyuları canlandıran muhteşem bir şölendir yemek pişirmek ve pişirilmesini seyretnmek. Sinemaya geçmiş böyle şölen filmlerden birkaçı arasında yerini alıyor Julie & Julia. Kaçırırmayın derim.

Filmden bir alıntı:

Paul Chabing Child "Sen benim ekmeğindeki tereyağı, hayatımın nefesin" (You are the butter to my bread and the breath to my life.) der çine ve ona iyi bir abının mutfakında mutlaka olman gereken mermir bir havan bediye edre sevgililer gününde. Julie'nin iyi Eric de çine bir sevgililer gününde bu cümleyi alıntılar ve çine bir dizi inci köfte bediye eder. Çünkü Julie, kadınların, Julia Child gibi mutfakta inci köfte takip en çok ballerle yemek yaptığı o günlerin azlemine çekmektedir.

Aynı ağacın dalları gibiyiz

Yeditepe Üniversitesi
Öğrenci Dekanı ve
Öğrenciden Sorumlu
Rektör Yardımcısı Prof. Dr.
Sedefhan Oğuz (ÜAA '75)
Üç okul mezunlarını aynı
ağacın dallarına
benzetiyor. "Çabuk iletişim
kuruyoruz, çünkü benzer
şeyler öğrenmişiz, benzer
şekillerde yetişmişiz"
diyor.

Prof. Dr. Sedathan Oğuz (UAA '75), Yeditepe Üniversitesi'nin enerjik, renkli ve başarılı rektör yardımcısı. Babası, aynı zamanda Eskişehir İTİA (şimdiki Anadolu Üniversitesi)'nin kurucusu ve Marmara Üniversitesi'nin kurucu rektörü, aynı zamanda milliyetçilikçi ve Milli Eğitim Bakanlığı'nda çalışan Prof. Dr. Orhan Oğuz. Annesi ise yine bir Üsküdar Amerikalı olan 1952 mezunu Güler Keleşbir Oğuz.

Babamdan aldığı eğitim tutkusunu şimdi Yeditepe'de öğrencilerle paylaşıyor. Prof. Dr. Sedathan Oğuz, Üsküdar Amerikan Lisesi'nde daimi yatılı olduğu zamanları ve okuluna olan bağlılığını bizlerle paylaşıyor.

Hem bir bilim insanı hem de öğrencilerle birebir ilgilenecek bir dekanınız. Bu göreve gelinceye kadar hangi aşamalardan geçtiniz?

1975 yılında UAA'ya bursluluğumla ilk terahim olan Anadolu Üniversitesi İşletme Bölümü'ne birincilikle yerleştim. Babam Eskişehir'deki akademisyen kurucusuydu ve çocukluk yıllarımdan beri bir hayalim vardı. O da, babamın kurduğu okulda okumak. Üniversite'den mezun oldum ve hemen çalışmaya başladım. 4 yıllık bir aradan sonra, Marmara Üniversitesi İngilizce İşletme Bölümü'nde araştırmacı görevlisi olarak çalışmaya hayatıma başladım. Daha sonra yüksek lisans ve doktora yaptım. Bu arada kızlarım Zeynephan ve Ashlan'ı yetiştirdim. Onlarla birlikte büyüdüm diyebilirim, ailemdeki masada hep beraber ders çalıştık. 1983'ten 2000'e kadar Marmara Üniversitesi İngilizce İşletme Bölümü'nde bütün derecelerimi aldım. 96 yılında profesör oldum. 2000 yılında da öğrencilerden sorumlu rektör yardımcısı ve öğrenci dekanı olarak çifi görevle Yeditepe Üniversitesi'nde göreve başladım.

Nasıl geçti Yeditepe'de bu dokuz sene? Öğrenci dekanı olmak sizde nasıl değişimlere yol açtı?

Çok yoğun, pek çok anıyla dolu bir dokuz sene geçirdim, hâlâ da geçiriyorum. Sürekli gençlerle birlikte yaşadığım için, daha

toleranslıyım, daha anlıyorum onları. Aklim daha onlara yakın çalışıyor. Onlar sayesinde kendimi daha enerjik hissediyorum. Çok iyi aynı anda yapmak zorunda olduğum için, çok planlı yaşıyorum. Bu benim Üsküdar Amerikan'da yaşadığım bir özellik. Ama bu görevle beraber bu özelliklerimi daha da pekiştirdim.

Üsküdar Amerikan'da 1970'li yıllarda okudunuz. O yıllarda okul nasıldı, nasıl bir atmosfer vardı?

Ben okulda 8 sene boyunca daimi yatılı okudum. Yani hafta içi ve hafta sonu sürekli okulda kalıyordum. Akşam Eskişehir'deydi o zaman, sonra Ankara'ya taşındılar. Babam Milli Eğitim Bakanı oldu. O yüzden de ben UAA'da daimi yatılı olarak okudum. Oradaki arkadaşlık ve dostlukları hâlâ unutamıyorum. Ev idaresi dersleri, diktiğimiz elbiseler, pişirdiğimiz yemekler, "paella"lar, kurabiyeçiler, yaptığımız manikür, pedikür, hasta çarşafı değiştirilmesi gibi hayata dair ne varsa bunların hepsini uygulayarak öğrendik. Hayata hazırlıklı olmamız ve kendi sorumluluğumuzu almamız gerekliliği bize çok erken yaşlarda öğretilirdi. Mesela hepimiz hafta sonu çarşılarımızı kendimiz yakar, ütülerdik. Hafta içi temiz giünleğimizizin olması bizim sorumluluğumuzdaydı. Bunun gibi küçük şeyler bizi son derece büyüttü, geliştirdi. Şu anda ben buradayım ve çoğunun addettiği gibi başarılı biriniysem, bunu önce aileme sonra da Üsküdar Amerikan Lisesi'ne borçluyum. Bu çok net benim için.

Okulda unutamadığınız bir anı ya da kişi var mı?

Miss. Millett vardı, geçen sene vefat etti, toprağı bol olsun. Bizim lise müdürümüzü ve yatakhane den sorumluydu. Her 6 kişi oruç tutardık ve Miss Millett bize kendi dairende sahur yemeği hazırlardı. Bizim için akşam çıkar Bağlarbaşı'ndaki fırından taze pide alır, sonra masaya kendi reçellerinden koyardı.

Okulun verdiği sahur yemekleri dışında mihakkak kendinden de bir şeyler koyardı. Bize ortülerle hazırlanmış bir masada mükellef bir sofraya kurar, sonra çay kahve yapar ve bunu da kendisi servise ederdi. Sahurun son günü 6 arkadaş ona minnetimizi belirtmek için 6 kişilik kahve fincanı rakamı aldık ve ona dedik ki "Buradaki her fincan bizimizi temsil ediyor ve siz bu fincanlarla kahve içtiğinizde bizi hatırlayın lütfen" demisok. Ağlamıştı. Düşünün bir hoca-öğrenci ilişkisi bu. Başka dinden bir insan ve hiçbir mecburiyeti yok böyle bir şey yapmak için. Bazen misyoner okulu falan diye söylenirler çıkıyor, dışınım ben 8 sene okudum daimi yatılı olarak, hiçbir şekilde

Prof. Dr. Orhan Oğuz

"Çocukluk yıllarımdan beri bir hayalim vardı. O da, babamın kurduğu okulda okumak."

"Hayata hazırlıklı olmamız ve kendi sorumluluğumuzu almamız gerekliliği bize çok erken yaşlarda öğretilirdi."

dinle ilgili bir baskı değil, söz dahi dayımsıgım yoktur. Ben Orta 3'den itibaren her sene oruç tuttum okulda. Hatta başka okulda olsaydım bu kadar rahat da tutamazdım belki. Namaz kılanlar da olmuştur, ama kimse kimseye bir şey dememiştir. Bu konuda okullarımıza çok haksızlık edildiğini düşünüyorum.

Siz Yeditepe Üniversitesi'ne gelen genç SEV Okulları mezunlarını nasıl gözlemliyorsunuz? Onları diğerlerinden farklı kılan ortak özellikler var mı?

Genellikle "biz sizi biliyoruz" diye geliyorlar bana. Benim onları keşfetmeme çok gerek kalmıyor. Fakat bu öğrencilerin olaylara bakışlarının çok farklı olduğunu da söylemeliyim. Kendine güven ve yaptığı işi iyi yapma özellikleri çok belirgin.

Genelde organizasyonlarda başı çekiyorlar ve haklarını savunmakta da oldukça mücadeleçiler.

Benim Yeditepe'li SEV mezunları ile ilgili bir projem de var aslında. Geçen seneyi çok yoğun geçirdiğimiz için ertelemek zorunda kaldığım bir proje. Önümüzdeki sene Yeditepe'deki Tarsus-İzmir ve Üsküdar mezunları bütün hocaları ve öğrencileri bir araya getirerek bazı etkinlikler yapmayı planlıyorum.

Biraz da Yeditepe Üniversitesi'nden bahseder misiniz? Türkiye'de ilk defa açılan ilginç bölümlerinizi var.

Türkiye'nin ilk ve tek 4 yıllık Gastronomi bölümü bunlardan biri mesela...

Yeditepe Üniversitesi, 1996 yılında vakıf üniversitesi olarak kurulmuş. 12 fakülte ve 61 bölümümüz var. Bunların içinde sizin de söylediğiniz gibi çok değişik bölümler var. Mesela Gastronomi yani mutfak sanatı bölümümüz. Burası bir aşçılık okulu değil. Bu bölüme öğrenciler yetenek sınavıyla giriyor ve iki dil bilme

zorunlulukları bulunuyor. Orada hijyen de okuyoruz, kimya da; diyetisyenlik bölümünden de ders almak zorundasınız. Sağlıkla saklama koşullarını öğrenirken, pazarlamayı, satın almayı, hukuku ve muhasebeyi de öğreniyoruz. Bunun yanı sıra yemek yapmayı da öğreniyoruz fakat bu, alınan dört senelik eğitimin belki de %10'luk bir bölümü sadece.

Çağdaş ve Bağımsız Yardımlaşma Derneği (ÇABA) ile sosyal sorumluluk işlerine de imza atıyorsunuz. Bundan da bahsedelim mi?

ÜAA'da aldığım eğitimin sonucu olarak görüyorum sosyal sorumluluk çalışmalarını. İki sene önce ÇABA Derneği'nin kurucu eş başkanlığını yaptım ve bir tiyatro oyunu hazırladık. İsmi "Ünlüler Tiyatrosu" idi ve "Çabaladık Oynadık" adında bir oyun çıkardık. Bu işin tüm geliri Bahçelievler Çocuk Yurdu'ndaki öğrenciler yararına yapılacak bir bina için harcandı. Oyun bir çocuk oyunuydu ama büyükler oynayacaktı.

Kızı Zeynephan'ın Bora Gemicioğlu ile düğününde aile fotoğrafı.

Soldan sağa; Güler-Orhan Oğuz, Zeynephan-Bora Gemicioğlu, kenzisi, kardeşi Erhan ve küçük kızı Azlinah

"Ben oynarım" dedim. Benim böyle söylemem oradaki herkesi teşvik etti. 1200 kişinin önünde çocuk tiyatrosu oynadık ve oyunumuz çok başarılı oldu. 5 ay boyunca her Cumartesi-Pazar dörder saatimi ayırarak bu projenin gerçekleşmesi

için elimden geleni yaptım. İnsanları da motive etmek için rolümün olduğu olmadığı her provaya gittim. ÜAA'da da hocalarımız "talent show"lar düzenler ve bu etkinliklerde değişik kayadükler gider, şarkılar söyler ve taklitler yaparlardı. Biz

oyunu izlemek için para verirdik ve bu paralar burs fonu için kullanılırdı. Şimdi düşünüyorum da hocalarımızın sosyal sorumluluk üzerine bize verdikleri ne güzel örnekler varmış. Biz bunları görerek yetiştik ve şimdi de topluma faydalı olmaya çalışıyoruz.

Son olarak Vakıf ile ilgili söylemek istedikleriniz?

Biz üç okulun mezunları aynı ağacın dallarıyız gibiyiz. Bu yüzden ortak bir buluşma noktası Vakıf'ın için. Farklı şehirlerdeyiz ama o özel bağı sıcak tutmalıyız diye düşünüyorum. Çabuk iletişim kuruyoruz, çünkü benzer şeyler öğrenmişiz, benzer şekillerde yetişmişiz. Bu yüzden de aramızda yaş ya da kültür farkı hiç olmuyor. Bizden çok büyüklerle de çok küçüklerle de aynı frekansa tuturabiliyoruz. SEV'li biri başarılı bir iş yaptığa zaman kendim yapmış gibi seviyorum ve çevremdeki herkesle de bu gururu paylaşmak istiyorum.

ÇAĞDAŞ VE BAĞIMSIZ YARDIMLAŞMA DERNEĞİ (ÇaBa)

Çağdaş Bağımsız Yardımlaşma Derneği (ÇaBa) ülkemizde yaşanan sorunlara imkanlar çerçevesinde çözüm getirmek ve gereken toplumsal, sosyal sorumluluk bilincini geliştirip bu sorumluluklarda herkesin üstüne düşen görevleri daha aktif yapabilmesi amacıyla 2006 yılında kurulmuş. Kuruluşundan bugüne toplum yararına gerçekleştirdiği çalışmaları ile dikkatleri

çeken ÇaBa; eğitim, Türkiye'nin tanıtımı ve kadınlara iş istihdamının sağlanması gibi konularda geliştirdiği sosyal sorumluluk projeleri ile yoluma devam ediyor.

ÇaBa Derneği'nin, "Çabaladık Oynadık" oyunu Bakırköy Çocuk Yurdu'nun yeniden yapılmasına destek amacıyla 28 Mayıs'ta Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı'nda sahnelendi. Oyunda Prof.Dr. Sedathan Oğuz'un yanı sıra, kızı Zeynephan Oğuz ve Ceylan Pırınçcioğlu, Erman Toroğlu, Hincal Uluç, Demet Şener, Meral Yazıcı, Feryal Gülman, İbrahim Keleş gibi sanat ve spor dünyasından ünlü isimler rol aldı.

Tarsus'a yepyeni bir ilköğretim kampüsü

Sağlık ve Eğitim Vakfı'nın Tarsus SEV İlköğretim Okulu'na eklenecek yeni kampüsü için düzenlediği proje yarışması sonuçlandı. Çevreciliğin önemli bir kriter olarak alındığı yarışmada birinciliğe Kerem Erginoğlu (Erginoğlu & Çalışlar Mimarlık Ofisi), ikinciliğe Ali Özer-Ahmet Mucip Ürger (Özer-Ürger Mimarlık), üçüncülüğe Nevzat Sayın (Nevzat Sayın Mimarlık Hizmetleri) layık görüldü.

Sanki SEV İlköğretim Okulu kampüsünün daha fazla büyümeye olanak vermemesi nedeniyle, yeni bir kampüs inşaatı için harekete geçen SEV; önce Tarsus Amerikan Koleji ve Tarsus SEV İlköğretim Okulu kampüslerinin arasında kalan Kozacıoğlu İhtisarı arazisini satın aldı. Ardından bu arazi üstüne yapılacak binaların mimari değer tayini için seçici bir kurul oluşturdu. TAC mecrasını mimarların yer aldığı değerlendirme kurulunun belirlediği kriterler doğrultusunda açılan ihaleye 13 mimar davet edildi. Jüri başkanlığını Cemal Muthu'nun yaptığı seçici kurul 3-4-5 Ekim boyunca zorlu bir seçim sürecine girdi ve derince giren projeleri belirledi. ÜAA Özdemir Sabancı Spor Salonu'nda 9 Ekim 2009 tarihinde düzenlenen ve tüm projelerin sergilendiği resepsiyonda davetli mimarlara ve seçici kurul üyelerine plakan plaketi verildi. **Kerem Erginoğlu** (Erginoğlu & Çalışlar Mimarlık Ofisi), **Ali Özer-Ahmet Mucip Ürger** (Özer-Ürger Mimarlık) ve **Nevzat Sayın** (Nevzat Sayın Mimarlık Hizmetleri)'a ait projeler en beğenilen ilk üç mimari tasarım olurken; birinci mansiyona: **Murat-Alexis Şanal** (Şanal Mimarlık), ikinci mansiyona **Alişan Çırakoğlu** (Çırakoğlu Mimarlık), üçüncü mansiyona da **Kaya Arkoğlu** (Arkoğlu Mimarlık) layık görüldü.

Projenin çevreciliği

Çevrecilik, seçici kurul tarafından yarışma kapsamında belirlenen kriterlerin en önemlilerindendi. Çevre bilincinin önemini vurgulayan Sağlık ve Eğitim Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı K. Erhan Dumanlı, resepsiyon sırasında yaptığı konuşmayla bu bakış açılarını açıklayarak "Bizler Valof olarak inşaatlarımızda da ölkeye örnek olmaya çalışıyoruz. Yeni kampüsümüzün projesini belirlerken seçici kurulumuzun da bu doğrultuda öne çıkardığı bazı kriterler vardı: Tabii ki binaların ve bir bütün olarak kampüsün estetik olarak çevreyle ve tarihsel dokuyla uyumu, kullanılan malzemenin renk ve

dokusu önem taşıyordu. Ama enerji tasarrufu sağlayan, karbon gazı salınımı düşük, çevre dostu binalar olması; tasarlanan alanların kullanımlarının iyi belirlenmesi gibi unsurlar da ön plana çıktı. Bir eğitim merkezi, öğrencileri dışında yakın çevresine de eğitim verebilmeli ve örnek olmalıdır. Bu nedenle yeni kampüse toplantı ve spor salonu gibi belli mekânların okul dışından kişilere de hizmet verecek şekilde tasarlanması da önemli kriterlerden biriydi. Sonuçtan çok memnunuz. Şimdi sıra için uygulamaya geçmekte" dedi. Projenin 2012-2013 akademik yılında hayata geçirilmesi planlanıyor. /

Erkut Şahinbaş (TAC '56) ve
Jüri Başkanı Cemal Mutlu (TAC '68)

"Keşke Türkiye'de her okul böyle yapılsa"

Biz ikimiz de Tarsus Koleji mezunuyuz, orayı en iyi bilen bizleriz. Bu yüzden bu jüride olmak çok ayrı bir keyifti bizim için. Ama en önemli konu burada bir müsabakayla proje seçilmesi. Türkiye'de belki de ilk defa böyle bir kurum ihtiyaçları ve dolayısıyla kriterleri belirliyor ve bunun sonucunda müsabakayla bir proje seçiyor.

Keşke Türkiye'de her okul bu şekilde yapılsa. Bunun yanı sıra biz 35 - 40 yıldır nasıl çevreye en az zarar vererek bina yapabiliriz, çevreye nasıl katkımız olabilir diye düşünüyoruz. Burada da yapmaya çalıştığımız dünyaya, Türkiye'ye, Çukurova'ya, Tarsus'a, insanlara, hayvanlara ve bitkilere en az zarar veren projeyi seçmekti.

Soldan sağa; Ergi Koçak, Onat Öner, Kerem Erginoğlu ve Ayça Taylan (ÜAA '03)

"Çevre bizim için çok önemli"

Projeleri birinciliğe layık görülen **Kerem Erginoğlu** (Erginoğlu & Çalıklar Mimarlık Ofisi) ve projede görev alan ekibi **Ergi Koçak**, **Onat Öner** ve **Ayça Taylan** (ÜAA '03) çevrenin yalnız bu projede değil kendileri için her zaman çok önemli olduğunu söylediler. Proje için gerçekten çok çalıştıklarını söyleyen Kerem Erginoğlu diğer projeleri gördüğünde de çok etkilendiğini ve yapılan organizasyona ne kadar önem verildiğini bir kez daha anladığını belirtti. Ekipte bulunan ve SEV mezunu olan Ayça Taylan ise bu çalışmanın kendisi için çok daha özel bir mutluluk ve gurur kaynağı olduğunu vurguladı.

Sıdka Albayrak - Tarsus SEV İlköğretim Okulu
Müdürü

"Kütüphane odaklı olması sevindirici"

Hislerimi ifade edemiyorum, gerçekten çok mutluyum. Tarsus'ta inanılmaz güzel bir okul yapılacak, yeni bir okulumuz olacak ve bütün öğrencilerimizi aynı çatı altına toplayacağız. Tabi her şeyden önce böyle büyük bir yarışma açılması çok heyecan vericiydi. Projeye davet edilen mimarlara okulumuzu ve projenin gerçekleştirileceği arsayı gezdirdik. Sonucunda büyük bir heyecan ve merakla neler çıkacağını bekliyordum. Bana yapılan en büyük sürpriz de buraya gelene kadar seçilen projenin hangisi olduğunu bilmememdi. Tüm projeler çok güzel gerçekten ama seçilen projenin kütüphane odaklı olması beni ayrıca sevindiren bir durum. Kütüphanenin her tarafı kullanılabiliyor ve sürekli göz önünde.

İşte bir TÜYAP daha arkamızda kaldı...

SEV-YAY, 31 Ekim-8 Kasım tarihleri arasında TÜYAP Kitap Fuarı'nda okuyucularıyla buluştu.

SEV-YAY için heyecan, fuarın resmi başlangıç tarihi 31 Ekim'den yaklaşık bir ay önce başlamıştı zaten. TÜYAP yönetiminden gelen, "Müjdemizi isteriz, ada sizin oldu!" haberiyle birlikte aldı bizi bir telaş, şimdi nraya ne koyacağız da göz dolduracağız diye! Ada, TÜYAP jargonunda bir teşhir alanının bütününe verilen ad. Adanın bizim olması demek, bugüne kadar diğer yayınevleriyle paylaşmak durumunda olduğumuz 6 metreye 7 metrelik alanın tümünün bize ait olması demek, ki uzun zamandır peşinde olduğumuzdan değinmeyin keylimize... O tasarım, bu mobilya derken korkunç bir zaman baskısı altında ucu ucuna yetiştirdik yeni standımızı fuara... Sadece standımız mı, kılık kıyafetimizi de yeniledik bu vesileyle. Eskiden giydiğimiz redhouse t-shirtlerinin yerini cebine redhouse logosu işlenmiş

kırmızı gömleklerimiz aldı. Böyle zevkli başlayan bir fuar hiç kötü gider mi? Gitmedi tabii, domuz gribi ve ekonomik kriz gibi şiddetli olumsuz etkenlere rağmen doldu tüm fuar alanı çocuk evliliğiyle... 3 yaşından 73 yaşına İngilizce'ye meraklı herkes uğradı standımıza. Ve bir fırtına gibi gelip geçti TÜYAP. Ama ne demiş eski TÜYAP'çılar: "TÜYAP" biter, iş bitmez!". Bu yılını uğurlarken gelecek senenin bütçe hazırlıkları başladı bile... Bu sene neyimiz eksikti, neyi daha iyi yapabiliriz, neye ne kadar para ayırmak isteriz, ilan çıksak mı, kaç kitabımız yetmişmiş olur? Bir sürü soru var cevaplanması gereken. Amacımız ve arzumuz ne belli, bütün bir yıl çalıp bir sonraki TÜYAP'ta okunsevenleri yepyeni yayınlarla karşılamak... Hepimize kolay gelsin! ✓

fd yayınları başarınız için yenilendi !..
SBS, YGS - LYS ve KPSS'de daha yüksek hedefler için...

fdd yayınları

YGS - LYS HAZIRLIK

9.10-11. SINIF
OKULA YARDIMCI

6-7-8 SINIE
CIRCU A VARIOMETRI
SISTEMI DI
SISTEMI DI

şimdi tüm
kırtasiyelerde ve
SANAL
MARKETİMİZDE !..

SBS - YGS - LYS
DENEME

10
SBS

**10
LYS**

10 LRS

10
LYS

10 YGS

KPSS HAZIRLIK

KPS

KPS

KPSS

KPSS

KPS:

KPSS

SANAL MARKET: www.final.com.tr

GENEL DAĞITIM
FINAL PAZARLAMA

Güneşli Evren Mah. Halkalı Cad. Kızı Sok.
No: 3 / 1 Bağcılar - İstanbul
Tel : 0212 604 10 00 (pbx) Faks : 0212 651 43 43

Unvan insanın üzerine yapışmamalı

Emirates Türkiye Genel Müdürü Bahar Birinci (ÜAA '73), mevkilerin gelip geçici asıl olanın insanın çevresinde yarattığı sevgi, saygı ve enerji olduğunu söylüyor. "İşinde iyi olmak insana mevki kazandırıyor ama mevkinin ağırlığında ezilmek zorunda da değiller" diyor. Belki de kariyerindeki cesur adımların sırrı budur. Kim bilir?

Kaçmaz kariyerimizde rahatımızı bozacak riskli adımlar atabiliriz? İleriyi görmeden, sadece yapabilece inancı ve özgüvenle rotayı hiç bilmediği sulara çeviren kaç kişi vardır acaba? Pek az olmalı ama Bahar Birinci o pek azlardan biri. 16 yıldır Emirates Hava Yolları'nın Türkiye ve Balkanlar'dan sorumlu genel müdürlüğünü yürüten Bahar Birinci ile renkli bir söyleşi yaptık.

"İlk yemeklerimi An American Cook in Turkey kitabından öğrendim" diyorsunuz...

Kırmızı ciltli tam bir kült kitabı, okuldan vermişlerdi. Şimdi hâlâ var mı bilmiyorum ama Home Economics dersinde kullanıyorduk, soğan çorbasından limonlu keke kadar hep buradan tarifleri uyguluyorduk. Bir de ben yanı okudum, o zaman özel tariflerden yemekler yapıldı. Üsküdar Amerikan'da yediğim yemeği başka bir yerde yemedim. Oradaki tadı hiçbir yerde bulmam mümkün değil. Erik pudıngleri, kahveli kekleri... Mesela balık çıkardı haftada bir kere, o balığın kılıklarını ayıkladılar, minik parçalara ayırdılar, sonra tekrar onu kocaman bir balık şekline getirirler üzerine de mayonez koyarlar öyle servis yaparlardı. Okuldayken de bu çok güzel gelirdi ama gerçek hayata çılanda bunun kıymetini çok daha iyi anlıyorsunuz.

An American Cook in Turkey'e dönersek...

O kitap müthiş bir kitaptı. İlk baskısı da 1963 senesi kitabın. Ben 1973 mezunuyum. Bu kitap bizim zamanımızda vardı ve hemen hemen hepimiz birer tane edindik. Evimdeki en eski yemek kitabı. Okuldan ayrıldıktan sonra ilk yemeğimi yani ilk pilavımı bu kitaptaki Amerikan tarifi yaptım. Bu çok enteresan bir kitap hem Amerikan hem de Türk tarifleri var. Ayrıca mesela Amerikan tariflerinin içindeki bir malzemenin yerine ne koyabilirsiniz bunun gibi bilgileri de içeriyor ve kullanılan ölçekler de çok iyi.

Okulu bitirdikten sonra kariyeriniz nasıl ilerledi?

Üniversite okumadım yani öğrendiğim her şeyi Üsküdar'da öğrendim. Mezuniyetin ardından da bir yıl boyunca İstanbul Cihangir'de ofis bilgileri, sekreterlik, daktilo, muhasebe gibi alanlarda eğitim veren özel bir okula devam ettim. Sekreter olarak küçük bir şirkette iş hayatına atıldım. Daha sonra tekrar sekreter olarak bugün Mercedes

olarak bildiğimiz Otomarsan'ın ihracat bölümüne geçtim. Hem memurların yaptığı işleri hem sekreterliği bir arada yürüttüm. Otomarsan'da 11 yıl boyunca sürekli yükselerek büyük bir sanayi kuruluşunda ilk kadın grup şefi oldum. Sonra Ran Dış Ticaret'e geçtim ki o da zamanın en büyük dış ticaret şirketi idi. Ran Dış Ticaret'te Avrupa'dan sorumlu satış koordinatörü olarak bir yıl çalıştıktan sonra hayatımı değiştirmek istedim.

Kariyerinizde epey ilerlemişken riskli bir karar değil miydi bu?

Belki öyleydi ama pişman olmadım. British Airways satış bölümü için birini arıyordu, ben de müracaat ettim, hava yolu sektöründe tecrübem olmamasına rağmen çok heyecanlı ve hevesli olduğum için çok deneyimli adaylar arasından beni seçtiler. Bu arada herkes benim böyle bir değişikliğe gitmemi çok şaşırdı. "İhracata 15 yılı vermişsin ve geleceğin çok parlak, neden böyle riskli bir adım atıyorsun" dediler. Hakikaten de bulunduğumdan daha düşük bir pozisyonda çalışmaya başladım ama işi öğrenmem için böyle olması gerekiyordu. Beş yıl British

"Üsküdar Amerikan'da yediğim yemeği başka bir yerde yemedim. Oradaki tadı hiçbir yerde bulmam mümkün değil."

Airways'de çalıştım ve havacılıkla ilgili çok bilgi edindim. Ancak içinde bulunduğum duruma sadece havacılık olarak değil, ticaret, özellikle de uluslararası ticaret olarak bakın. O zaman piyasaya getirmiş olduğum ve daha sonra diğer havayollarının da takip ettiği birtakım yenilikler vardır. Beş senede sanki bu piyasada 25 senedir çalışıyormuşum gibi namım aldı yürüdü.

"Nasıl yükseltilirim" diye değil de "ben bu şirkete yeni ne katabilirim" mantığıyla hareket etmişsiniz hep...

Evet, asla yükselmeye peşinde olmadım ya da hiç kariyer planı yapmadım. Sadece doğru iş önüme geldiğinde ya da doğru fırsat karşına çıktığında doğru insan olabilecek şekilde kendimi yetistirdim. Bu Üsküdar Amerikan'ın verdiği Amerikan tarzı düşünmekten geliyor.

An American Cook in Turkey yeniden basıldı

"Emekli olup Datça'ya yerleşen bir sınıf arkadaşım ziyaretime gelmişti. Sohbet ederken bana "Bizim An American Cook in Turkey kitabını kaybettim, yana yakıla arıyorum" dedi. Ben de "Beni SEV-YAY'da vardır, soralım" dedim. Sonra da Yaşar Yaşar Bey'i arayıp durumu anlattım. Kitaptan haberi yoktu ve araştırmak için izin istedi. Meğer kitap bir daha basılmamış, arşivde iki tane bulaştı ve birini bana gönderdiler. Dönem de yemek kitaplarına çok revaçta olduğu bir dönem. Ben de bunun üzerine kitabın tekrar basılması önerisini getirdim. Çünkü klasik bir kitap bu. "Tamam" dedi."

Kitabı bulabileceğiniz noktalar: Akim Kitabevi, Binyaz Adım Kitabevi, DGR Mağazaları, Güneş Kitap Kurumu, İsmail Kitabevi, İskan Yayınları, İnkilap Kitabevi, Kabaş Kitabevi, Keleş Kitabevi, Pınar Kitabevi, Pınar Kitabevi, Rendi Kitabevi, Rommel Çarraf, Sava Kitabevi, Türkü Kitabevi, Yılmaz Akı Kitabevi

Emirates Havayolları'na geçiş nasıl oldu?

Emirates Havayolları'nın Türkiye Müdürlüğü pozisyonu açıldı. Firma uzunca bir süre arayış içindeydi ama bir türlü seçim yapamadı. Ben müracaat etmeyi düşünmemiştim bile, çünkü başvuruların hepsi sektörün deneyimli isimleriydi, benise beş yıllık tecrübeye sahiptim. Beş yılda satış temsilciliğinden yardımcı satış müdürü pozisyonuna gelmişim ama bir hava-yolunun genel müdürlüğü pozisyonuna başvurmak için bunun yeterli olmadığını düşünüyordum. Sonra biri aklımı çeldi ve müracaat etmem için beni yüreklendirdi. Görüşmelerin ardından iş bana verildi. Sonradan Romanya, Moldova ve Bulgaristan'ın sorumluluğu da bana verildi.

Geldiğinizde göstergeler nasıldı, şimdiyle biraz kıyaslar mısınız?

1993'te Emirates Havayolları'nı geldiğinde Türkiye'den haftada iki tane uçak vardı. Bunlar da Frankfurt'a gidiyordu ve koltukları onlarla paylaşıyorduk. Bizim satabildiğimiz kapasite haftada 200 koltuktu. Şu anda İstanbul'dan haftada 11

geniş gövdeli uçakımız var ve kapasitemiz haftada 5000 koltuk.

Nasıl bu noktaya geldiniz?

Pozisyonunuz büyüdükçe sanılan aksine daha fazla çalışmanız gerekir. Çünkü ne kadar çok projeye imza atarsanız gelişme o kadar hızlı bulursunuz ve getirdiğiniz ivmeyi sürdürülebilirlik için daha fazla çalışmanız gerekir. Emirates'te de neler yaptık diye bakarsak: 1993'te Dubai'nin yerini kimse bilmiyordu oysa şimdi çok tanınıyor. Biz Dubai'yi Türkiye'de bir havayolundan beklenmeyecek şekilde, çok farklı tanıttık. Ben Dubai Ticaret Odası'na gittim, İhracat Geliştirme Enstitüsü'nde kişilerle görüştim. İki ülkenin ihracatçıları, iş-insanlarını buluşturan aktiviteler yaptık. Bu sayede yolcu sayısını %400 artırdık. Dubai ve Türkiye arasındaki ikili ilişkilerin bugün bu hale gelmesinin esas sebebi biziz.

Uluslararası havayolları yaşanan krizden nasıl etkilendi?

Öncelikle şöyle bir etkisi oldu, krizle beraber herkesin geliri düştü dolayısıyla da tatil seyahatlerinden kısımaya başladılar. Böyle olunca yolcu sayısı %50 düştü. Bunu

Dubai için en uygun zaman

"Ekim başından nisan ortasına kadar Dubai'ye gidilebilecek en iyi zaman. İşı biraz düşüyor ama hâlâ denize girilebilir bir hava. Dışarıda yazlık kıyafetlerle dolaşabilirsiniz ama içeride sürekli klima olduğu için mutlaka bir iki kazak da bavula koymalısınız. Oteller ucuzluyor zaten sezon dolayısıyla hem alışveriş hem de eş dost ziyareti için giderler çok fazla. Orada ailesi arkadaşları olan da çok. 1993'te

şirkete girdiğimde Dubai'de hiç Türk yaşamıyordu. 2001 senesinde bizde bir kriz yaşandı ve bilhassa beyaz yakalılar işsiz kaldı. Ben o dönemde o insanlara Dubai'de iş bakmalarını çok önerdim. Dubai'nin orta düzey ve üst düzey yöneticiye ihtiyacı olduğunu söyledim. 2001'de 50 civarında Türk vardı Dubai'de. Şu anda 5000'in üzerinde Türk yaşıyor ve hepsi çok iyi işlerde çalışıyorlar."

1971 Papageno müzikali

1973 Lise yatakhanesinde
(Ümit/Gülçin/Sezen/Hanile/Bahar/ Önde oturan Füsün)

1967 Hazırık sınıfında Miss Kleinginna ile
Martin Hall'un merdivenlerinde
(Belma/Ümit/Jale/Bahar)

"SEV mezunları lisede aldıkları eğitimin üzerine kişisel gelişimlerini koysunlar. Ayrıca unutmalarını, okulda gördükleri ve yaşadıkları her şey bir şekilde hayatlarının hiç beklemedik bir yerinde karşlarına çıkabilir."

telafi edebilmek için atılacak iki adım vardı: Ya bu finansı bir daha bulamam dedirtecek özel fiyatlarla piyasaya çıkmak gerekiyor ya da rakibinden çalman gerekiyor. Ama benim düşüncem her zaman yeni pazarlar yaratmaktır. Geçen yıla bakarak bu yıl yokuş sayımız arttı ancak gelirlerimiz düştü. Çünkü geçen yıl sattığımızın %30-40 altında fiyatlarla bilet satıyoruz. Yalnızca biz değil, tüm havayolları böyle. Zaten 2011'den önce de çok fazla bir değişiklik olmasını beklemiyorduk.

Nasıl bir yöneticisiniz? Kendinizi bir yönetici olarak büyüteç altına almanızı istesek...

Ölüm, onarılmaz ayrılık, hastalık gibi insanı durumlar hariç bençe hayatta hiçbir şey çok fazla ciddiye alınmamalı. Yani genel müdür olduk diye takım elbise giyip, ağır olup, az konuşup hep ciddi bir yüz ifadesi takıp gezmek şart değil. Çok başarılı ve iyi bir genel müdür olursun ama çok fazla gülebilişin de sonra dönersin yine herkesi iğni yapmaya devam eder. Yani yüksek mevki, insanın üzerine bulaşmamalı, yapışmamalı. Çünkü insanın o mevkide olmasının sebebi o işi çok iyi yapıyor olması ama insanlar o mevkimin

ağırlığını taşımak zorunda olduklarını hissediyorlar.

Sizin başarınızın formülü nedir?

Benim hayatımda bugün geldiğim konuma ulaşabilmemde üç önemli faktör vardır. Bir Üsküdar Amerikan'da okumuş ve o vizyona sahip olmayı olmam. Bu çok ciddi ve geniş bir vizyon. Mesela kaç kişi lisedeyken masanın üzerine çıkıp drama yapmıştır ya da kaç kişiye Shakespeare'in bütün eserleri okutulmuştur. İkincisi, öyle bir dönemde öyle bir bakış açısına sahip olarak İstanbul'da yaşamıyor olmalarına rağmen beni Üsküdar Amerikan'a gönderen ailemdir. Bir taraftan da bu şanslı tabii çünkü yatılı olarak okulu kazanmak zordu. Diğer bir faktör de elbette benim, ben olmamdı. Ama bunların arasında en önemlisi kesinlikle Üsküdar Amerikan'dır özellikle eğitim açısından bakarsak...

Mezunlara ve SEV ailesine son olarak neler söylemek istersiniz?

Üsküdar Amerikan'da okumak başıma gelen en güzel şeylerden biriydi. Yeni mezunlar unutmamalılar, üniversiteden önceki temel eğitim çok ama çok önemlidir. Liseden hemen sonra üniversite okumadım ama 35 yaşındayken dışarıdan Oxford Brookes'u bitirdim. Lisede aldığım temel eğitim etkenli bunu başarabilmemde. SEV mezunları lisede aldıkları eğitimin üzerine kişisel gelişimlerini koysunlar. Ayrıca unutmalarını, okulda gördükleri ve yaşadıkları her şey bir şekilde hayatlarının hiç beklemedik bir yerinde karşlarına çıkabilir. ✓

1972 - Lise'de "Tiddler on the Roof" müzikalinin oyuncu ekibi
(88 oturanlarda soldan 4.)

1968 - Orta Çayı
Belma/Bahar/Ümit/Gülçin/Hale/Renan

1998 Serisi
1973 25. mezuniyet yılı kutlaması.

KALP DAMAR HASTALIKLARI

KOLESTEROL YÜKSEKLİĞİ

Kolesterol ve kalp damar hastalıkları ilişkisi bugün modern tıp tarafından kanıtlanmış olup, kolesterolü iyi tanımak ve buna uygun önlemler almak oldukça önemlidir.

Kalp damar hastalıkları gelişmiş ülkelerdeki en başta gelen ölüm nedenidir. Ülkemizde de önümüzdeki yıllarda nüfusun artması ve yaşlanmasıyla birlikte kalp damar hastalığının yaygınlığı ve sıklığının giderek artması bekleniyor. Bu nedenle kalp damar hastalığının oluşumunda önemli rolü olduğu kanıtlanan kolesterol yüksekliği ve tedavisi hakkında doğru bilgiler edinilmesi önem kazanıyor. Kolesterol hücre zarının, bazı hormonların yapısında kullanılır, ancak kandaki fazla miktarda bulunması zararlıdır. Kolesterol bir yandan karaciğerde üretilirken, besinlerle de alınır. Vücut kolesterolü kullanarak hormon (kortizon, seks hormonu), D vitamini ve yağları sindiren safra asitlerini üretir. Bu işlemler için kandaki çok az miktarda kolesterol bulunması yeterlidir. Eğer kandaki

fazla miktarda kolesterol varsa bu, kan damarlarında birikir. Kişinin kolesterol düzeyi ne kadar yüksekse kalp hastası olma ihtimali de o kadar yüksektir.

İyi kolesterol ve kötü kolesterol

Kolesterol karaciğerden hücrelere ve hücrelerden tekrar karaciğere kan yoluyla taşınır. Kolesterol ve diğer yağlar kandaki emicilikleri için lipoprotein denen paketler halinde taşınır. Bunlardan kolesterolü taşıyanlar iki cinstir: kötü kolesterol olarak bilinen LDL-Kolesterol ve iyi kolesterol olarak bilinen HDL-Kolesterol. LDL kolesterol kandaki kolesterolü taşıyan başlıca pakettir. Kandaki yüksek olduğu zaman atar damarların iç yüzünde birikip plaklar oluşur. Kolesterol dışındaki bazı maddelerin de eklenmesiyle bu plaklar büyür ve bunlar

üzerinde oluşan çatlaklarda oluşan pıhtılar damarları tıkar. Bu plakların kalbi besleyen koroner arterlerde oluşması kalp krizine, beyin damarlarında oluşması felce neden olur. Kandaki kolesterolün bir bölümü de HDL-Kolesterol adı verilen paketlerin içinde taşınır. HDL-Kolesterol damarlarındaki kolesterolün birikimini önler. Yapılan araştırmalar HDL-Kolesterolü yüksek kişilerde kalp hastalığının daha az olduğunu göstermiştir. Türk Kardiyoloji Derneği'nin yaptığı araştırmalarda Türk toplumunda HDL-Kolesterol değerinin diğer toplumlara göre biraz daha düşük olduğu gösterilmiştir. Sigara içme ve şıрманlık iyi kolesterolü düşürür, düzenli egzersiz yükseltir. Ayrıca kandaki trigliserid değeri önemlidir. Kolesterol gibi hem vücutta yapılır hem de besinlerle alınır. Kandaki ölçülen düzeyi yüksek

olanlarda kalp hastalığı daha sık bulunmuştur. Kalp damar hastalığı ilişkisi belirgin olduğundan, LDL kolesterolünden sonra ikinci sıradaki hedef alınan kan yağdır.

Kolesterolün yüksekliği

Kolesterol yüksekliğinin kendine özgü bir belirti olmadığı için kişi kolesterolünün yüksek olduğunu anlayamaz. Bu nedenle ancak kolesterol ölçümüyle kolesterol yüksekliği saptanabilir. Arteriosklerozun temelleri yani damarlarında plak oluşumu erken yaşlarda başladığı için kolesterol yüksekliğinin erken tanınması önemlidir. Bugün 20 yaşından sonra herkesin kolesterolünün ölçülmesi öneriliyor. Özellikle anne, baba veya kardeşlerin de erken yaşta kalp hastalığı olduğu bilinen kişiler, şeker hastaları mutlaka kan kolesterollerini ölçürmü ve gereken önlemleri almalı.

Kan Kolesterolü ve Trigliserid düzeyleri kalıtsal ve çevresel faktörlerin bir bileşimidir. Günlük gıda ile alınan yağların emilimi, karaciğerde işlenmesi, yapışması, hücreler tarafından alınması, hücreler yıkıldıktan sonra karaciğer tarafından geri alınması karmaşık biyokimyasal bir süreçtir. Bu sürecin çeşitli halkalarında doğuştan oluşabilen farklılıklar kişilerde yağın kan düzeylerinin de farklı olmasına yol açar. İkinci önemli faktör de beslenme şeklidir. Günlük besin tüketimindeki yağ miktarı kişinin kalıtsal özelliklerine göre değişen oranda kan düzeyini belirler. Sonuç olarak benzer şekilde beslenen insanlarda farklı kolesterol düzeyleri bulunabilir.

İdeal kolesterol seviyesi ve lipid düşürücü tedavi

Kişilerde kolesterol yüksekliğinden bahsetmeden önce bireysel riskleri belirlemelidir. İdeal olan toplam kolesterol düzeyinin 200 mg/dl'in altında olmasıdır. Ancak kişilerin yaş, cinsiyet ve eşlik eden diğer hastalıkları

göz önüne alındığında herkes için farklı ideal kolesterol seviyesinden bahsetmek mümkündür. Dolayısıyla tedaviye başlarken ilk önce yanıtlanması gereken soru kimlerin ilaç tedavisine ihtiyacı duyduğudur.

Kan kolesterol düzeyinin diyetle veya ilaçlarla düşürülmesinin kalp hastalığı bulunmayanlarda hastalığın oluşma olasılığını azalttığı, kalp hastalığı bulunanlarda da yaşam süresini uzattığı kesin olarak gösterilmiştir. Kardiyovasküler korumada lipid düşürücü tedavinin birinci hedefi LDL kolesterolüdür. Bu hedef değerlere kolesterol düşürücü diyet ve yaşam tarzındaki değişiklikler ile ulaşmak mümkün. Özellikle hafif ve orta düzeydeki kolesterol yüksekliğinde diyet tedavinin yeterli niteliğindedir. Kolesterol düşürücü diyetle günlük toplam 200 mg'ın altında kolesterol alınmalı ve kalınının %30'u yağlardan alınmalıdır.

Doymuş, çoklu doymamış ve tekli doymamış yağlar eşit oranda bulunmalıdır. Kan yağlarında doymuş yağlar, sıvı yağlarda doymamış yağlar fazladır. Diyetteki doymuş yağlar ve kolesterol kan kolesterol düzeyini yükseltmesine neden olurlar. Sıvı yağlarda ise doymamış yağ asitleri hakimdir. Trans yağlardan kaçınılmalıdır. Tazul, sebze ve meyve tüketimi artırılmalıdır. Bu besinler yağdan fakir vitamin ve posadan zenginlerdir. Eriyebilir posanın kolesterolü düşürdüğü çeşitli araştırmalarda gösterilmiştir.

Ancak bu önlemler yeterli kalmadığında her risk kategorisindeki kişiler için farklı değerlerde olmak üzere mutlaka ilaç tedavisi gerekmektedir. Özellikle şeker hastası olan, önceden kalp krizi veya felç geçirmiş hastaların kolesterol düşürücü ilaçları hayat boyu kullanması gereklidir. Mevcut lipid düşürücü ilaçlar arasında en güçlü LDL kolesterol düşürücü ilaçlar olan statinler standart dozlarda LDL kolesterol düzeyini %25-45 oranında düşürmektedirler. LDL kolesterol düşürücü etkilerinden başka HDL kolesterolde %5-15 artışı ve trigliseridde %7-30 oranında düşmeye de neden olurlar.

Yirmi yıla yakın süredir kullanımda olan statinler ile yapılan araştırmalarda kolesterolün düşürülmesinde bu grubun hayli etkili olması yanında, uzun dönemde güvenli olduğu gösterilmiştir.

İkinci hedefte yer alan trigliseritleri² düşürmek için fibratlar³ kullanılabilir. Ayrıca son zamanlarda çok gündemde olan balık yağı preparatları (EPA ve DHA) trigliserid seviyelerini düşürebilir ancak tek başına yeterli değildir. Lipidlerden başmız olarak, koroner kalp hastalığında enki azalmak için, belirli hasta gruplarında düşük günlük dozlarda kullanılabilirler. Bu tür tedaviler mutlaka doktor kontrolünde başlanmalı ve tedavinin süresi ilgili doktor tarafından belirlenmelidir. Özellikle kolesterol düşürmek amacıyla kullanılan statin tedavisi ile ilgili gerek basın gerekse tedavi ilkelemin çok iyi anlamamış hekimler tarafından yanlış yönlendirmeler yapılmaktadır. Bu grup ilaçların uzun vadede kullanımları ile ilgili isteksizlik ilaçların yan etkilerinin abartılması ve ekonomik olarak ortaya koyduğu maliyetin belli umrlamalar nedeniyle hastalara getirdiği mali yükten kaynaklanmaktadır. Bu ilaçların olan karaciğer toksitesi ve diğer yan etkilerinin çok düşük oranlarda görüldüğü ve ilaçların kesilmesi durumunda bu yan etkilerin tamamen ortadan kalktığı bilinmektedir. Dolayısıyla kalp ve beyin damar hastalıklarına karşı koruyucu ve hali hazırda bu hastalıklara sahip olanlarda hastalığın ilerlemesini önlediği kesin olarak ispatlanmış bu grup ilaçlarla tedaviden kaçınılmalıdır.

¹ Lipid: Kanın içinde bulunan, beyazımsı yağlı sıvıdır ve en büyük kısmını kolesterol ve yağ asitleri ile yapılmıştır.

² Trigliserit: Karaciğer ve dokular tarafından üretilen bir yağ türüdür.

³ Fibrat: Lipid düşürücü ilaçtır.

TAC'da yatılılık

En unutulmaz anılar yatakhane koridorlarında başlayıp, okul sıralarında devam edenler değil midir?

O kul denince ilk akla gelen, anılar, netler, deriden geçmek ya da kalmak mıdır; yoksa en az onlar kadar okulu okul yapan, bizi oraya daha güçlü bağlayan anılar mıdır? Peki bu anıların en unutulmazları yatakhane koridorlarında başlamaz mı? Özel Tarsus Amerikan Koleji yatılılık uygulamasının en eski temsilcilerinden biri. 1888 yılında eğitim hayatına başlayan

Özel Tarsus Amerikan Koleji'nin 1895'te 50 erkek öğrencili yatakhane bulunuyordu. Ancak yüzyıla yakın bir süre devam eden daimi yatılılık (hafta sonu dahil) ekonomik nedenlerden dolayı 1970'lerin sonlarında yerini yatılılık uygulamasına (yalnız hafta içi olarak) bıraktı. 1984 yılında ise daimi yatılılık mna ererken, yatılılık bir süre daha devam etti. 1988 yılına gelindiğinde ise erkek

yatılılık uygulaması tümüyle sona erdi. 2002-2003 akademik yılında 25 öğrenci ile erkek yatılılık yeniden başlatıldı. Şu anda Tarsus Amerikan Koleji bünyesinde 96 yatak kapasiteli bir erkek yatakhane bulunuyor. Daimi yatılılık veya yatılılık hizmeti isteğe bağlı olarak alınabiliyor. 2008-2009 akademik yılında ise kız öğrencileri kabul eden kız yatılı bölümü hizmete açıldı.

Gülşen Seçen (TAC 9. Sınıf)
"Kendimi evimde gibi hissediyorum"

Yatakhaneimizi o kadar sahiplendik ki evimizden ayrı tutmuyoruz. Zaten fiziksel olarak evimden pek farkı olduğunu söyleyemem. İnsan buradayken kendini sanki evindeymiş gibi hissediyor. İki günden uzun tatillerde eve gittiğimde yatakhaneideki arkadaşlarımı çok özleyorum. Sanırım bunu sağlayan burada bize sunulan imkanlar, sıcak ortam ve en önemlisi de bizlere bütün tecrübeleri, eğlenceyi ve mutluluğu

sağlayan arkadaşlarımız. Yatakhane içinde aramızda tarif edilemeyecek çok güçlü bir bağ var. Beraberken mutluyuz ve her ne kadar farklı şehirlerden gelmiş olsak da paylaşacak çok fazla şeyimiz var. Gerekliğinde çok güzel eğlenebiliyoruz bir sorun olduğunda eğlenceyi bırakıp ciddi bir şekilde sorunu çözmek için biraraya gelebiliyoruz. Yatılı olmak insana çok şey kazandırıyor. Bir yandan evinden uzakta olmak, her şeyle tek başıma savaşıyor olmak zor; fakat buradaki arkadaşlık ve hayat tecrübesi hiç bir yerde yok. Evden uzakta öğrenimine devam etmek bana her şeyle tek başıma savaşma, yeni insanlarla ilişkiler kurma, kendi ayaklarım üzerinde durabilme yeteneklerini ve çok daha fazlasını kazandırıyor. Bu yüzden her ne kadar yaşadığım yerden, ailemden uzakta olmak beni özse de TAC'da yatılı olmaya değer. Ayrıca okulun yaşamım boyunca görebileceğim en adaletli yer olduğuna inanıyorum ve burada kazandığım

tecrübeler çok önemli. Her geçen gün yeni şeyler öğrenmek ve yaşamıma yeni tecrübeler eklemek beni çok mutlu ediyor. Sonuç olarak TAC benim için büyük bir şans ve bu yüzden elimdeki imkanları en iyi şekilde kullanmaya çalışıyorum. Kız kardeşim şu an İzmir Amerikan Koleji'nde tam burslu ve yatılı olarak okuyor. TAC'lı olmak kesinlikle bir ayrıcalık.

Doğa-Yağmur Ünsal
(TAC 9. Sınıf)
"İyi ki TAC'lı olmuşuz"

Kocaeli'nden TAC'a ve TAC kız yurduna geçen yıl geldik. Babamızın işi nedeni ile üç yıl önce okulu gezmis ve çok beğenmiştik. Ancak yatılı kısmının olmamasına çok üzümüştük. Neyse ki okulun kız yatılı bölümü açıldı da burada okuma fırsatını yakalayabildik. Böylesi mükemmel liderler ve başarılı insanlar yetiştiren bir okulu kazandığımızı duyunca çok sevinmiştik. Sadece bir hafta içinde her şeyimizi hazırlayıp TAC kapısından içeriği girdiğimizde

duyduğumuz mutluluğu ve heyecanı anlatmak gerçekten çok zor. Çünkü kelimelere dökülemeyecek kadar mükemmel bir şeydi. TAC'a geleceğimizi duyan herkes "TAC ayrı bir yuva, orası mükemmel bir okul" cümlelerini kuruyordu ve biz bunu okulun kapısından girip bizi karşılayan görevlileri ve o muhteşem Stickler'ı görünce çok daha iyi anlamıştık. Yatakhaneimizin sıcak bir ev ortamı gibi olması bizi çok rahatlatmıştı. İlk haftadan itibaren okula, yatakhaneye, öğretmenlere ve arkadaşlarımıza alışmıştık. Bize göre okulumuzun en önemli özelliği insanların birbirleriyle olan kuvvetli ve içten bağlarıydı. TAC'ı TAC yapan bu güçlü bağların hiç kopmadan ömür boyu sürmesiydi. Bizim bu okulu seçmemizdeki en önemli faktörlerden biri de budur. Aynı zamanda TAC'da yatılı olmanın ayrıcalığını çok kısa zamanda anladık. Hiçbir zaman okulumuz bizi boş bırakmadığı için evimize duyduğumuz

özlemi daha kolay atlatabiliyoruz. Mezunlarla düzenlenen akşam yemekleri, sabah kahvaltıları veya okulun bizi sinema gibi yerlere götürmesi hem canımızın sıkılmasını önüyor hem de eğlenmemizi sağlıyor. Akademik başarımızın yatılı okuduğumuz için daha da arttığını düşünüyoruz. Bu yüzden annem ve babam iyi ki TAC'ı göstermişler ve biz de iyi ki TAC'ı seçmişiz ve okumaya devam ediyoruz.

Efe Kart (TAC 9. sınıf)
"TAC'da yaşanan arkadaşlıktan öte kardeşliktir"

2008 yılında Konya'daki Özel Gündoğdu Koleji'nden mezun oldum.

Şu an TAC'da 9. sınıf öğrencisiyim. Bana göre TAC gerek geçmişiyse gerekse şu anki konumuyla çok önemli bir kimliğe sahip. TAC'da yatılı olmak insana karşısındaki insanı hayatta daha iyi çözebilme kolaylığı kazandırıyor. İleride TAC'dan mezun olduğumuzda çok iyi ilişkiler kurabileceğimizi biliyorum. TAC, çevremizde bir sürü insanın kendine ve birbirine tam olarak güvendiği bir ortam oluşturuyor ve bu kadar şey ileride gerek kariyer, gerekse kişisel ilişkilerde çok önemli bir rol oynuyor. TAC'ın fiziki koşulları bana göre Türkiye'deki birçok okula

göre çok elverişli. Çok güzel bir spor salonumuz ve iki tane okul binamız var. Yatılı arkadaşlığını aslında bir arkadaşlık olarak isimlendirmek oldukça yanlış bence. TAC'da yaşanan arkadaşlıktan öte kardeşliktir. Orada insanlar beraber ağlar, eğlenir ve güler ve aslında TAC kardeşliğini de yaratan bazı şeyleri beraber yaşama düşüncesidir. İnsanlar burada birlikte ve beraber olmanın asıl anlamını öğrenir.

ACI Mezunları anlamlı günde beraberdi

İzmir Amerikan Koleji'nden Yetişenler Derneği tarafından düzenlenen, "Cumhuriyet'in 86. Yılı'nı Kutlama ve Atatürk'ü Anma Programı" mezunların, öğretmenlerin ve velilerin katılımıyla coşkulu bir şekilde gerçekleşti.

Özel İzmir Amerikan Koleji Blake Kültür Merkezi'nde yapılan etkinlik, Atatürk türkünü Henri Benazus ve Uşaklızade Latife Hanım Köşkü Müdürü Ahmet Gürel'in arşivlerindeki "Cumhuriyet ve kadın" temalı Atatürk fotoğraflarından oluşan serginin açılışıyla başladı. Konuklar açılış sonrası bu anlamlı günün onuruna verilen resepsiyona katıldılar.

Resepsiyon sonrası konuklara seslenen İzmir Amerikan Koleji'nden Yetişenler Derneği Başkanı Sevin Öran, Atatürk'ün ilke ve inkılapları doğrultusunda yetişen Amerikan Koleji mezunları olarak, onun ruhunda yürümeye devam ettiklerini söyledi. Okul Türk Müdür Yardımcısı Anet Gornel de okul olarak mezunlarının Cumhuriyet'e ve Atatürk'e gönülden bağlı

gençler yetiştirmek olduğunu belirtti. Anlamlı gece, Muhittin Yıldız yönetimindeki 25 kişilik Sunshine Band Orkestrası'nın Atatürk'ün sevdiği şarkılardan, marşlardan ve klasik müzik eserlerinden oluşan konseriyle devam etti. Geceye katılan mezunlar, veliler ve öğretmenler, orkestranın programın sonunda çaldığı 10. Yıl Marşı'na coşkuyla eşlik ettiler.

MEZUNLARDAN HABERLER

- * TAO '60- TAC '63 Metin Acet vefat etti.
- * OAA'da 1976-1980 yılları arasında İngilizce öğretmenliği yapan Perran Uçer (Soleau) vefat etti.
- * TAC '94, iki sınıf arkadaşı Gaye Ünalın ve Altuğ Özpınecı evlendi.
- * ACI '97 Başak Çilingiroğlu Kurtoğlu anne, Candan Çilingiroğlu (ACI 74) annearne oldu.
- * TAC '73 Hüseyin Dirioz NATO Genel Sekreter Yardımcısı oldu.
- * TAC '96 Dađhan Ünlüdođan, Ford Otosan 50. Yıl Rallisi Genel Klasman dalında birinci oldu.
- * TAC '03 Eylül Yaycıoğlu SEV'de Kurumsal İletişim Elemanı olarak çalışmaya başladı.

Siz de önemli haberlerinizi sevkgki.sev.org.tr adresine gönderin,
Buluşma aracılığıyla duyuralım.

STFA - Compass Group Plc ortaklığıdır.
www.sofra.com.tr

GELİŞEN VÜCUTLAR.

GÜÇLENEN ZEKALAR.

YE

ÖĞREN

YAŞA

Ye öğren yaşa felsefesi ışığında, konusunda uzman diyetisyenlerin hazırladığı menülerimiz ve tecrübeli kadromuzla eğitim kurumlarının hizmetindeyiz.

**Redhouse Offers a
Brand New Service!**

**Redhouse'tan
Yeni Bir Hizmet Daha!**

REDHOUSE mobil

REDHOUSE mobil
PALM

REDHOUSE mobil
WINDOWS
MOBILE POCKET PC

REDHOUSE mobil
S60

REDHOUSE mobil
UIQ 3.0

REDHOUSE mobil
WINDOWS MOBILE
SMARTPHONE

Bundan böyle Türkçe veya İngilizce bir sözcüğün karşılığına bakmak istediğinizde sadece cep telefonunuzun olması yeterli olacak.

From now on, when you need to look up the meaning of a Turkish or English word, your cell phone or hand-held device will prove to be more than enough.

REDHOUSE

www.redhouse.com.tr